СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.25

РІК CVI П'ЯТНИЦЯ, 6 СЕРПНЯ 1999 ЧИСЛО 32 VOL. CVI FRIDAY, AUGUST 6, 1999 No. 32

Візита міністра оборони США В. Когена була багатообіцяючою

Міністер оборони США Вільям Коген (у центрі) та міністер оборони України Олександер Кузьмук на аеродромі Бельбек, Севастополь, 31 липня. Фото Сергія Світлицького (УНІАН)

ФОРОС, Крим, 31 липня – Широке коло питань українсько-американських відносин, зокрема, щодо співпраці у військовій сфері, було обговорено під час зустрічі Президента України Леоніда Кучми з міністром оборони США Вільямом Когеном, який перебував в Україні з одноденним візитом. Леонід Кучма підкреслив, що Україна потребує допомоги з боку Америки у "складному процесі" реформування Збройних Сил держави.

Глава Пентагону, у свою чергу, зазначив, що його країна розглядає питання, яким чином можна було б надати Україні допомогу у модернізації її Збройних Сил. Він повідомив, що під час сьогоднішньої зустрічі було продовжено на 6 років термін рамкової угоди про спільне зменшення загрози. Це, на думку Вільяма Когена, є сигналом міцности стосунків між військовими відомствами двох країн. Американський міністер зробив особливий наголос на зусиллях Президента України Леоніда Кучми щодо підтримки миру на Балканах і розв'язанні Косовського конфлікту, а також висловив подяку за відданість глави Української держави миротворчим зусиллям у цьому регіоні. Вільям Коген зазначив, що Сполучені Штати зацікавлені в тому, щоб Україна брала участь у миротворчих операціях у Косові. Принципової домовлености з цього питання вже досягнуто. Водночас, він відзначив, що формально НАТО має прийняти рішення після узгодження всіх деталей, в тому числі і фінансових. Глава американського оборонного відомства повідомив, що найближчими днями в Україну прибуде заступник командувача Збройних Сил НАТО в Европі Веслі Кларк з метою обговорення з експертами Міністерства оборони України всіх деталей перебування миротворчого контингенту України в цій югославській провінції. За його словами, США готові надати Україні одноразову фінансову допомогу і сприяти заохоченню інших країн НАТО у цьому напрямку. Було поінформовано, що США готові виділити 900 тис. американських долярів на виконання програми навчання українських миротворчих сил.

(ДІНАУ і УНІАН)

Звільнено першого заступника прем'єр-міністра

В. Куратченко.

КИЇВ. 31 липня.– Президент України Леонід Кучма своїм Указом звільнив Володимира Куратченка з посади першого віце-прем'єр-міністра України. Глава держави зазначив, що він "просто звільнив його з посади без жодних формулювань".

Про свою відставку колишній перший віце-прем'єр-міністер в інтерв'ю для журналістів сказав, що Президент України ухвалив те рішення, яке вважає необхідним. Разом з тим В. Куратченко не схильний вважати свій виступ на

(Закінчення на стор. 6)

ЗА МАТЕРІЯЛАМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Людські права за китайсько-комуністичною рецептою

В останніх двох тижнях американські та міжнародні засоби масової інформації широко коментували жорстоку нагінку китайської влади на членів духовного руху Фалун Ґонґ, який минулого тижня офіційно був оголошений поза законом. Дивним є те, що рух, який в основному базується на фізичних вправах і медитації, спрямований на духовне вдосконалення людини, раптом став загрозою такої потуги, як Китай.

Згідно з повідомленнями Інформаційного центру людських прав і продемократичного руху в Китаї з осідком в Гонг-Конгу, виконавчі органи державної влади минулого тижня в брутальній обл. затримали понад 5,000 послідовників згаданого руху, а крім того – 1,200 державних урядовців, які сповідували Фалун Ґонґ, було вивезено до окремого табору, де вони переходять спеціяльне політичне „перевиховання". Урядовим організаціям наказано негайно перевірити своїх членів і доносити не тільки на послідовників Фалун Ґонґу, але навіть на їхніх прихильників. З усього видно, що ця найновіша нагінка на Фалун Ґонґ є нічим іншим, як прикладом клясичного зудару давньої китайської культури з модерною політичною дійсністю, в якій продовжують панувати антидемократичні комуністичні доктрини. З одного боку – це звичайні люди – жінки, пенсіонери та звільнені з праці робітники, котрі прагнуть духовного задоволення. А з протилежного боку – заражені параноєю лівацтва керівники Комуністичної партії, котрі почуваються загроженими рухом, що протистоїть змертвілій офіційній ідеології. Однак, беручи до уваги динамічну ролю, котру зіграли містичні рухи в історії Китаю, державна влада відразу зареаґувала силою залізного п'ястука.

На думку багатьох аналітиків, ця нагінка на рух Фалон Ґонґ є наслідком його несподіваної мирної демонстрації з участю понад 10,000 учасників 25 квітня на порозі Жонґнанґаю – комплексу китайського керівництва в Пекіні, дуже спритно організованою без будь-якого розголосу. Цій демонстрації, метою котрої було здобути для себе офіційне визнання, котрим втішаються інші релігійні

(Закінчення на стор. 3)

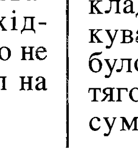
Український Музей у Нью-Йорку: способи розв'язання проблеми

6 червня відбулися річні загальні збори Українського Музею. На них були присутні 130 делеґатів з правом голосу – майже втроє більше, ніж вимагає статут. Голова Управи Музею Ольга Гнатейко у своєму стислому звіті охопила діяльність і проблеми, які Управа розв'язала у звітовому році. Найголовнішою проблемою була справа нового приміщення УМ. О. Гнатейко пояснила, що спорудження будинку на 6-ій вул. було відкладено через брак фондів. Бракувало ще 3 мільйони, які треба було заплатити будівничому протягом одного року. Роздобути цю суму в такому короткому часі було неможливо, а затягати позичку на велику суму було б надто ризиковано. Окрім сплачування позички, треба враховувати і значні кошти для утримування нового будинку. Вона підкреслила, що думка – „Починайте будувати, тоді ми дамо!" – себе не виправдала. Управа не може заборгувати 3 млн. дол. і залишити такий великий борг майбутнім поколінням. Будову вже розпочато – знайдено відповідного будівничого, усунено великим коштом азбест і, врешті, посвячено наріжний камінь. Але фонди у сподіваній кількості не

(Закінчення на стор. 20)

■ ДЕВ'ЯТЬ КАНДИДАТІВ НА ПРЕЗИДЕНТСЬКЕ КРІСЛО Стор. 5

■ ФЕНОМЕН ВИШИВАНОЇ ІКОНИ Стор. 11

■ НОВИЙ РОЗДІЛ: ІМІҐРАЦІЙНА КОНСУЛЬТАЦІЯ Стор. 14

■ НЕ ШУКАЙТЕ ВОРОГА У ВАТИКАНІ Стор. 16

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

ЧАЕС повинна бути закрита

КИЇВ. Президент України Леонід Кучма не має сумніву в тому, що ЧАЕС повинна бути закрита. Це глава держави відзначив на прес-конференції, присвяченій роботі третьої зустрічі Україна - ЧАЕС у п'ятницю. Л.Кучма особливо підкреслив, що ЧАЕС буде закрита в 2000 р., якщо восени Европейський банк реконструкції і розвитку ухвалить рішення про фінансування завершення будівництва компенсуючих потужностей Хмельницької і Рівненської АЕС. Він також зазначив, що в Україні 1 квт. електроенергії, яка виробляється на теплових станціях, утричі дорожчий, ніж в Европі.

Україна матиме пріоритет при відбудові Югославії

КИЇВ. Україна буде однією з перших країн, які можуть розраховувати на замовлення при відбудові Югославії, зазначив на прес-конференції за результатами візити делегації ВР України в СРЮ керівник делегації Сергій Кияшко. Він сказав, що югославський уряд надаватиме пріоритет підприємствам тих країн, які не брали участи в бомбардуваннях Югославії і підтримували її в конфлікті з НАТО. До таких країн, за словами С.Кияшка, належать, зокрема, Україна, Білорусь, Росія, Греція. На переконання керівника парляментської делегації, якщо Україна займе активну позицію стосовно участи у відбудові Югославії, то товарообіг між двома країнами наступного року може зрости до 1 млрд. дол. проти нинішніх приблизно 100 млн. дол. С.Кияшко переконаний, що участь у відбудові Югославії може не на один рік забезпечити роботою сотні українських підприємств.

Леонід Кучма: Військова Фльота України здійснилася

СЕВАСТОПОЛЬ, 1 серпня. Військова фльота України здійснилася. Про це сьогодні з гордістю заявив Президент України, Верховний головнокомандувач Збройних Сил України Леонід Кучма на борту флагмана української фльоти – фрегати "Гетьман Сагайдачний". Виступаючи в Севастополі на мітингу, присвяченому Дню ВМС України, Леонід Кучма підкреслив, що за останні роки нашій державі вдалося створити навколо себе пояс безпеки і що сьогодні Україні ніхто не загрожує. Але, за його словами, Військово-Морські Сили повинні залишатися одним з передових загонів Збройних Сил держави.

Американські вояки у навчаннях "Щит миру-99"

КИЇВ, 30 липня. Міністерство оборони США надсилає в Україну понад 350 військовослужбовців для участи у навчаннях "Щит миру-99". За інформацією прес-служби Міністерства оборони України, навчання пройдуть з 1 по 14 серпня на Яворівському полігоні. Плянується, що в них візьмуть участь близько 650 військових з 21 країни. Вперше їх учасником стане українсько-польський миротворчий батальйон.

Україна координує з Росією ціни на ринку озброєнь

КИЇВ. Україна не проти скоординованої з Росією цінової політики на міжнародному ринку озброєнь, – повідомив директор Інституту українсько-російських відносин при Раді національної безпеки і оборони України Сергій Пирожков. За його словами, "розвивати військово-технічну співпрацю України з Росією доцільно і необхідно, оскільки обидві країни мають схожі озброєння і військово-промислові комплекси". Водночас С.Пирожков констатував наявність перешкод політичного характеру, що заважає розвитку військово-технічних взаємин.

Нема талантів у своїй Вітчизні?

ХАРКІВ. Випускник 55-ої середньої школи Харкова Костя Черниченко завоював срібну медалю на міжнародній олімпіяді з хемії в Таїланді. Участь у престижному закордонному творчому змаганні він виборов після вдалого виступу у відбірковій олімпіяді в Києві. Після "срібла" в Таїланді Костянтина Черниченка без іспитів і навіть співбесіди зарахували у Московський державний університет. Жаль, що жодна вища школа України не запропонувала юнакові розвивати свій талант на Батьківщині.

Бомбардувальниками розплачуються за російський газ

КИЇВ. Уряд України на даний час розробляє механізм взаєморозрахунків за газ з врахуванням пропозиції про передання Росії 10 українських стратегічних бомбардувальників у рахунок погашення заборгованости за природний газ. Буде створено міждержавну комісію, до складу якої увійдуть експерти обох країн, які визначатъся з цінами на бойові літаки Ту-160 і Ту-95.

Подали приклад патріотизму

ЧЕРНІВЦІ. Несподівана грошова допомога надійшла на адресу Драчинецької загальноосвітньої школи Чернівецької области. З-за океану надіслали кошти не багаті тамтешні меценати, а недавні місцеві вчителі Олександра Курчак та Ориса Чорней. Після виходу на пенсію вони подалися на заробітки у США. Педагоги-ветерани працюють хатніми робітницями в заможних американських сім'ях, але рідну школу не забувають. На її ремонт та закупівлю інвентаря до нового навчального року вони переслали 660 доларів. Чим не приклад для "нових українців"?

Ікони повернулись до своєї церкви

ЧЕРНІВЦІ. Десять давніх ікон, які мають непересічну історичну та мистецьку цінність, повернуто старообрядській церкві у місті Сокиряни Чернівецької области. Релігійні реліквії зникли з храму Божого кілька місяців тому і за ними, як кажуть, слід пропав. Та працівники обласного управління внутрішніх справ продовжували пошуки. І вони увінчалися успіхом: в одному з населених пунктів молдавського Придністров'я пощастило затримати групу молодиків, що, як з'ясувалося пізніше, здійснили набіг на церкву, а потім торгували її краденим добром. Незабаром злодії сядуть на лаву підсудних, а образи зайняли своє звичне місце на вівтарі.

Вшанування земляка-патріота

СУМИ, 29 липня. Літературне свято на честь 100-річчя від дня народження видатного українського письменника і політичного діяча – національного патріота Бориса Антоненка-Давидовича відбулося у Роменській бібліотеці сімейного читання Сумської области Землякки почесно вшановують ювілей письменника трагічної долі, палкого борця за українську мову, творчість якого довго переслідувалась і замовчувалася. Місцевий осередок Всеукраїнського товариства "Просвіта" виступив з ініціятивою про присвоєння одній із вулиць Ромен та районній бібліотеці ім'я Антоненка-Давидовича.

Меморіял Січових Стрільців на горі Маківці

ЛЬВІВ, 1 серпня. Символом споконвічного прагнення українців до незалежности постане меморіяльний комплекс Січових Стрільців, урочисте відкриття якого відбудеться сьогодні на горі Маківці неподалік Сколе. Саме тут малочисельне військове формування галичан, створене у Львові в 1914 році, надійно перекрило шлях російським військам, що рвалися за Карпатський хребет. 50 січовиків лягло кістьми, демонструючи світові рішучість боротись за високу ідею до кінця. У часи тоталітарного режиму цвинтар на південному узбіччі гори було знищено, а кожного, хто насмілювався прийти сюди віддати шану полеглим, жорстоко переслідували. Лише з проголошенням Української держави з'явилася можливість належним чином увічнити пам'ять героїв. З ініціятиви ряду національно-патріотичних організацій було розроблено проект відбудови меморіялу, а здійснити його допомогли органи місцевої влади.

За вбивство лебедя – два роки покарання

ЧЕРНІГІВ, 31 липня. На очах у багатьох односельців мешканець цього села Омбиш на Чернігівщині Анатолій Дрига застрелив білого лебедя, який облюбував для відпочинку ставок у селі. За скоєний злочин він отримав два роки виправних робіт з вирахуванням п'ятнадцяти відсотків заробітку до держбюджету. Крім того, він має сплатити грошову кару за завдану шкоду тваринному світові. Не часто доводиться розбирати судам подібні справи. Начебто не до птахів, коли людям живеться досить сутужно. Але тут проти зловмисника постало все село. Навіть рідна мати не доторкнулася до принесеної сином птиці, відмовившися використовувати її м'ясо.

За інформаціями УНІАН і ДІНАУ

ТІЛЬКИ ФАКТ

Бойовим хрестом – урядовою нагородою Франції з призначенням військової пенсії у розмірі 2500 франків нагороджено жителя села Землянка на Сумщині Василя Бурлая, який у роки Другої світової війни був учасником французького руху опору.

◆

За перше півріччя на 3 відс. зменшилась заборгованість з усіх виплат, що фінансуються з бюджету, і становить 2 млрд. 573 млн. грн.

◆

З початку року в Україні 2.2 млн. сімей отримали субсидії на оплату житлово-комунальних послуг (в міській місцевості – 1.9 млн., в сільській – 0.3 млн. сімей).

◆

На Сумщині впроваджуються технології голляндських фірм при виробництві свинини, твердих сирів, комбікормів та іншої сільськогосподарської продукції.

◆

Володимир Огризко призначений Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Австрія та постійним представником України при міжнародних організаціях у Відні.

◆

Метою переговорів федерального державного унітарного підприємства "Рос-вооружение" та державною компанією з експорту й імпорту продукції та послуг військового і спеціяльного призначення "Укрспецекспорт", які відбулися 31 липня в Києві, був пошук шляхів удосконалення системи військово-технічної співпраці між двома найбільшими посередниками Росії і України в торгівлі військовою технікою.

◆

Гуманітарну допомогу з Німеччини – дитяче харчування виробництва відомої европейської фірми "Nestle", рентген-плівку, а також системи, які замінюють звичайні шприци, отримали лікарні Сумської области.

◆

У Москві буде створено українську бібліотеку як муніципальну установу культури. Бібліотеці передається приміщення загальною площею 456.8 кв.м. за адресою: провулок Центральний, 13, буд. 2, а також книжковий фонд та майно відділу української літератури бібліотеки-філіалу N 147 м.Москви. Фінансування діяльности бібліотеки передбачається за рахунок бюджету міста.

◆

Верховна Рада Автономної Республіки Крим ухвалила постанову "Про збір за проїзд автотранспорту, який прямує за межі України через територію АРК". Податок не стягуватиметься з автомобілів російської, білоруської і чеської державної належности, оскільки з цими державами Україна уклала міжнародні угоди, а також з автотранспорту, який переправляє гуманітарну допомогу.

◆

З 1 серпня 1999 р. в Україні вводиться нова, п'ятизначна поштова індексація. Нововведення викликане необхідністю вдосконалити і спростити систему сортування поштових відправлень, прискорити їх надходження до адресата. Нинішня індексація була розроблена ще в 1968 р. і призначалася для використання по всій території колишнього СРСР.

◆

Курси валют:

100 дол. США	**428.31 грн**
100 нім. марок	**233.55 грн**
10 рос. рублів	**1.7706 грн**
100 евро	**456.79 грн**

ГОСТІ РЕДАКЦІЇ

Проф. Д. Мушінске, проф. І. Головінський і проф. К. Шімаґара в редакції „Свободи".

Яким буде навчання у XXI столітті?

Редакцію „Свободи" відвідали професори Вищої педагогічної школи Ратґерського університету, щоб розповісти про симпозіюм, що має відбутися в цьому університеті 26 жовтня. Його темою буде порівняльна аналіза освітніх систем у новому столітті, з міжнародної точки зору.

Про важливість і неабияку складність цієї теми говорили під час зустрічі в редакції професор і продекан Вищої педагогічної школи Іван Головінський, що є головним ініціятором симпозіюму, професор-антрополог Кен Н. Шімаґара і професор-історик Давид Мушінске.

З приходом XXI століття освітні діячі стануть перед поважними проблемами. Зміниться характер шкіл, зокрема вищих, а знання студентів не можна буде оцінювати на підставі прийнятих здавна традиційних правил, як також не будуть тим правилам відповідати коледжі. Щораз більше студенти ідентифікують себе відповідно до своєї національности, і в цей спосіб їх мусять приймати професори. Розуміється, це вплине і вже впливає на цілу систему навчання, тому важливо передбачити головні тенденції розвитку освіти. Саме з цією метою відбудеться згадана міжнародна конференція.

З доповідями виступлять вчені із США, України, Великобританії, Японії, Південної Африки, Ізраїля, Південної Америки і Китаю. Кожна доповідь своєю темою у тій чи іншій мірі порушуватиме питання національної ідентичности, етнічної сутности та культурних звичаїв і надбань різних народів.

Теми усіх 12 доповідей подані у програмі, так що кожен учасник може завчасно вибрати ті, що його найбільше цікавлять. А видання матеріялів конференції окремою збіркою дасть можливість поширити думки доповідачів серед науковців і студентів різних університетів та коледжів не лише в США, але також в інших країнах, що стоять перед проблемою змін у системі навчання.

Зголошуватись на конференцію, повідомили наші гості, можна до 18 жовтня, реєстрація коштує 106 дол. Ціна ця включає також збірку доповідей із симпозіюму у книжковій формі.

Це буде 14 міжнародна конференція на теми освіти у Ратґерському університеті, і ми з приємністю підкреслюємо, що ініціятором її є проф. І. Головінський, а серед доповідачів буде київський вчений проф. Петро Кононенко, який говоритиме на актуальну тему навчальної реформи і української мови в Україні.

О. Кузьмович

Людські права...

(Закінчення зі стор. 1)

угрупування, відразу накинув уряд ярлик політичної і наказав негайно ліквідувати.

У своїй ліквідаційній пропаґанді, уряд звинувачує Фалун Ґонґ у фанатизмі, котрий заперечує модерну технологію та медицину.

Натомість основник руху Фалун Ґонґ, 48-річний Лі Гонґжі, котрий тепер проживає в Нью-Йорку твердить, що вчитися спрямовувати духовну енерґію може бути допоміжним у фізичному оздоровленні. Його навчання включають елементи буддизму, таоїзму та консервативні соціяльні принципи життя, які сприяють моральності людини та заповнюють духовну порожнечу в сьогоднішньому Китаї. Він також зазначує, що його рух є аполітичним і не має основних організаційних структур. Проте це в ніякому разі не перешкодило державній владі Китаю назвати цей рух політичним і небезпечним, а в результаті – знехтувати будь-які людські права у його ліквідаційній нагінці.

Уряд Президента Билла Клінтона скритикував нагінку Китаю на Фалун Ґонґ і закликає Пекін „запевнити, що основні людські права будуть збережені".

Однак мало хто вірить в те, що так станеться, бо як відомо з попередніх подій, комуністичний Китай має свою рецепту на людські права.

Христина В.- Ференцевич

АМЕРИКА І СВІТ

Фатальне похмілля фестивалю „Вудсток-99"

РИМ, Нью-Йорк. – Упродовж трьох днів фестиваль „Вудсток-99" проходив згідно зі запланованою програмою – тисячі молоді під соняшним небом спокійно слухали музику, і всі були вдоволені, що цьогорічний фестиваль не переслідували проблеми попередніх 1969 і 1994 років вудстоцьких концертів: зграї тих, що безплатно вдиралися на площу фестивалю, десятки миль автомобільного руху, зливних дощів і болота... Однак після кінцевого концерту в неділю, 25 липня, все пішло шкереберть, коли сотні молодих людей почали палити вогнища, авта, велетенські вантажні автомобілі, нищити шатра продавців і грабувати. У результаті тієї дикої ночі – семеро поранених, включно з двома стейтовими поліціянтами, 12 спалених автомобілів-вантажівок, знищена радіовисильня та її вежа, понищені шатра, пограбоване й поламане майно продавців, вкрадено одну банкову машину-автомат, з якої можна було вибирати готівку, та ув'язнено семеро вандалів. Загони стейтової поліції в оборонному спорядженні змогли покласти край аж на світанку в понеділок.

Чи вдасться викорінити поліо

НЬЮ-ЙОРК. – Міжнародний дитячий фонд крайньої потреби при ООН (UNICEF) повідомляє, що йому потрібно 500 млн. дол. для осягнення запланованої в 1988 році мети – викорінення поліо (поліомієліту) – дитячого паралічу в усьому світі до кінця наступного року. Якщо вдасться здобути потрібні гроші, щоб закінчити кампанію щеплення дітей нижче п'яти років у цілому світі, тоді поліо буде другою з черги після віспи заразливою недугою, котру буде цілковито зліквідовано. „Ми є на грані факту, що хвороба ось-ось відійде в історію, котра століттями жахала громадськість та нищила життя багатьом", – підкреслила Карол Белламі, виконавчий директор згаданої організації на пресовій конференції. А Донна Шалала, секретар Департаменту здоров'я і громадського обслуговування, заявила, що поліо вже викорінено на Заході, у східній Азії та басейні Тихого океану. "Сьогодні 150 країн є вже вільні від хвороби поліо".

Ще одна масакра

АТЛАНТА, Джорджія. – Минулого тижня 44-річний Марк О. Бартон, продавець цінних паперів, відвідуючи два бюра продажу цінних паперів у комерційній дільниці міста, без будь-якого попередження почав вбивати людей. Кінцевий вислід його божевілля – дев'ять убитих і 12 поранених. Коли після п'ятигодинних розшуків поліції вдалося зупинити його авто, він без жодної застанови здійснив самовбивство у своєму фурґоні. Після того поліція прибувши до його помешкання у Стокбріджі, передмісті Атланти, знайшла неживими його дружину та двійко дітей, котрі, згідно з твердженнями поліції, були вбиті за кілька днів до цих подій. Слідчі не знають, що могло спровокувати М. Бартона до здійснення цього страхіття. Очевидці ствердили, що перед 3:00 год. пополудні М. Бартон, увійшовши до бюра Моментум Секюрітісі, без будь-якого попередження почав стріляти, убивши четверо осіб. Тоді він перейшов вулицю і, увійшовши до бюра іншої фірми цінних паперів – Алл-Тек Інвестмент Ґруп, вбив п'ять осіб. Слідство продовжується.

Побито китайського дипломата

БРАТІСЛАВА, Словаччина. – Минулого тижня у міському автобусі на вулиці словацької столиці гурт з вісьмох юнаків напав на Сун Шізгонґа, першого секретаря китайської амбасади, та двох інших його супутників. Юнаки зійшли на наступній зупинці, але свідки ствердили, що це були члени відомого угрупування „скін гедс", знані зі своєї брутальности і расизму. У висліді нападу і побиття С. Шізгонґ зазнав струсу мозку і поранень, тому був залишений у лікарні, а його товариші після лікарського обстеження були звільнені з лікарні.

США заплатять Китаєві відшкодування

ПЕКІН. – Упродовж майже двох місяців існувала надзвичайно напружена ситуація між США і Китаєм, а причиною цього було помилкове збомблення китайської амбасади у Белґраді. Все ж таки минулого тижня вдалося представникам обидвох держав цю ситуацію змінити, після того, як Вашінґтон погодився заплатити 4.5 млн. дол. відшкодування жертвам згаданого бомбардування. Це узгіднення усунуло найбільше непорозуміння у стосунках між Вашінґтоном і Пекіном у цей критичний для обидвох країн час, коли на порядку денному є кілька дуже чутливих справ до полагодження, в першу чергу Тайван і торгівля. Зокрема тепер, як обидві сторони приготовляються до зустрічі Президента Билла Клінтона з Жіянґ Земіном на форумі Азійсько-Тихоокеанської економічної співпраці, котра відбудеться в Новій Зеляндії у вересні.

Перша Лейді коментує невірність свого чоловіка

ВАШІНҐТОН. – В інтерв'ю для нового журналу „Talk" Гіллarі Родгам-Клінтон стверджує, що помилялася, коли думала, що її чоловік ще 10 років тому позбувся свого нахилу жіночолюбства. Вона вважає, що невірність була наслідком травматичних переживань у дитинстві на тлі непорозумінь між його мамою і бабунею. Однак вона зазначує, що „впродовж минулого року він дуже сильно працював над собою". Вона твердить, що мусить пильно стежити за поведінкою свого чоловіка, але в той самий час підкреслює, що його невірність не затьмарила решти його життя, тому вона його ніколи не залишить. Г. Родгам-Клінтон вважає, що скандал, спричинений його поведінкою, був грішним, але ніколи не був кримінальним.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор — Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Ігор Пилипчук, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто; Верстка — Павло Стокотельний; Реклама — Марія Осціславська, Марія Шепарович; Адміністратор — Володимир Гончарик.

Чи не бракує нам ще й Гамільтона?

Збулась мрія Тараса Шевченка про появу в Україні нового й праведного закону Вашінґтона. Основний закон держави є вже три роки, але відчутного впливу на стан справ у державі він не має. А чому? Думається, одна з причин полягає в тому, що ми не пам'ятаємо того, що поруч з Джорджем Вашінґтоном постійно був Олександер Гамільтон (1755 – 1804), його сподвижник і реформатор. Спробуймо пригадати діяльність американця Гамільтона з урахуванням нинішніх українських реалій. Передовсім Гамільтон разом з двома іншими авторами написав блискуче тлумачення Конституції. Чи усі громадяни України мають чітке уявлення про свої обов'язки і права у світлі Основного Закону держави? Попередні (совєтські) конституції теж звучали привабливо, але були чистою демагогією, тож люди й до нової Конституції ставляться з певним упередженням, яке слід подолати саме такими тлумаченнями.

Гамільтон першим збагнув необхідність централізованої влади з усіма її додатками — військом, податками, скарбницею. Йому довелося подолати великий опір провідників штатів, які прагнули повної самостійности. Треба уважно аналізувати відцентрові тенденції в Україні – чи завжди вони йдуть на користь державі. Особливо в період її становлення. Саме Гамільтон добився поділу влади на законодавчу, виконавчу і судову. Тепер в Україні такий поділ формально існує, але насправді уряд і парлямент змагаються між собою, не відаючи, що їхні сфери діяльности близькі, але не тотожні. Судової влади на зразок інших демократичних спільнот покищо нема.

Держава не може існувати без грошей, основним джерелом яких є податки. Коли Конґрес доручив Гамільтонові впорядкувати американську фінансову систему, той представив такий чіткий плян, що законодавці були вражені. Передовсім держава повинна мати довіру щодо своїх зобов'язань. На той час борги держави, зокрема з платні воякам революційного війська, були астрономічними. Їх треба було сплатити у надійній валюті. Банки випускали власні платіжні ноти (банкноти), штати мали свої грошові знаки. Гамільтон добився впровадження національної валюти – доляра, утворив державний банк і систему національного кредитування в Америці і поза нею. Створив систему заопікування слабким ще підприємництвом (політика протекціонізму). Бюджет держави почали поповнювати податки, мита, облігації. Гамільтон не тільки склав плян реформ, а й наполегливо добивався його виконання. Це було нелегко, бо державні інтереси не завжди збігалися з особистими вигодами землевласників, з прагненням штатів до самоуправління. Але Гамільтон з допомогою президента успішно долав негаразди. Не боявся компромісів. Таким компромісом було створення нової столиці – Вашінґтону. Гамільтон був винятково порядною людиною, до нього не пристало жодне із звинувачень супротивників у корисливості. Коли б тепер на посаду провідника України прийшов наш, український Гамільтон, багато чого йому не довелося б винаходити, Україна вже має Конституцію і банки, валюту і військо. Має незалежність. Але має й борги, недосконалу податкову й митну системи, надмірний і неефективний державний апарат, несприятливе до підприємництва законодавство.

Усі досягнення Гамільтона подає Британська енциклопедія. Цікаво подивитися, якої думки про нього Велика Совєтська енциклопедія, ідеями якої керуються нині противники реформ в Україні. Отож цей довідник пише, що Гамільтон був ідеологом великої буржуазії, діяв в інтересах земельних і фінансових спекулянтів, що викликало невдоволення широких верств фармерства. Отакої!

Може б сучасні державні мужі України, які мають опрацьовувати і здійснювати стратегію економічних реформ у новій державі, поцікавилися доробком Олександра Гамільтона, повчилися у нього. Але робити це треба за американськими науковими джерелами, придивляючись до практичних набутків Америки, яка за двісті років досягла високого народного добробуту. Чи від такої науки не стане цей же шлях в Україні коротшим?

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про „Вудсток-99"

Чи читали ви в американській пресі, чи бачили в телепрограмах інформації про „Вудсток-99", що минулого тижня закінчився в такий негожий спосіб у місцевості з гарною назвою „Рим"? Але незважаючи на назву й усі приготування до цього, вже третього з черги, зібрання молоді, яке започатковано 30 років тому у справжньому Вудстоку, тим разом закінчилося воно зле. В останній день, в неділю, 25 липня, частина із 200,000 молодих учасників вдалася до безпричинного бунту, що досі є темою статтей у пресі, психологічних аналіз і пояснень, чому присутня молодь кинулася палити устаткування, нищити, красти та ще й дозволяти собі на сексуальні надуживття.

Цікаво слідкувати за усіми поясненнями і виправданнями, що їх знаходять не тільки організатори, але й психологи та навіть деякі учасники. Хто із нас мав терпеливість і відвагу принаймні декілька хвилин приглядатися до цих подій на телебаченні й слухати цю т. зв. музику, відому тепер під назвою „гіп-гоп", мусів не так дивуватися, як радше з острахом ставитися до усього баченого і почутого. Чи цей крик можна справді назвати музикою, а ці істоти, що підкидають одні одних вгору, або роздягають їх до наготи, у тому натовпі, можна назвати молодими, здоровими людьми?

Ще більше переляку збудили картини на телебаченні, що пригадували макабричний фільм, коли слухачі оркестри під назвою „Лімп Біцкіт" кинулися під звуки музики палити шатра, столи з харчами, нищити все, що потрапило під руки. Ні, справді ціла картина була немов епізодом з фільму жахів, а не дійсністю. На жаль, все це коїлося справді, і ця групова злочинність та масова гістерія вимагає не лише пояснення, але і відповідних висновків на майбутнє. За ними шукають тепер усі американські чинники, аналізуючи це, що сталося, і порівнюючи до першого такого зібрання молоді у Вудстоку в 1969 році. Перше було спричинене бажанням миру. Закінчення війни у В'єтнамі, і саме антивоєнні настрої використали організатори, щоб зібрати тисячі молоді, яка б протестувала проти існуючих політичних порядків – це був протест заради миру!

Цьогорічне зібрання, крім т. зв. металевої музики, яку ніхто зі старших поколінь не може зрозуміти, було лише для приємности, а радше, щоб ця молодь розвіяла свою нудьгу, що сьогодні є постійним явищем серед цього підростаючого покоління. Але саме ця нудьга й спонукала їх до бунту у цих трьох днях, нудьга, яка могла вдовольнитися саме такими злими наслідками, як на „Вудстоку-3", щоб тільки було „геппенінг" і щоб це показали на телебаченні.

І тут насувається питання: чому? Що викликує цю нудьгу у теперішньої молоді? Чому вона мусить шукати аж за такими вчинками, щоб її заспокоїти? Хто викликує цю масову гістерію? Організатори, продавці різних засобів чи режисери телебачення, які бажають показати щось „цікавого"? Чи треба аж таких засобів, щоб збудити цих напівдітей, що снуються по вулицях у надто широких штанях із шапками назадгузь? Немає у них кращої цілі, хоч би тієї, що була перед 30 роками? Не можна знайти виправдання на це, що ми бачили перед кількома днями і про що писала широко преса.

Для нас, однак, події на „Вудстоку-1999" є грізною пересторогою та порушують питання: а як із нашою молоддю в Україні, що тепер надихується прикладом своїх західних однолітків, беручи від них все, що найгірше? Чи аналізують їхні так часті тепер злочинні нахили педагоги, батьки чи державні чинники? Чи дають можливість їм протистояти? І це питання стоїть нам найближче у міркуваннях про молодіжний „Вудсток-1999".

О-КА

ОДУМ матиме велику зустріч у вересні

Перша зустріч Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) масового характеру відбулася на початку серпня 1958 року біля Ніягарського водоспаду в Канаді. На цю зустріч зібралося три тисячі юнаків і дівчат, й тоді було посвячено прапори ОДУМ-у. З того часу щороку відбувалися зустрічі ОДУМ-у США і Канади з українським громадянством в Канаді чи США, під час яких виступали з доповідями відомі громадські та політичні діячі. Найчастіше ці зустрічі відбуваються на одумівських оселях в штаті Нью-Йорк та в Лондоні, в Канаді. Цьогорічна зустріч ОДУМ-у, присвячена восьмій річниці Незалежности України, відбудеться на „Лейбор Дей" від 3 до 6 вересня, в містечку Блумінґдейл коло Чикаґо, недалеко від української церкви св. Андрія – в Indian Lakes Resort, 250 West Senick Rd.

В п'ятницю, 3 вересня, будуть різні гри, забава та вечірка молоді. В суботу – спортові змагання, гра в ґолф, конференція на тему „Ситуація в Україні та дальша доля діяспори". Увечорі, о годині 7:30 – бенкет, а після нього забава для молоді й страших. В неділю – спільний обід, а в годині 1:30 – концерт ансамблю бандуристів, яким керує Мотя Пошиваник, струнного ансамблю під керівництвом Віктора Войтихова та виступ мистців з України.

ОДУМ запрошує українську молодь та все українське громадянство на цю зустріч. За додатковими інформаціями в справі зустрічі, ночівлі, доїзду та всього іншого звертатися до Олександри Косогор (815-356-7739) або Наталі Коновал (847-255-2921).

Пресове Бюро ОДУМ-у

Шановні дописувачі до "Свободи"

Просимо, висилаючи свої дописи до газети, дотримуватися таких умов:

Підписувати дописи власноручно, повним прізвищем по-українському; обов'язково подавати свою адресу і **телефон;**

Дописи мають бути короткими, висвітлювати тільки те, що може мати інтерес для загального читача;

Дописи присилати не пізніше, як через п'ять днів після події;

Якщо ви користуєтесь факсом, старайтесь, щоб допис був надрукований більшими літерами і з достатніми пробілами між рядками.

ДЯКУЄМО ВАМ ЗА ВАШ ЦІННИЙ ВКЛАД У ГАЗЕТУ

Хто з них стане Президентом?

ВИБОРИ 1999

2 серпня закінчився офіційний термін реєстрації кандидатів на найвищу державну посаду

Відібраних 15 претендентів на президента здали до Центральної виборчої комісії понад 23.5 млн. підписів. Внаслідок перевірки цих підписів Центральною виборчою комісією визнано недійсними близько 10 мільйонів "автографів", а з цим відпало шість претендентів: М.Габер, Ю.Кармазін, В.Онопенко, О.Ржавський, О.Базилюк, В.Кононов.

Справжніми виявилися 9 "мільйонерів". Зареєстровані (в порядку черговости реєстрації): Л.Кучма, П.Симоненко, Є.Марчук, О.Ткаченко, О.Мороз, Г.Удовенко, Ю.Костенко, Н.Вітренко, В.Олійник. Про перших п'ятьох кандидатів "Свобода" писала в попередніх числах. Сьогодні даємо короткі довідки зареєстрованих решти чотирьох кандидатів.

Генадій Удовенко

Народився 22 червня 1931 року в м. Кривому Розі Дніпропетровської области. У 1954 році закінчив Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка за спеціяльністю історія міжнародних відносин. 1952-1955 рр. – секретар колегії Міністерства промислово-будівельних матеріялів УССР; 1955-1958 рр. – голова колгоспу в Київській області; аспірант Українського науково-дослідного інституту економіки і організації сільського господарства. З 1959 по 1992 рік – на дипломатичній роботі; 1992 р. – радник президента Української державної будівельної корпорації, м.Київ; 1992-1998 рр. – Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Польща, виконуючий обов'язки Міністра закордонних справ України, Міністер закордонних справ України.

Нагороджений відзнакою Президента України – "Орденом князя Ярослава Мудрого" V ступеня. Голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин. Член депутатської фракції Народного Руху України.

Наталія Вітренко

Наталія Михайлівна Вітренко народилася 28 грудня 1951 року в м. Києві в сім'ї службовців. Має вищу освіту, в 1973 році закінчила Київський інститут народного господарства за спеціяльністю статистика. Під час навчання була ленінським стипендіятом, заступником секретаря комітету комсомолу інституту з ідеології.

Доктор економічних наук, доцент. Має двох дочок і сина. З 1973 року працювала економістом і науковцем в державних установах, в 1994 по 1995 рік була радником Голови Верховної Ради України з соціяльно-економічних питань. Народний депутат України 13 скликання. Голова Прогресивної соціялістичної партії України. Член Комітету Верховної Ради України з економічної політики, управління народним господарством, власности та інвестицій. Член депутатської фракції своєї партії.

Юрій Костенко

Кандидат технічних наук Юрій Іванович Костенко народився 12 червня 1951 року(с-ще Нова Ободівка, Вінницька обл.); українець, батько інженер, мати вчителька; син Ростислав – школяр. Закінчив Запорізький машинобудівний інститут, аспірантуту Інституту електрозварювання ім. Є.О.Патона; Народний депутат України з 1994 року. Міністер охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України (з липня 1995); член Ради національної безпеки і оборони України (з серпня1996); член президії Центрального проводу НРУ; член Держ. комісії з проведення в Україні адміністративної реформи (з липня1997); член Комісії з питань ядерної політики і екологічної безпеки при Президенті України (з грудня 1997).

Володимир Олійник

Центральна виборча комісія 30 липня зареєструвала кандидатом Володимира Миколайовича Олійника, 1957 року народження, безпартійного, Черкаського міського голову. Визнано дійсними 1 млн. 2 тис. 727 підписів з 1 млн. 861 тис. 511 підписів виборців на його підтримку. На засіданні Центральної виборчої комісії В.Олійник зазначив, що він "не боїться програти на президентських виборах, однак боїться, щоб не програла Україна".

В інтерв'ю журналістам після того, як йому було вручене свідоцтво кандидата, Володимир Олійник заявив, що в нинішнього Президента України Леоніда Кучми немає шансів перемогти на виборах. Люди не голосуватимуть за Л.Кучму, оскільки у них велика недовіра до влади. В.Олійник не спиратиметься на жодну з політичних партій, однак розраховує на тих, хто вірить в особистість, здатну поліпшити ситуацію в країні.

(ДІНАУ і УНІАН)

Для чого потрібна „Угода про чесні вибори"

Зобов'язання про дотримання під час виборчої кампанії норм і засад Конституції України та Закону "Про вибори Президента України" підписали 28 липня кандидати у президенти Євген Марчук, Олександер Мороз та Олександер Ткаченко. У документі, зокрема, зазначається, що кандидати здійснюватимуть виборчу кампанію на цивілізованих засадах, не застосовуючи жодних брудних агітаційних і пропагандистських методів боротьби. Не поширюватимуться також матеріяли негативного характеру щодо особистого життя інших кандидатів на пост Президента України або їх рідних.

Угода була відкрита для підписання всім кандидатам на цей найвищий у державі пост. До неї незабаром приєднався Юрій Костенко.

Однак, Президент України Леонід Кучма заявив журналістам у Криму, що ніхто не запрошував його на цю акцію, хоча "міг би за одну хвилину зв'язатися з ним" у будь-якому місці. Президент і претендент на пост Президента зазначив, що не хоче ставити підпис поруч з підписами тих, з чиїх вуст на його адресу ллється бруд. Кандидати в президенти об'єдналися проти нинішнього Президента, сказав Леонід Кучма в інтерв'ю журналістам. Глава держави, однак зазначив, що його це радує, адже "чим більше кандидати в президенти виходитимуть із себе, тим більше народу побачить, ким вони є". Президент підкреслив, що робитиме "те, що робить". Він вважає, що кожен мусить відповідати за себе і показувати виборцям, хто він – особистість чи ні.

О. Мороз, Є. Марчук і О. Ткаченко першими підписали документ про дотримання етичних норм під час виборів президента, який в Києві жартома називають "Пакт про ненапад".

Виборчий бльок "Наш Президент – Євген Марчук!" назвав це перекручуванням Президентом ідеї і змісту Угоди про чесні вибори. Олександер Мороз вважає, що зміст і форма коментарів Леоніда Кучми щодо підписання Угоди про чесні вибори є ще одним переконливим свідченням своєчасности і доцільности появи такого документу. Вживаючи стосовно своїх опонентів вислови "так звані кандидати в Президенти", "не мужики" і т.д., Л.Кучма продемонстрував "відсутність не лише політичної культури, а й рівень культури взагалі".

"Леонід Кучма не має морального права підписатись під Угодою про чесні вибори, оскільки зловживає владою в усіх проявах – через використання ЗМІ, силових структур, СБУ, прокуратури, МВС, податкової адміністрації",– заявив С.Головатий.

(УНІАН)

Помер співак, що звеличав наші скарби

Музичне мистецтво України зазнало тяжкої втрати. На 67-му році пішов із життя видатний співак, майстер українського оперного мистецтва, народний артист СССР, Лавреат Ленінської премії, народний артист України, Лавреат Державної премії України ім.Тараса Шевченка Анатолій Борисович Солов'яненко.

Гіркою, скорботною нотою в серцях усіх шанувальнихів оперного мистецтва відлунилася сумна звістка про те, що замовк голос солов'я України. Суворий і прекрасний Донбас подарував Україні цього чудового, всебічно обдарованого співака. Вже маючи фах гірничого інженера, Анатолій Солов'яненко остаточно віддав перевагу музиці, опановував майстерність сольного співу у Київській консерваторії. Після успішного дебюту на київській сцені молодий співак виїздить на стажування до Італії, до легендарного театру "Ля Скала". Участь і перемога у престижному конкурсі співаків-вокалістів принесла скромному юнакові з України грандіозний успіх. Його ім'я засяяло поруч з геніальними співаками – Маріо дель Монако та Клаудіо Вілла. Через кілька років, уже як соліста Київської опери, його було запрошено працювати за контрактом у Метрополітен Опері. А у Національній опері України, якій співак віддав понад три десятиліття свого творчого життя, він створив більш як п'ятдесят яскравих образів.

На сценах багатьох театрів світу лунав чудовий спів Анатолія Солов'яненка, у багатьох країнах були зачаровані його м'яким, лірико-драматичним тенором, надзвичайно широким діапазоном його голосу. Впродовж усього свого творчого життя великий співак пропагував наші національні скарби – чудові народні пісні, романси на слова Тараса Шевченка, які увійшли до золотого фонду світової музичної культури. Його творча, громадська діяльність були відзначені державою. Він був нагороджений Почесною відзнакою Президента України, орденом Дружби народів, удостоєний ордена Командора Італійської республіки.

З особливим захопленням, великим натхненням співав Анатолій Борисович у Колонному залі імені Миколи Лисенка. У Національній філармонії України, яку ще нещодавно заповнював чарівний голос маестра, сьогодні звучали скорботні мелодії... Шанувальники мистецтва Анатолія Солов'яненка, друзі і колеги по творчості тихою ходою проходять біля труни з тілом великого співака, вклоняються його пам'яті, його великому таланту. Багато квітів, вінків. Серед них - вінок від Президента України Леоніда Кучми, від Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, київських міської та обласної держадміністрацій, Міністерства культури та мистецтв України, від творчих установ, спілок та організацій. У почесній варті біля труни – громадські і політичні діячі, народні депутати України, діячі мистецтва і літератури, артисти. Почесну варту несли керівники нашої держави – Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко, Прем'єр-міністер України Валерій Пустовойтенко. Разом з ними були міський голова Києва Олександер Омельченко, міністер культури і мистецтв України Дмитро Остапенко.

У Національній філармонії України, що завжди радо приймала співака, у якій лунали овації на честь його незрівняного таланту, відбулася скорботна Панахида. Похоронна процесія попрямувала до селища Козин, що на Київщині. У місцевій церкві, яку відновлено багато в чому завдяки Анатолієві Солов'яненку, відбулося відспівування. Після скорботної Панахиди на місцевому цвинтарі навіки упокоївся великий співак України. Ще один геній українського народу назавжди залишився в XX столітті...

Президент України Леонід Кучма надіслав телеграму-співчуття дружині Анатолія Солов'яненка у зв'язку з його передчасною смертю. "Неповторний голос Анатолія Солов'яненка, неперевершене обдарування стали одним із символів духовности, співучої душі нашого народу, багатства національного мистецтва", – йдеться в жалобному посланні. Таким великий майстер назавжди залишиться у пам'яті співвітчизників та шанувальників його таланту в усьому світі, зазначив Глава держави. Леонід Кучма висловив глибоке співчуття рідним і близьким покійного.

(За інформаціями ДІНАУ і УНІАН)

Затих Соловейко навіки

Зустріч з працівниками "Свободи" у травні ц.р.(зліва): Юрій Шевчук, гість редакції композитор Борис Садовський з Клівленду, Левко Хмельковський, Христина Ференцевич, Анатолій Солов'яненко, Раїса Галешко, Петро Часто.

Два місяці тому, на початку червня, Анатолій Солов'яненко був у редакції "Свободи". Ми, редактори, зібралися в бібліотеці за кавою і не могли наслухатись його розповідей. Усвідомлення, що ось, поруч з нами винятковий талант, знаменитість, надавало моментові якоїсь урочистості, майже містики: той, що літає піснею попід небесами, спустився на землю, до нас.

Анатолій Борисович (так ми до нього звертались) не належав до красномовців. На традиційне "розкажіть про себе" не знав як почати – хіба що завчено: де народився, у кого вчився... Але слово за словом – і контакт наших думок і сердець здійснився. Здавалося, що Солов'яненко тільки й чекав, щоб розповісти про стан мистецтва в Україні, а через цей фактор – і про свій душевний стан (запис редактором Петром Часто нашої бесіди надрукований у "Свободі" 11 червня).

Нема сумніву, він переживав внутрішню трагедію. Найбільший лірико-драматичний тенор нашого часу; людина, що удостоїлась усіх найвищих нагород Совєтського Союзу; амбасадор італійської пісні і Командор Італійської Республіки за це; незрівнянний виконавець світових романсів; улюбленець українського народу за найкраще і найповніше за всі часи виконання саме народної пісні, яка все більше і більше ставала за тих часів упослідженою, зірка Київської опери – Анатолій Солов'яненко - вже шість років був поза театром. І не вік тому причина. Українські сцени, мов саранча, стала заповнювати усіляка загранична "попса", збираючи за квитки по 50, 100, 250 долярів! Лицарі ж клясичного мистецтва виступали перед тими, хто міг дозволити по 5-10 гривень... Український Соловейко, пісенна гордість держави – поїхав у світ заробляти на прожиток.

Не важко догадатися, що робилося в нього на душі: дожився!.. Це можна було відчувати під час його виступів перед українською громадою Америки. Траплялося, що й слова зривалися: де я тепер мушу виступати!.. Солов'яненко виглядав засмученим. Дехто з громади брав це за образу, мовляв, він погордує нами. У статті про виступ Солов'яненка в Гантері автор цих рядків натякнула на ці почування і висловлювання співака, за що мила українська громада Гантеру образилась на мене. Хоча.., як безхитрісно сказала одна жінка після концерту, "це так, як би Марія Калас виступала у нашій залі".

Затих Український Соловейко навіки. В редакції "Свободи" ми слухаємо подарований ним диск: "Чом, чом, земле моя", "Чорнії брови, карії очі", "Ніч яка місячна", "Повій, вітре, на Вкраїну"... Хто ще так високо злетить з нашою піснею-душею над світом?

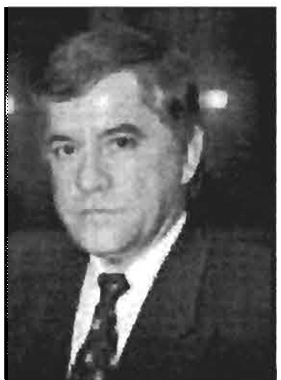
Раїса Галешко

Звільнено В. Куратченка

(Закінчення зі стор. 1)

засіданні Кабінету Міністрів "політичним демаршем", спрямованим проти глави уряду Валерія Пустовойтенка, курсу Президента України на реформи, а також таким, що суперечить урядовій програмі "Україна-2010" і курсу Кабміну в цілому, як це намагаються подати деякі засоби масової інформації, додавши, що не виконував при цьому нічийого "політичного замовлення".

Лідери політичних партій та депутати Верховної Ради України прокоментували відставку першого віце-прем'єр-міністра Володимира Куратченка як намагання перекласти один на одного відповідальність за розвал економіки держави і за використання всього паливно-енергетичного комплексу України як грандіозного донора виборчої кампанії нинішнього Президента України, і що цей факт зайвий раз підтверджує, що немає єдности в уряді, котрий взагалі не знає, яким шляхом рухатися. В.Куратченко лише це озвучив і за це поплатився.

Новопризначений заступник прем'єр-міністра А. Кінах.

Голова Комітету ВР з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльности та боротьби з організованою злочинністю і корупцією Юрій Кармазін назвав відставку "агонією режиму, який навіть не хоче слухати іншої думки і демонструє лише видимість проведення курсу реформ". Він впевнений, що відставка В.Куратченка вигідна особам, які "розкрадають державу", бо саме В.Куратченко підготував рішення про реприватизацію обласного енергетичного управління.

Першим віце-прем'єр-міністром України призначено президента Українського союзу промисловців і підприємців Анатолія Кінаха.Він народився 4 серпня 1954 р., за фахом інженер-суднобудівник. Обіймав різні державні посади, зокрема, представника Президента України в Миколаївській області. Народний депутат, голова Комітету Верховної Ради з питань промислової політики, член фракції Народно-демократичної партії.

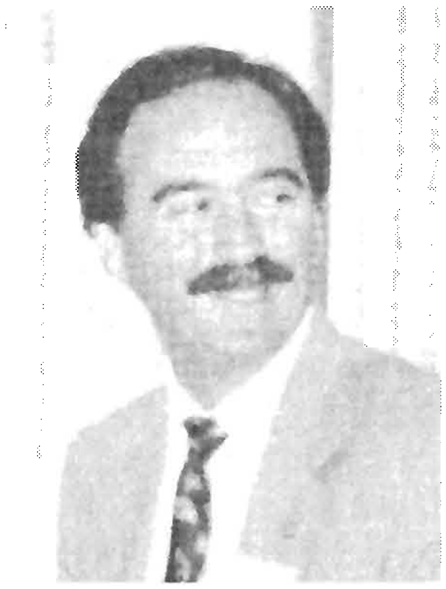
(За матеріялами УНІАН)

Співробітництво з МВФ триватиме

КИЇВ, 2 серпня, УНІАН.– Україна практично досягла домовлености щодо подальшого співробітництва з Міжнародним валютним фондом, заявив в інтерв'ю журналістам прем'єр-міністер України Валерій Пустовойтенко. За його словами, поки що залишились невирішеними два питання, які мають бути доопрацювані сьогодні, але "ми маємо надію отримати черговий транш по кредиту розширеного фінансування". Невирішеними залишилися питання із комунальних тарифів і надходжень до бюджету. Якщо ці два питання не будуть вирішені до кінця роботи місії в Україні, невелика українська делегація в середині серпня відбуде до Вашінгтона для узгодження цих позицій.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

В пам'ять Володимира Корчинського

Володимир Корчинський

Володимир Корчинський, втретє обраний радним Українського Народного Союзу на конвенції УНС в 1998 році, помер в понеділок, 26 липня 1999 року, після тяжкої недуги. В. Корчинський працював для УНС на різних становищах зі справжньою посвятою. Він був головою Сиракюзької Округи і його обирали на це становище рік за роком. Був головою 271-го Відділу в Елмайрі, Н. Й. Його просили також бути одним із директорів Корпорації Дому УНС. Його посвята у праці для УНС була наявна у кожному його завданні. Він знаходив нових секретарів УНС, вписував нових членів і репрезентував УНС, де тільки це було йому можливе. Він був завжди тим, що заспокоював гарячі дискусії на зібраннях Головного Уряду і був надійним провідником, що своїм порівняно молодим віком – 48 літ – належав до наймолодших членів Головного Уряду.

Володимир залишив по собі заповіт відданої праці для української спільноти, у якій він був активний на різних відтинках. Він був колишнім президентом Українського Клюбу, мужем довір'я УКЦеркви св. Миколая в Елмайрі, членом Лицарів Колюмба. Ми пам'ятаємо його як вірного члена УНС.

З глибоким смутком і важким серцем президент УНС Уляна Дячук, секретар Марта Лиско, представники УНС в окрузі Сиракюз панове Гвозда, Ревюк, Середович і Велич взяли участь у похоронних відправах в середу, 28 липня 1999 року, в УКЦ св. Миколая в Елмайрі, Н. Й., де покійний був мужем довір'я. В похоронних відправах взяла також участь Джойс Ткач, секретар 39-го Відділу УНС в Сиракюзах, разом із своїм чоловіком о. дияконом Мироном Ткачем. Похоронні відправи провадили о. Іван Єдриховський, парох УКЦ св. Миколая, і о. Филип Вайнер, колишній парох УКЦ св. Миколая. Дияконували М. Ткач та Іван Гопчук. На жаль, дядько покійного, єпископ УКЦ Іннокентій Лотоцький не зміг взяти участи у похоронних відправах, з причини своїх інших невідкладних пастирських обов'язків. В часі похоронних відправ церква св. Миколая була вщерть виповнена членами родини, приятелями, співробітниками та усіми тими, що знали Володимира і подивляли його віддану працю для української спільноти.

В. Я. Корчинський народився в Джонсон-Ситі в 1951 році. Після закінчення університету в Баффало у 1977 році, він працював десять років в повіті Чемунг, як адміністратор будівель та землі. Відтак він перейшов на працю адміністратора в шкільному дистрикті Елмайри. Він був також викладачем в Корнінг-коледжі.

Залишив у смутку дружину Рому, з якою прожив 24 роки, дев'ятилітнього сина Степана, маму Наталію в Джонсон-Ситі, брата Стефана і його дружину Кейсі в Ендікаті, свекруху Донну Зачкевич і численних членів родини.

Хто бажав би зложити в пам'ять В. Корчинського даток, може це зробити, складаючи пожертву на Українську Народну Фундацію. Пожертви на Фундацію звільнені від податків.

Марта Лиско

Хто стане „Міс Союзівка" нового тисячоліття?

Запрошуємо гостей відвідати Союзівку в суботу, 14 серпня, та узяти участь у виборах красуні „Міс Союзівка" на 2000 рік.

„Міс Союзівка 1964"
Марія Комарницька

„Міс Союзівка 1966"
Маріянна Сухенко

„Міс Союзівка 1979"
Оксана Кондрат

„Міс Союзівка 1982"
Ліда Чопівська

„Міс Союзівка 1983"
Зеня Матківська

„Міс Союзівка 1986"
Анна Богачевська

130-ий Відділ УНСоюзу ім. св. Володимира в Нью-Йорку має нову Управу

Дня 27 березня відбулися загальні збори 130-го Відділу УНСоюзу ім. св. Володимира в Нью-Йорку. Збори відкрив голова Відділу Олександер Редько, а вів їх секретар Юрій Юрків. Після звітів Управи, Контрольної комісії та уділення абсолюторії уступаючій Управі було вибрано нову Управу в такому складі: голова – Олександер Редько, секретар – Юрій Юрків, заступник секретаря – Зеновія Лоґуш, скарбник – Текля Гнатишин, голова Контрольної комісії – Василь Піх.

Н.Н.

УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ
ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ
БАТЬКО–СОЮЗ!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Союз Українок Америки у світлі XXV Конвенції

Союз Українок Америки, заснований у 1925 році, є членом СФУЖО, Національної Ради Жінок США від 1952 р. та асоціятивним членом Генеральної Федерації Жіночих Клюбів з 1948 року. Наші членки репрезентують СФУЖО, Світовий Рух Матерів і Міжнародну Раду Жінок в ООН.

Ірина Куровицька (ліворуч) і Анна Кравчук

XXV Конвенція Союзу Українок Америки відбулася 28-31 травня у Чикаго під гаслом „Славними слідами – у XXI століття", що було і підсумком і настановою на майбутність.

Розповідь про конвенцію хочеться розпочати з випадку, який стався зранку 28 травня, під час реєстрації в готелі Westin O'Hare. Одна із делегаток, втомлена дорогою, знепритомніла. Затримали реєстрацію, у вестибюлі готелю збиралося чимраз більше союзянок, стурбованих випадком. Раптово всі стали в коло, взялися за руки і почали голосно „Отче наш"... Це і був початок спільного зібрання українських жінок, об'єднаних в Союзі Українок Америки. Спільна молитва, спільна праця, спільна добродія – їх програма дії і успіх.

Передконвенційний семінар „Права людини, права жінки", організований заступницею голови Іриною Куровицькою, започаткував високий рівень доповідачів. Посол України до Швайцарії Ніна Ковальська, професор Київського медичного інституту д-р Зореслава Шкіряк-Нижник, відомий в українській громаді США адвокат д-р Юліян Куляс та молодий американський адвокат, який був дорадником проєкту Конституції України, Стефан Б. Нікс, керуючись Універсальною деклярацією прав людини та Конвенцією ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації жінок, наголошували на важливості поширення інформації та популяризації правових знань.

29 травня відбулося урочисте відкриття XXV Конвенції. Заля прибрана квітами, делегатки та гості здебільшого у вишиванках. На залю вносять прапор СУА. Голова СУА Анна Кравчук засвітила свічку на символічному „дереві життя" СУА. Від цієї свічки засвічували свої свічечки голови окружних управ, зв'язкова віддалених відділів, голова Контрольної комісії і голова Конвенційного комітету.

Голова Конвенційного комітету Олена Семянчук-Матвіїшин привітала зібрання, голова СУА зачитала програму Конвенції і повідомила, що серед присутніх є 97 делегаток, 29 членів Головної Управи і 66 гостей. Хвилиною мовчання вшанували пам'ять почесних голів СУА – Марії Савчак і Лідії Бурачинської та союзянок, які відійшли у вічність.

У своєму звіті А. Кравчук зокрема сказала, що для продовження праці деяких референтур в Україні, зокрема суспільної опіки та стипендій, є дуже важливим утримувати добрі стосунки з Посольством та Консульством України у США для того, щоб отримати їхнє сприяння. Доповідачка підкреслила впливи українських американських організацій, включно із СУА, на державні чинники Америки, зазначивши, що саме закордонні українці мають тепер нагоду сприяти Україні, впливаючи на державні чинники у країнах свого проживання. Анна Кравчук розповіла про діяльність референтур і Екзекутиви, звітуючи про всі почини, представництво, зв'язки, видавничу справу СУА, і участь у конґресах і конвенціях інших організацій. На закінчення подякувала всім за „вклад праці до завершення та успіху каденції".

Згідно з програмою, були зачитані фінансові звіти, звіт голови Контрольної комісії Іванни Ратич та, після голосування, уступаючій Управі уділено абсолюторій.

Перший спільний полуденок був присвячений дітям і довголітнім членкам СУА. Бурхливими оплесками нагородили делегатки дітей світлички „Садок вишневий" 85-го Відділу СУА при парафії св. Йосифа, які вийшли на залю з літературною програмою, старанно приготованою вчительками Марійкою Баран, Дарією Городиською та Раєю Стасулою.

Того ж дня відбулося схвалення номінації почесного членства СУА Олександрі Кіршак, Лідії Колодчин, Марії Крамарчук, Ромі Богачевській-Приймі, Іванні Ратич, Ірині Руснак, Ользі Тритяк, Анастазії Хариш і Лідії Черник.

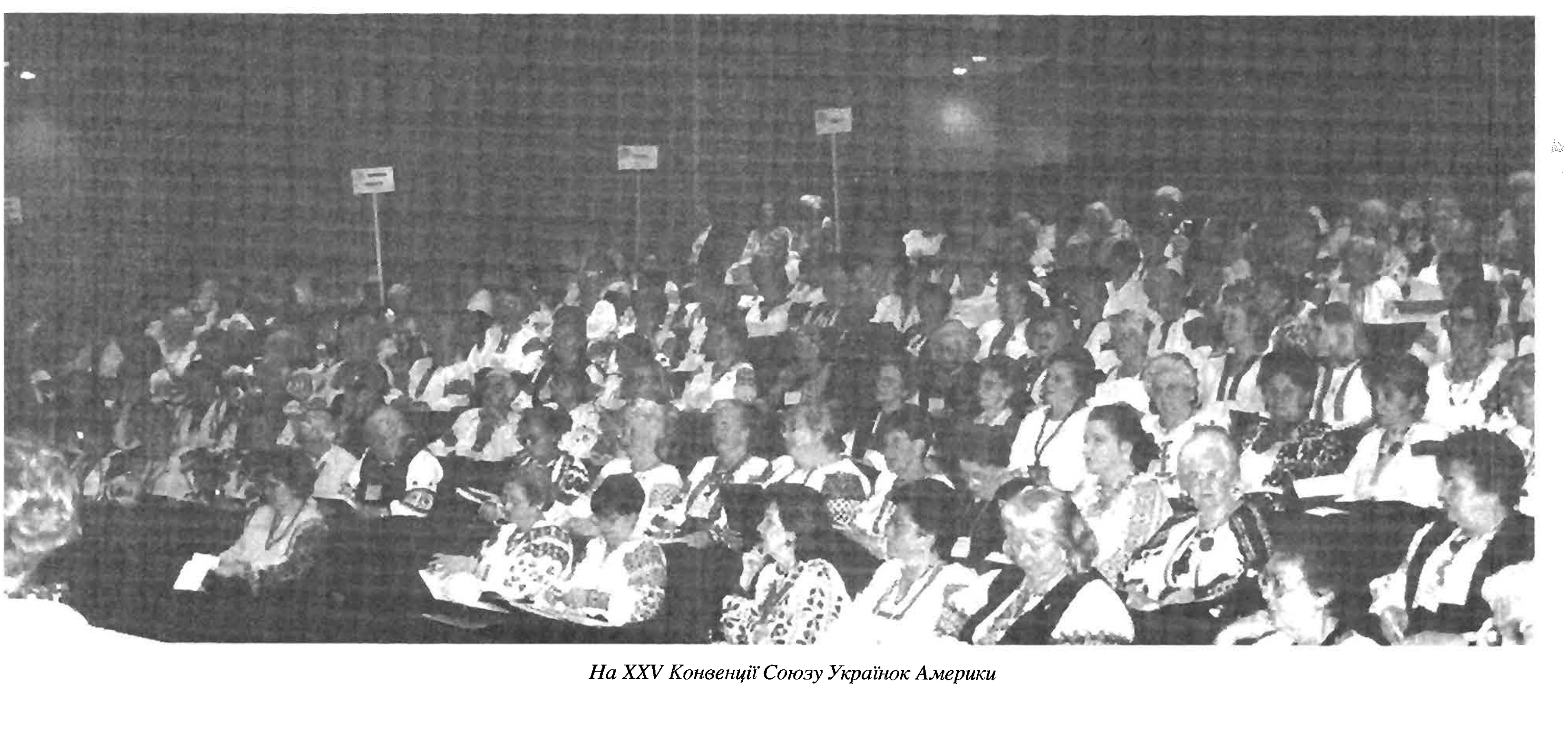
Голова Округи Філядельфії Марія Раковська представила кандидаток до Екзекутиви на наступну каденцію. Головою Союзу Українок Америки одностайно вибрана Ірина Куровицька – відома громадська діячка, талановитий організатор, завжди привітна і елеґантна. Заступницями голови вибрані: Марія Томоруг, Софія Геврик, Оксана Фаріон, Мотря Воєвідка-Слонеська; протоколярна секретарка – Варка Бачинська; кореспонденційна секретарка – Омеляна Рогожа; скарбник – Донна Чехович; фінансова секретарка – Рома Лісович; пресова референтка – Ярослава Рубель; вільні члени – Марта Богачевська-Хом'як, Ірена Стецьків. Референтками обрані: Надія Шмігель – суспільної опіки; Катерина Івасишин – виховна; Марія Пазуняк – музейна; Люба Більовщук – стипендійна; Ольга Тритяк – архівна; Марта Пеленська – екології. Контрольна комісія: Іванна Ратич – голова, члени – Таїсія Турянська, Лідія Черник; заступниці – Надія Цвях, Рома Шуган. Нововибраний провід СУА привітали оплесками.

Величний святковий бенкет завершив програму першого дня. Бенкет відкрила голова Конвенційного комітету О. Матвіїшин, а проводила д-р Дарія Маркусь. Преосвященний Владика Михаїл, ЧНІ поблагословив зібрання. Анні Кравчук було надано почесне головування СУА. Голова СУА Ірина Куровицька представила нововибраний провід і відбулося його заприсяження.

Свою безкорисливу працю для добра громади Ірина Куровицька почала в Пласті і пройшла шлях від поста першої жінки-станичної Ньюйоркської станиці до члена Головної Пластової Ради. В СУА упродовж кількох каденцій була членом Екзекутиви, а увійшовши відпоручником СУА до Національної Ради Жінок США, стала її головою – першою українкою за 107 років існування цієї організації.

У своїй програмній доповіді вона виділила декілька основних аспектів майбутньої праці СУА. „Нове тисячоліття – сказала І. Куровицька, – принесе нові завдання, нові ідеї потреби та турботи. Програми СУА пошириться на різні сфери людського життя. Непомітно приходитимуть зміни, за якими треба буде дуже уважно слідкувати, бо вони будуть вимагати від нас швидкої реакції і пристосування до життя. Старатимемось приготовити проєкт звернення до уряду для отримання дозволу на леґальну дворічну працю українок в Америці. Першочерго-

(Закінчення на стор. 24)

На XXV Конвенції Союзу Українок Америки

Учні школи св. Йосафата в Пармі перемогли у змаганнях

Учень школи св. Йосафата Андрійко Миронович і сестра-директорка Міріям Клер.

Українська католицька катедральна школа св. Йосафата в Пармі, Огайо, яка рік тому відсвяткувала своє 50-ліття, має повне акредитування. Його надала школі Акредитаційна асоціяція огайських католицьких шкіл. В цьому році школа св. Йосафата одержала багато нагород з різних ділянок.

Багато її учнів відзначені серед випускників американських середніх шкіл. Цього року учні третьої, сьомої і восьмої кляс брали участь у математичних місцевих, стейтових та національних змаганнях, де виявили міцні знання і здобули перші місця.

У місцевій категорії відзначені Андрійко Миронович, Сузанна Продан, Николай Меркушин, Маркіян Жига, Александер Мойсієнко, Тома Губач, Михась Мігелич, Аля Головата, Дарія Губач, Діяна Кокс.

Учень третьої кляси Андрійко Миронович здобув перше місце у всіх трьох категоріях, отже, зайняв перше місце серед учнів третьої кляси усієї Америки. Батьки Андрійка – Адріяна (Телішевська) і Роман – випускники школи св. Йосафата. Директор школи – сестра Міріям Клер, ЧСВВ.

Анна Завадівська

Виросли мої учні

Я була свідком росту цих дітей впродовж одинадцяти років. Росла і я разом з ними, вивчаючи нашу історію, культуру, географію, літературу і мову.

Пережили ми разом одинадцять приходів св. Миколая і стільки ж Шевченкових свят. Діти розповідали мені про свою активну участь в церковних святах і фестивалях, у самодіяльних гуртках і сходинах організації СУМ в Америці. Рік за роком вони виробляли свої характери і особистість. Не раз ділилися зі мною своїми недосягами, а я підбадьорювала їх до ще тяжчої праці.

Та ось для моїх учнів щосуботня наука закінчилася з найвищими оцінками. Вони здали кінцеві матуральні іспити. Сміливо і точно відповідали на запитання з кожного предмету.

Не могли ми кращого й сподіватися від народжених в Америці молодих українців. Вірю, що все ними вивчене знадобиться їм не раз.

Поздоровляю Христину Вариху, Таню Вариху, Давида Одомірка, Николу Рудика, Маркіяна Романова і Семена Вариху – моїх випускників Школи українознавства при парафії св. Михаїла в Йонкерсі, Нью-Йорк.

Щасти вам Боже!

Оля Рудик,
учителька

Випускники школи з вчителькою Олею Рудик (в центрі).

Подяка губернатора

З нагоди чергового іспиту зрілости – матури 1999 року в „Рідній Школі" у Чикаґо, губернатор стейту Ілиной Джордж Раєн вислав листа з признанням школі, дирекції, батькам і учням за їхні зусилля у зберіганні та розповсюджуванні української мови і культури. На знімку зліва: Надія Л. Хойнацька, директор „Рідної Школи", Пат Міхальскі, асистент ілинойського губернатора з етнічних справ, і Катя Варогаш, випускниця кляси 1999 року.

Вдячні діти попрощалися зі школою

Група випускників „Рідної Школи" в Чикаґо

12 червня пролунав останній шкільний дзвінок, урочисто сповістивши, що закінчився ще один навчальний рік. Це 49-ий рік для школи українознавства в Чикаґо. За 49 років існування багато учнів вийшло з цієї школи, отримавши глибокі знання з українознавчих предметів. Сьогодні у „Рідній Школі" в Чикаґо навчаються понад 320 учнів, дітей колишніх її випускників, дітей нової хвилі еміґрації з України. У школі працюють 24 вчителі під професійним педагогічним керівництвом мґр Надії Л. Хойнацької. Двадцять двоє учнів успішно здали матуральні іспити на знання і зрілість. Традиційна матуральна забава відбулася 12 червня 1999 року, в залі парафії собору свв. Володимира і Ольги. Перед матуристами виступила директор школи Н. Л. Хойнацька, було багато привітань і нагород від української громадськости, зокрема від Українського Народного Союзу, від Української федеральної кооперативної каси „Самопоміч", Першого федерального щадничого банку „Певність", Союзу Українок Америки, Золотого Хреста. Вітали вчителі, зокрема опікун кляси Оксана Мурська, батьки: голова Матурального комітету д-р Марія Коркач-Ґрошко та голова Товариства „Рідна Школа" Віктор Войтихів. Прийшов теплий лист від губернатора штату Ілиной Джорджа Раяна. Матуральна кляса передала символічну свічечку освіти молодшим учням, а батьки передали своїм дітям надії на українське майбутнє в Америці. З 22-ох шкільних друзів – восьмеро з них народжені в Україні, одна в Канаді, одна в Румунії, але всі вони – єдина велика родина, усі знайшли себе у стінах „Рідної школи" в Чикаґо. То ж пташиних летів вам, діти з прекрасного роду українців!

Марія Климчак,
вчителька української мови і культури

Товариство сеньйорів у Маямі допомагає Україні

Управа товариства (сидять зліва) Володимир Гладкий, Михайло Ковальчук, Михайло Добуш, Микола Ракуш, Соня Серна; другий ряд: Любомир Трач, Марія Венґльовська, Лідія Гладка, Дмитро Таращук, Ірина Ракуш; третій ряд: Джаймс Кроп, Анастазія Кроп, Борис Дурбак, Іван Дубіль, Юлія Довбуш.

У 1964 році в Маямі постало товариство „Українсько-Американські Сеньйори". В Маямі до 1946 року взагалі не було українського громадського життя, але у 1946 році кілька родин заснували Українсько-Американський Клюб, після чого виникли й інші організації, зокрема відділи Українського Народного Союзу (386) та „Провидіння"(122), а також Товариство сеньйорів.

Першим головою Товариства Українських сеньйорів в Маямі був Іван Козира, а від 1982 року – відомий підприємець і громадський діяч Микола Ракуш. Від самого початку він дбав про розширення фінансових можливостей товариства. У висліді того Єва Сташків залишила площу землі, а Йосиф Базар – 10 тисяч долярів для товариства. Були й інші пожертви. На загальних зборах у 1984 році вирішено продати подаровану землю, що дало до каси ще 200 тисяч долярів.

У 1991 році вирішено усі зусилля звернути на допомогу Україні. Ми встановили зв'язки з ККДУ і призначили 250 тисяч долярів на допомогу школі, для чого видано три томи хрестоматії української літератури та книжку з історії Дмитра Дорошенка. Видавцями хрестоматії були проф. Василь Яременко (Київ) і проф. Євген Федоренко (США).

До Товариства політичних в'язнів у Тернополі вислано 30 пачок з одягом, взуттям і ліками. Посилками займається референт суспільної опіки нашого товариства Ірина Ракуш. Допомагають збирати речі родини Тершаківців, Венгловських, Гладких, Ковальчуків, Сернів, Лужняків, Чировських, Жарських, Трачів і Е. Кроп.

Наше товариство встановило стипендії для здібних студентів в Україні через видавництво „Смолоскип" у Києві. Сума усіх пожертв товариства від 1992 року перевищує 364 тисячі долярів.

Найбільші пожертви зробили Українська католицька церква у Маямі – 2,593 доляри, Американський горожанський клюб і „Танцюристи" у Маямі – 5,600 долярів, „Діти Чорнобиля" через ЗУАДК – 3 тисячі долярів.

Переказано кошти на допомогу сиротам і старшим віком – 2 тисячі долярів, Києво-Могилянській Академії в Києві, Богословській Академії у Львові, на будову монастиря у Гошеві, на обитель Патріярха Йосифа у Заздрості, монастиря оо. Василіян у Києві, Богословської семінарії у Рудні.

Ці пожертви на українські цілі є доказом високої свідомости і корисної праці Товариства українських сеньйорів.

Михайло Ковальчук,
фінансовий референт товариства

„Бесіда" має відчинені двері

Так хочеться, хоч би коротко, поділитись думками про нюйоркську „Бесіду", якій вже сповнилося два роки. Це досить поважний час, як на наші обставини. Засновники мали перед собою приклад передвоєнної, львівської „Бесіди". Метою її були зустрічі задля відвертих розмов, розваг, обміну думками щодо актуальних проблем, яких в той час не бракувало. А хіба сьогодні менше справ, якими цікавиться вся наша громада? В наших дискусіях кожний присутній може брати голос – певна річ, не для того, щоб ображати носіїв протилежних поглядів, а для того, щоб до кінця вислухати іншу думку. Тематика наша досить широка: громадські справи, церковні, політичні та світові. Пересічна кількість присутніх – 16-20 осіб. Певним поштовхом до заснування „Бесіди" була байдужість наших громадських провідників, які нерідко забували ділитися з громадою думками про важливі події по цей і той бік океану. Наші сходини відбуваються кожної середи (від 4-ої до 6-ої год.) в домівці Т-ва „Самопоміч" в Нью-Йорку, 98 2 Авеню. Ми раді зустріти нових охочих мовити у „Бесіді" своє живе слово. До зустрічі!

Олекса Мотиль,
Нью-Йорк

МАЄМО ЩО ПАМ'ЯТАТИ

Як казали давні римляни, scripta manet...

Зліва сидять: Оленка Білаш, Віра Кунда, Софія Скрипник, Тетяна Назаренко (коректорка), Олена Канівець; стоять (зліва) Богдан Медвідський, Петро Саварин, Валерій Полковський, Юхим Красноштан, Зенон Когут, Іван-Павло Химка, Яр Славутич, Богдан Шулякевич і Олександер Макар.

Людина, родина, громада, церква, школа, установа, організація, місто, народ, держава. Все. Але не всі, навіть важливі і цікаві, історії записані, хоча ще давні римляни казали: лише те, що записане, залишається (scripta manet). Так сказав на презентації третьої частини західньо-канадського збірника НТШ один із авторів (написав спогад про заснування Канадського Інституту Українських студій) Петро Саварин. Презентація збірника відбулася 20 червня в едмонтонському Пластовому домі в присутності півсотні осіб.

Збірник вийшов у світ з нагоди 125-річчя НТШ в Україні і 50-річчя НТШ в Канаді. Як і два попередні, він засвідчує вклад українців у власну національну культуру, а також в культуру Канади. Збірник, як і два попередні, зредагував проф. Яр Славутич, який на презентації підкреслив, як важливо „записати" все, що зробили українці в Канаді, для майбутніх поколінь. Збірник має 384 ст. друку і призначений не лише для бібліотек і наукових закладів, але й для всіх, хто дбає про збереження української культури в світі.

Цікавих тем на четвертий том є ще більше, як можна буде помістити, і гроші на друк знайдуться, але чи знайдуться охочі писати, автори? Ініціятори третього тому сподіваються, що так.

Петро Саварин

Де ви, пане Пуйо?

Після публікації у „Свободі" (23 квітня ц.р.) допису „Каталог про діяспору чекає спонзорів" першим відгукнувся добродій Іван Пуйо з Нью-Йорку. Проте надісланий на його адресу лист невдовзі повернувся до Києва з позначкою „не розшуканий".

Тішимо себе надією, що „Свобода" з'єднає нас. Не втрачаємо надії, що долучаться до видання доповненого та уточненого інформаційного каталогу „Зарубіжне українство" й інші наші співвітчизники у США, Канаді інших країнах.

Адреса Інституту досліджень діяспори: **252034 Київ, а/с 507.** Тел.: **(380 44) 244-2911,** факс: **(380 44) 513-7132.**

Ігор Винниченко,
директор Інституту досліджень діяспори
м. Київ

УКРАЇНА І СВІТ

Феномен вишиваної ікони

Перший приватний музей у Львові

Голова Наукового Товариства ім. Т.Г.Шевченка проф. Олег Романів виступає на презентації нових видань о. д-ра Дмитра Блажейовського.

У Львові 6 травня урочисто відкрито приватний музей вишиваних ікон та образів, створених 89-літнім греко-католицьким священиком, доктором Дмитром Блажейовським. Він уродженець Лемківщини, але вже 20 літ постійно живе у Римі. Раніше в діяспорі набули поширення образи і священичі ризи, виконані за зразками о. Д. Блажейовського. В Україні діє пересувна виставка його оригінальних творів, яка побувала в Києві, Львові, Луцьку, Ужгороді, Каневі, Миколаєві, багатьох інших великих і менших містах.

Напередодні 2000-ліття Різдва Христового о. Д. Блажейовський оголосив, що залишає свою творчу спадщину у Львові, де створено перший в місті приватний музей.

Д-р Д. Блажейовський говорить:

– Мої ікони розкидані по цілому світі. Переживаю, щоб вони не пропали, тому хотів би зібрати їх в одному місці, щоб люди могли бачити всі ікони разом. Як будуть ці взірці в одному місці, то подивляться і будуть наслідувати. Таких вже багато. От, скажімо, в церкві св. Михаїла монахів-студитів у Львові є 12 вишитих ікон. Отець Петро Рак, котрий нині трудиться в консисторії на Святоюрській горі, розповів, що в колишній його парафії залишилось 10 вишитих ікон і два фелони з вишитими іконами за моїми зразками. В Луцьку одна жінка вишила понад 20 ікон. В Тернополі інша жінка майже 30 ікон вишила. У Львові в церкві св. Йосафата монахиня-вікентіянка показала чотири ікони. Дуже гарно. Пішов я до Шевченківської державної районної адміністрації, до голови, а в нього там є ікона св. Юрія – вишита. Пішов до іншої хати – побачив мак і рожі, вишиті з моїх взірців. Найважливіше, що є книжки із зразками. Продовжую далі працювати.

Наприкінці червня в цій же музейній залі відбулася презентація українського перекладу іншої відомої праці о. Дмитра – 2-го тому „Берестейська ре-Унія та українська історична доля і недоля". В підтитулі зазначено „Київська Вселенська Церква у діяспорі". Книга має понад 1300 сторінок.

Зібранню гостей о. доктор Д. Блажейовський представив того дня ще й 8-му збірку зразків вишивок. Розповідаючи про Фундацію, завдяки якій створено його приватний музей, о. д. Дмитро Блажейовський каже:

– Я вишив 185 ікон. Декотрі продавав в Америці і Бразилії попід церквами. Трохи назбирав грошей з продажу ікон. Решту грошей позичив і тепер піду до Риму продовжувати вишивати і віддавати борги. Бо старість надходить – 89-ий рік зачинаю, і не хотів би забрати з собою борги. Приміщення для музею в центрі міста є дуже дорогим, а особливо, коли довідалися, що я з-за кордону, то ціни диктували подвійні, а то й потрійні. Я все позичав на книжки, які друкував раніше. Якось повіддавав борги, тому люди мали довіру, і дехто трохи позичив на музей. Мій музей залишиться в Україні. Двоє дівчат його будуть пильнувати. Може, книжки будуть продавати. Наразі, через існуючі в Україні закони, нема можливости продавати ні книжки, ні образки. Для ведення музею я заснував добродійну Фундацію, до якої увійшла невелика група осіб, котрих організував о. Ігор Ковальчук. І вони продовжуватимуть справу, як мене не стане. В цій залі є 74 ікони, з них шість – мініятюрних. Але я ще щось вишиватиму. Хочу з цими іконами поїхати ще раз до Києва, а пізніше, може, до Чернігова, до Канева маю запрошення та до Запоріжжя. Виставку прийняли до програми офіційного святкування 2000-ліття Різдва Христового. На сході України також вишивають ікони з моїх зразків. В Києві одна директор школи 16 ікон вишила. А в Ірпені дітей вчать вишивати ікони в школі. Моя ціль – поширити вишивання. Чомусь завжди був вишиваний тільки Шевченко, і то в старшому віці. Я запропонував вишивати його образ з автопортрету в молодому віці, а також портрети Івана Франка, Лесі Українки, Маркіяна Шашкевича. Жоден з християнських народів досі не має вишитих ікон. Україні це потрібно. В Луцьку майже тисячу осіб прийшло однієї неділі на мою виставку, а в Косові за три дні – 3 тисячі людей. Ікона нас об'єднує. Я обстоюю те, що є наше. Мусимо на тому тлі об'єднатися задля користи України.

Таким є отець доктор Дмитро Блажейовський. Непересічна і видатна особистість світового українства наприкінці XX століття зі своїми думками і безапеляційними судженнями, які він популяризує, але не нав'язує, бо знаходить всезростаючу підтримку в ідеї ствердження ідентичности Київської Церкви. Можна позаздрити феноменальній працездатності цієї людини як науковця. Скажімо, нині, напевно, не викликало б особливого здивування, коли б якась новостворена вчена група задля написання Шематизму української діяспори оголосила про створення окремого приватного інституту й заповзялася задля цієї цілі закласти фундацію, збирати кошти в західних середовищах. А тут усе робить одна особа.

– Якщо хтось нині шукає чуда, то ми маємо людське чудо – це отець Дмитро Блажейовський, – сказав ієромонах-студит о. Севастіян Дмитрух. – Його праці – великий крок до екуменізму Українських Церков і всієї Церкви Христової.

– Презентований нам Шематизм – це енциклопедія української духовности в світі, – підкреслив у своєму виступі голова Наукового Товариства імені Т.Г. Шевченка професор Олег Романів. – В цій книзі представлені тисячі особистостей, які зберегли нашу культуру і українську християнську духовність.

Кандидат філософських наук Іван Паславський підкреслив велику ідею києвоцентризму в наукових працях о. Дмитра Блажейовського, котрий сам „є живим синтезом Сходу і Заходу".

Кость Чаваґа,
член Клюбу української греко-католицької інтелігенції, м. Львів

Перегляд робіт учнів о. д-ра Дмитра Блажейовського – священиків і мирян з різних областей України. *(Світлив автор)*

Українознавство шириться в Севастополі

У Севастополі діє лише одна справді українська школа – гімназія № 53, що веде навчання українською мовою з 1-ої до 11-ої кляси. В решті шкіл міста викладання ведеться російською мовою. Вивчати державну мову можна лише на приватних платних курсах. Подруге, освітяни Севастополя перебувають у стані інформаційного голоду: дуже мало українських книжок у міській торгівельній мережі і в бібліотеках міста. В кіосках не купите навіть всеукраїнської газети Верховної Ради „Голос України". Потретє, підручники з історії України написані складною мовою, перенасичені цитатами, датами, іменами, термінами. Учні їх не розуміють. Вони думають вже не про зміст, а здебільшого про обсяг, який мають засвоїти. До того ж, концепції історії України подаються у песимістичному дусі, з трагічним відтінком, а це викликає скептицизм у молодших поколінь. Тому й не дивно, що курси з українознавства для вчителів істориків середніх шкіл та викладачів Севастопільського військово-морського інституту, вперше проведені в Севастополі, були зустрінуті з осторогою зросійщеними вчителями та певним упередженням з боку міських освітніх державних органів. Це проявилось у намаганні міського керівництва перевести викладання на курсах у російськомовне русло. Проте всі ці спроби розбились вщент, коли до десятиденної роботи приступила могутня професорська армада у складі провідних істориків та українознавців країни: Петра Кононенка, Леоніда Залізняка, Володимира Сергійчука, Владислава Верстюка, Станіслава Кульчицького, Володимира Кучера, Сергія Грабовського, Василя Яременка, Дмитра Горбачова та Ганни Скрипник. Викладання в аудиторії – читання лекцій, відповіді на запитання слухачів, неформальне спілкування – вони вели виключно державною мовою. Популярність курсів серед освітян міста настільки зросла, що наприкінці слухачів було вже понад сімдесят. Інформацію про курси систематично передавали місцеве телебачення і радіо (українські програми). Шістдесят випускників курсів, повністю виконавши програму навчання, одержали свідоцтва державного зразка, що засвідчують підвищення їхньої кваліфікації в галузі українознавства.

Слухачі курсів та представники керівних освітніх органів Севастополя висловили щиру подяку Координаційному комітетові допомоги Україні (ККДУ) в США (голова – В. Воловодюк, професор Т. Гунчак) за спонзорську допомогу у проведенні курсів й вручення випускникам курсів бібліотечок з історико-українознавчої тематики безкоштовно, а також Центрові „Українознавство" Товариства „Знання" (керівник – А. Мартинюк) та Севастопільській міській організації товариства „Знання" (заступник голови правління – А. Вілюмсон) за належну їх організацію. ККДУ (США) і Центр „Українознавство" Товариства „Знання" роблять дальші важливі кроки у цьому напрямі. При міській організації товариства „Знання" створюється група лекторів з випускників курсів українознавства. Головне завдання лекторської групи – читання науково-популярних лекцій державною мовою з українознавства: актуальні проблеми історії України та українства в масовій аудиторії, насамперед серед молоді.

Анатолій Мартинюк,
керівник центру „Українознавство"
Товариства „Знання" України

Друге народження історичних пам'яток Києва

В останні роки Київська міська державна адміністрація активно дбає про відтворення та реставрацію втрачених церковних пам'яток.

Історичні об'єкти відновлюються за рахунок надплянових міських доходів, а замовником будівельно-реставраційних робіт виступає Управління охорони пам'яток історії, культури та історичного середовища м.Києва.

Церква Успіння Богородиці Пирогощі – одна з найдревніших кам'яних споруд Києва. Збудована у 1131-1136 рр. князем Мстиславом, сином Володимира Мономаха. Згадується в "Слові о полку Ігоревім". Зруйнована у 1930-их роках. Відроджена в давньоруських формах. Відкрита у квітні 1998 р.

Михайлівський Золотоверхий собор – збудований в 1108-1113 рр. на території Михайлівського Золотоверхого монастиря князем Святославом, онуком Ярослава Мудрого. У 1-ій половині XVIII ст. перебудований у стилі українського барокко. У 1934-1935 рр. собор розібрали. Відбудова ведеться з 1998 р. Усі роботи в комплексі Михайлівського Золотоверхого монастиря планується закінчити до 2000 р.

Успенський собор Києво-Печерської Лаври – вперше споруджений у 1073-1078 рр. Був освячений 14 липня 1089 р., до 100-річчя введення християнства. Зазнав значних руйнувань під час землетрусу 1230 р. 1240 р. татари розгромили собор, після чого його було відновлено лише наприкінці XIII – на початку XIV століть. Під час пожежі 1718 р. собор згорів. 1767 р. здійснювався ремонт, над фасадами були зведені нові балкові фронтони. У 1941 році Успенський собор був підірваний. Невдовзі храм буде відбудовано.

Миколаївська церква на Аскольдовій могилі – в середині X століття була влаштована дерев'яна церква, в якій 969 р. була похована княгиня Ольга. 1810 р. архітектор А.Н.Меленський спорудив кам'яну церкву-ротонду. 1935 р. була перебудована у парковий павільйон. Реставрацію з відновленням первинного вигляду було проведено 1998 році.

Церква Притисько-Микільська – збудована 1631 р. за кошти київського міщанина Петра на прізвисько "Залізний Грош" на місці однойменної дерев'яної церкви середини XVI ст., що існувала до 1612 р. У 1996-1998 рр. за кошти міста проводилася реставрація живопису XVIII-XIX ст. Зараз встановлюють гідроізоляцію в підвальному приміщенні церкви.

Благовіщенська церква Братського монастиря – побудована за проєктом архітектора Й.Г.Шеделя у 1704-1740 рр., входила до комплексу Братського Богоявленського монастиря —видатної пам'ятки культури України. Реставрація церковної бані на сьогодні завершена, встановлено хрест. Реставраційні роботи проведені за кошт міста.

(ДІНАУ)

Письменники Словаччини протестують...

Комітет спілки українських письменників Словаччини 4 травня ц. р. ухвалив гострий протест проти того, що Міністерство культури Словаччини не надає фінансової підтримки українській газетно-журнальній і книжковій видавничій діяльності.

В наслідок цього заник єдиний український дитячий журнал в Словаччині – „Веселка", єдиний суспільно-культурний журнал „Дружно вперед" та єдиний літературний журнал, орган Спілки українських письменників Словаччини „Дукля".

На тижневу газету „Нове життя" виділено стільки грошей, що її зможемо видавати тільки два рази на місяць та й то лише на 4 сторінках (замість 16-ти) малого формату. Причому лише місяць тому було зліквідовано єдину українську редакцію книжкового видавництва, а на всю культурно-суспільну діяльність Союзу русинів-українців Словаччини (організація цієї меншини) виділяється щороку наполовину менше засобів, хоч загально відомо, що ціни зросли приблизно у п'ять разів.

Отже, на 1999 рік українці Словаччини мають отримати десь тридцяту чи сорокову частину того, що отримали у 1989 році, причому ні кількість русинів-українців Словаччини, ні діяльність їхніх організацій не зменшилися.

Юрій Бача,
Пряшів, Словаччина

В УВУ діє програма вдосконалення учителів

Учасники педагогічних сесій в УВУ

5 липня ректор УВУ проф. Леонід Рудницький офіційно привітав в університетській залі учасників сесії і викладачів, відкриваючи 22-ий рік програми вдосконалення учителів.

Директор Педагогічного Інституту УВУ проф. Леся Кисілевська-Ткач повідомила, що цього року 17 учителів з Литви, Польщі і України прибули на виклади сесії „А".

26 липня Педагогічний Інститут провів свій перший вечір на тему „Освіта в Україні і діяспорі".

Багато учасників педагогічних сесій одержали стипендії від Фундації УВУ у Нью-Йорку, Товариства Прихильників УВУ у Мюнхені, від Союзу Українок Америки, Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) у Філядельфії. Студенти харчуються і мешкають в Українському інтернаті.

Директор Інституту проф. Л. Кисілевська-Ткач високо оцінює жертвенну допомогу наших громадських установ, бо без неї навряд чи були б можливі стипендії для студентів з України, а з тим і їхнє перебування в Мюнхені.

Пресове бюро УВУ,
Мюнхен

ПАМ'ЯТЬ

Мої незабутні Юськовичі...

Колись, отже, були Юськовичі, відтак більшовики змінили назву села на Йосипівку. Тому що це моє рідне село, я думаю про нього і пишу як про Юськовичі. Зрештою, з цією назвою воно увійшло в нашу загальну історію. Тут хочу згадати дещо з подій 50-літньої давнини.

Юськовичі розташовані недалеко містечка Олеська, поблизу гарного села Ожидова, при автостраді Львів – Київ, що її збудували більшовики, навпроти Білої гори підолеської, звідки дивиться хрест-пам'ятник пробудителя України Маркіяна Шашкевича. Залізничну станцію в Ожидові поляки називали Ожидів-Олесько. Там ми, старші учні, сідали на поїзд до Львова чи до Бродів, навіть до Золочева, хоч треба було ще пересідати в Краснім. Належали ми за Польщі до Золочівського повіту, а тепер – це Буський район. Сьогодні Юськовичі навіть не є селом, бо немає сільської ради, адміністративно воно належить до Ожидова.

До війни було в селі 300 хат, стара церква. Будували нову, але не скінчили, як я залишив село. Народний дім та чотирикласова школа. Було в селі п'ять родин поляків та одна невелика родина жидів. Решта були українці, 294 родини. Знаю я достеменно – мій тато був солтисом за Польщі і мав точний список населення Юськовичів, бо збирав від всіх мешканців річний податок за землю і хату. Двоє господарів були дуже багаті. Один годував коней мав їх, може 30, найкращих коней і продавав польській армії. Другий, повернувшись з Америки, купив 200 гектарів землі і заснував модерну господарку. Мав німецький трактор, сівалки та інші машини, гарні будинки. Були вони чесними, справедливими людьми, дали велику суму грошей на нову церкву. Помагали бідним людям в селі. Роздавали мішками картоплю, муку, зерно. Може ще з 15 селян були більш-менш заможними господарями. Мали коней, корів, годували свиней. Майже всі в селі годували свиней, бо в Золочеві була беконарня, що купувала свиней на шинки й експортувала їх до Польщі, Англії і Америки. Всі господарі вирощували пшеницю, жито, ячмінь, гречку, овес для коней. З кожним роком селяни ставали багатші. Посилали дітей до вищої школи, купували дітям велосипеди, троє хлопців уже мали мотоцикли.

В Ожидові працювала молочарня „Маслосоюзу", що купувала молоко і сметану від всіх господарів. Помалу можна було бачити економічний ріст села. Постала фабрика дахівки, бетонів для криниць, велика цегольня.

Багато молодих чоловіків працювали в Ожидові на тартаку і млині. Зо 20 дівчат і хлопців ходили до вищих шкіл – Торговельної школи, гімназії і Малої Семінарії у Львові, Української гімназії в Золочеві. Культурне життя в селі кипіло. Діяв мішаний хор, юнацька струнна оркестра. Аматорський драматичний гурток ставив різні цікаві вистави. Хоч на кожну виставу потрібний був дозвіл від канцелярії старости польського в Золочеві, проте щоразу такий дозвіл гурток одержував. Взаємини з польською владою були добрими, хоч час від часу і доходило до відомих з історії непорозумінь.

Війна між Польщею і Німеччиною закінчилася для галичан за два тижні – край затопила більшовицька армія, хутко „визволивши" нас від усього, що ми нашою тяжкою працею собі придбали. Під час війни в Ожидові на залізничній станції залишили поляки три нові вагони. Хлопці відчинили вагони і знайшли повно пістолетів. Другий вагон був наладований новими карабінами. Було кілька ручних автоматичних карабінів. Богу дякувати, що не було до них набоїв. Рознеслася вістка по селах, і хлопці звідусіль бігли на станцію по нову зброю. Несли по п'ять револьверів та по два карабіни. Ховали вдома під стріхою або закопували на городі. Всю зброю розібрали – щонайменше 600 револьверів та 200 карабінів. Як більшовики наказали здати всю зброю, то принесли люди, може, 40 карабінів, але ні одного револьвера.

Та зброя, пізніше, за німецької окупації, принесла багато клопоту нашим людям в Юськовичах і околиці. Та повернімося до першої більшовицької адміністрації. Спершу арештували поляків-чоловіків, а тоді, може, за тиждень, приїхав поїзд до Ожидова, забрав родини арештованих та деякі родини з Олеська і завіз у Сибір. Одна дівчинка з польської родини, що ходила зі мною до школи, написала до мене з Сибіру і я вислав їй 40 рублів. Вона дуже дякувала, написала, що це була їм велика поміч.

Забрали „совєти" від господарів усе їхнє майно і створили з нього радгоспи. У селі ніхто не хотів записатися до колгоспу, то покищо залишили людей працювати на їхній землі. Наклали великі податки. Також на церкву наклали великий податок, а люди зложилися і заплатили.

Нова влада почала будувати автостраду з Києва до Львова, попри наше село. Привезли полонених поляків, з табору в Олеському замку, і вони працювали на будівництві автостради. Арештували молодого священика, і він пропав десь, ніде в тюрмах родичі не могли вже знайти його. Того самого тижня в нашому селі заарештували чотирьох хлопців і одну дівчину. Тримали їх у тюрмі в Золочівському замку, але можна було їх відвідувати. Аж німці їх звільнили, й вони повернулися до села.

Почалася нова війна, більшовики забрали багато наших хлопців до війська. В селі арештували старшу українську жінку, що дала польському жовнірові цивільну одежу. Жовнірів і ту жінку за селом розстріляли.

Більшовики втекли – прийшли німці. Нові окупанти також почали з того, що арештували багато мудрих хлопців. Почався новий натиск на селян. Генеральне Губернаторство – так називала себе нова окупаційна влада. Ми, молоді, знову пішли до шкіл та старалися якось організувати щоденне життя.

Їдучи в понеділок до Львова до школи, везли зі собою харчі і молоко на цілий тижень. На залізничній станції німецька поліція все від нас відбирала. Життя в селі пригноблене великим контингентом м'яса, збіжжя, картоплі. Просто грабували людей. Не раз поліція била господаря, що не хотів віддати збіжжя, бо не вистачало для власної родини. Селяни не мали ніякого права скаржитися на владу. Крім того, німці облавами виловлювали людей для праці в Німеччині. Ця ситуація змушувала наших хлопців, замість помагати батькові на господарці, витягати зброю зі стріхи і йти в підпілля. Запахло, як кажуть, смаленим. Дійшло до сутичок і між українцями та поляками. Українці зазнавали страждань на Лемківщині, Холмщині, а поляки – в Галичині та на Волині.

В нашому селі залишилося три польські родини, бо чоловіки були одружені з українками. Однієї ночі невідомі „підпільники" застрілили батька, сина та батькового брата. Вони були добрі люди, навіть ходили до нашої церкви.

Пам'ятаю ще кровопроліття на Білій підолеській горі, коли громада святкувала день народження Маркіяна Шашкевича. Була маса народу на Службі Божій під голим небом, як і щороку. Промовляв священик, читав Євангелію, як з лісу долетіли звуки пострілів. Поліція українська і багато людей побігли в сторону лісу. Хтось сказав, що бандерівці і мельниківці б'ються. В лісі лежали троє чоловіків, всі були вже неживі. Так несподівано закінчилося наше свято. Поховали усіх хлопців на цвинтарі в Золочеві. Місцеві „січові стрільці" поховали мельниківців, були вони з Закарпаття. А бандерівці мали свій похорон з масою народу. Ситуація була зовсім неможлива до нормального щоденного життя...

В квітні 1944 року в селі заквартирували німецькі сапери, майже всі вони були з Австрії. Між вояками та селянами панували добрі взаємини. Навіть хворі селяни ходили до військового лікаря, що їм помагав.

Одного дня жовніри знайшли в господаря у стодолі нові, ще запаковані в оригінальних пакунках, польські пістолі. Команда закликала німецьке ґестапо з Золочева. Два ґестапівці приїхали до села й відразу хотіли розстріляти господаря.

Комендант військової частини і наш війт, що добре говорив по-німецьки, почали з ними сварку. Домовилися справу віддати до цивільного суду. Господаря, який казав, що не знає, звідки взялися пістолі, суд у Золочеві засудив на 5 років тюрми. Він відсидів рік в тюрмі у Самборі і по приході більшовиків вийшов на волю. Забрали його до Червоної армії і в бою під Берліном він втратив ногу. Без ноги вернувся з війни й до сьогодні живе в нашому селі. Всього там тепер коло 100 родин.

Бій Дивізії „Галичина" під Бродами відбувався під нашим селом, 28 дивізійників поховані на цвинтарі в Юськовичах. Два роки тому поставили їм гарний пам'ятник...

Богдан Гнідь,
Сомервіл, Нью-Джерзі

ЗВІДУСІЛЬ

Албанські біженці повертаються додому

Минулого тижня перша група з 300 албанських біженців повернулася до Косова. Вони були частиною тих 9,700 косоварів, що їм США обіцяли тимчасовий притулок з можливістю іміґраційного статусу й почали їх привозити сюди вже минулого травня. Більшість з них проживали з родинами в штатах Нью-Йорк, Нью-Джерзі та Коннектикат. Вже готова до повернення наступна група – 474 особи. Організацією їхнього повернення займається Міжнародна організація міґрації, котру Державний департамент заанґажував для допомоги згаданим біженцям.

Зроблено перші кроки до беатифікації Матері Терези

Архиєпископ Калькутти Генрі Д'Суза почав збирати та досліджувати докази святости Матері Терези. Цим він зробив перший крок у процесі, котрий має на меті допровадити до проголошення її святою. Мати Тереза була албанського походження, вона померла 1997 року, маючи 87 років. Усе своє життя опікувалася убогими і знедоленими.

Золото Трої залишиться в Москві

Міжнародний скандал викликала в 1996 році виставка скарбів Трої в московському Музеї мистецтв імені Пушкіна, коли Росія цим самим визнала, що так зване „золото Шлімана" знаходиться в Москві. Наприкінці минулого століття німецький археолог Генріх Шліман знайшов при розкопках Трої скарби царя Пріяма і вивіз їх до Німеччини. В 1945 році скарби стали здобиччю СССР. Німеччина домагається їхнього повернення, але Конституційний суд Росії минулого тижня вирішив, що скарби не будуть повернені.

Дженерал Моторс забирає авта

Автомобільне підприємство Дженерал Моторс погодилось вилучити з ринку 3.5 млн. своїх авт, які мають недосконалі гальма. Нечітка дія сенсора викликає подовження гальмування на 30 відсотків від очікуваного. Йдеться передовсім про авта Chevrolet Blazer і GMC Jimmi SUV, а також легкі вантажівки Chevrolet S-10, GMC Sonoma, Cyclone і Typhoon.

Росія краде з комп'ютерів

Лондонська газета „ Сандей Таймс" повідомила, що російські розвідники могли заволодіти американськими військовими таємницями через електронні комунікації. Російська розвідувальна акція тривала 6 місяців і могла завдати більше шкоди, ніж китайське шпигунство в лябораторіях ядерної зброї. Росіяни з допомогою інтернетового сервера підключалися до американського комп'ютера і брали потрібну їм інформацію.

НАША КОНСУЛЬТАЦІЯ

Питання іміґрації і громадянства США

Відповідає адвокат Тетяна Дурбак

До "Свободи" часто звертаються читачі із запитаннями, що стосуються різних проблем іміґрації. Запитання виникають у людей різного віку, незалежно від часу їхнього перебування в США. Щоб допомогти цим людям у з'ясуванні їхніх проблем, редакція домовилася з адвокатом Тетяною Дурбак, яка спеціялізується в питаннях іміґрації, про відкриття на сторінках „Свободи" своєрідного довідкового бюра з цієї теми.

Тетяна Бемко Дурбак приїхала до США дитиною, в 1969 році закінчила Нью-Йоркський стейтовий університет в Олбані, здобула науковий ступінь маґістра з еспанської мови і літератури, після чого викладала еспанську мову в американських навчальних закладах. У травні 1992 року вона закінчила Юридичну школу Юніон-університету. Від січня 1993 року працює адвокатом у сфері іміґраційного права США. Тетяна Дурбак є членкою Союзу Українок Америки, була головою 99-го відділу і два роки – головою Округи Південного (на той час) Нью-Йорку. У 1987 році разом з чоловіком Андрієм реорганізувала програму релігійного навчання при парафії св. Миколая у Вотервліті, Н.Й. і провадила цією програмою впродовж трьох років. Тривалий час була вчителькою релігійного навчання у Школі українознавства. Є членкинею 13-го Відділу Українського Народного Союзу. Володіє анлійською, українською, російською, польською і португальською мовами.

Просимо надсилати ваші запитання з іміґраційних справ з поміткою „Довідкове бюро Тетяни Дурбак". Якщо ви не хочете, щоб ваше прізвище називалося в газеті, зазначте це, але свою адресу і прізвище для редакції і адвоката обов'язково вкажіть. Редакція не вестиме персонального листування з цієї теми.

Як виглядає процес приїзду з України неповнолітньої дитини, коли мама її в США вийшла заміж за громадянина США?

Ірина К.

Якщо шлюб відбувся до того, як дитині виповнилося 18 років, то вітчим може для дитини подати петицію I-130, бо дитина тоді вважається пасербом. Петицію разом з іншими необхідними документами висилаємо до відповідного Service Center. Про решту написано у вказівках до анкети, можна також довідатися в місцевому іміґраційному бюрі. Діти з цієї категорії вважаються „найближчою родиною" (immediate relatives), і вони можуть подавати заяви на візу відразу після схвалення петиції. Заява на візу подається до консульства США, і процедура така ж, як для дорослих. Діти, молодші 13 років, не мусять робити відбитки пальців. Іноді на співбесіду з ними допускають опікуна.

Мені 86 років, паралізований, користуюся протезом. З допомогою дружини дістав форму I-134 на запрошення племінника з України, щоб мене доглядав. Вислав йому довідку про стан здоров'я, 500 долярів на витрати. У Консульстві США в Києві співробітниця запитала у племінника, чи він був за кордоном, і коли він відповів, що не був, сказала: "Вам відмовлено". Чи це справедливо? Чи не повинні йому повернути 45 долярів, які він заплатив за цю візиту? Що далі робити?

Іван Дзундза,
5107 N. 4th Street
Philadelphia PA 19120

Ясна річ, що сталася несправедливість, але, можливо, усе було в межах закону. Племінник мав довести, що не має наміру іміґрувати до США і що не потребуватиме праці в Америці. Те, що він мав 500 долярів, не вдовольняє останню вимогу. Грошей племінникові не повернуть. До форми I-134 треба долучити копії податкових звернень і доказ доходів. Окрім цього, треба документувати факт, що дана особа має дім і достатні контакти в своїй країні, і коли закінчиться її перебування в США, повернеться додому.

Якщо консул не дозволить представити ці документи, то тоді він діятиме незаконно. В такому разі заявник повинен подати апеляцію до консульства і одночасно американський громадянин має звернутися до конґресмена чи сенатора, щоб той поцікавився справою.

Відмовляти будь-кому у візі тільки тому, що він раніше не бував в США – незаконно. Якщо з цієї причини відмовлено, треба подати апеляцію і звертатися до федерального посла. Також можна оскаржити ці дії в Державному департаменті (Department of State).

Ця публікація має інформаційно-просвітницький характер і не може служити підставою для розгляду конкретних справ, тому що справа кожної окремої особи має свої особливості, які слід розглядати в світлі конкретних обставин. Якщо ви хочете дістати професійну допомогу, зверніться до компетентного адвоката.

Нам пишуть

Ювілеїв не оминути!

Було колись – і я писав багато до „Свободи". Минулося! Д-р Барановський і О-КА мене збудили! „Свобода" просить писати! Про що писати? Найкраще писати про ювілеї, бо ніхто не заперечить, що їх таки у нас багато. Колись Шеченко писав: „Лихо танцювало". Танцює і тепер! Маємо вільну Україну, а „сильні світу цього" в Україні українську мову зневажають, досі послуговуються „общепонятним".

І виникає питання: за що ж ми боролись з москалями? За що скородили їхні і наші ребра? На що ми приготовлялися у Дойч Ґаблю (Німецьке Ґаблінне)? Ще як мені „тринадцятий минало", українці приготовлялися до війни за визволення. Я служив у трьох арміях – австрійській, українській і польській, і таких як я були тисячі!

У Дойч Ґаблю ми, українські вояки, чекали на „мундури", щоб йти ще раз здобувати Київ і самостійність. Київ здобули тоді для Денікина. Командував здобуттям Києва хорунжий Лісикевич, який був сотенним мого куреня ще з австрійської армії. Він перейшов зі своєю сотнею Збруч по офензиві генерала Ґаллера, а його половина сотні зі мною, що збирали ранених і вбитих, т.зв. „nachhut", спізнилися, вернулися і перейшли на Чехословаччину. Нашим командантом став поручник Хрептовський, батько д-ра Хрептовського, відомого лікаря з Чикаґо, який помер цього року.

Чи до ладу і прикладу я пишу? Треба десь помістити те, що призабулося! „Свобода" є тим місцем!

Інж. Степан Куропась

P.S. *Перепрошую за стиль. Мені – 99-ий, і так пишу, як пишу!*

Усією родиною читаємо „Свободу"

Я навіть не могла уявити, що українські добродії з Америки так швидко відгукнуться на моє прохання прислати нам українську газету.

Ми всі разом родиною вечорами читаємо газету „Свобода", а також дуже цікавий „Альманах УНС". Моя молодша донька ще вчиться, то каже, що ця книжка дуже допомагає їй у вивченні історії України. Вона запрошує до себе інших студентів і вони разом читають альманах. Я хочу подякувати Алексу Стецині, котрий теж вислав мені 12 чисел газети.

Я не хочу зловживати вашою добротою, та, може, за кордоном є люди, у котрих є зайвий одяг чи взуття, з якого діти повиростали. Соромно, звичайно, про таке просити, але що ми, бідні, зробимо, коли ні пенсій не платять, ні платні. Нас у мами було 10 дітей, жили в одній кімнаті. Раніше мої батьки жили в Польщі, але їхню хату спалили і їх вигнали в Україну. З нас, малих дітей, всі сміялись, обзивали „лемками", бо ми були на селі чужими. Часто не мали навіть що їсти. Але мати нам наказувала: моліться і Бог нам поможе.

Усі повиростали, розбрелися з рідного мурашника, мають свої сім'ї. Тепер, коли вже з'явилась сивина і внук мене кличе бабусею, часто задумуюсь, як, мабуть, важко було моїй мамі виховати нас, десятьох, одягнути всіх, нагодувати та спрямувати на дорогу правди та добра. Внукові нашому 4 рочки, то літом ще так-сяк, в дірявих капчиках бігає. А от зими я боюся. Не знаю, за що куплю дочці до школи чобітки і чи вийде на вулицю мій внук.

Стефа Наконечна,
с. Білоголови,
Зборівського району,
Тернопільської области

Одягнули Оленку і Тарасика

Я дістала пачку з одягом з української євангельської церкви в Юніоні, Нью-Джерзі, і хочу подякувати від імені своїх дітей Оленочки й Тарасика за всі блага. 1 листопада помер Олег – мій чоловік і тато моїх дітей.

Він був добрий і розумний, але не судилося нам довго разом жити. У 29 літ я залишилась вдовою з двома дітьми. Від імені нашої сім'ї хочу вам щиро вклонитися і подякувати Господеві нашому Ісусу Христу за цю допомогу, а також побажати здоров'я і радости нашим добродіям, бо вони того варті.

Анна Буяк.
м. Тернопіль,
просп. Степана Бандери, 92/105

Оленку і Тарасика одягнули добродії з Америки

Трагічна доля мого тестя

Батько моєї дружини Адольф Клос походив від подружнього союзу німця й латвійки. Він народився в Одесі, а жив у Запоріжжі, де викладав у німецькому педагогічному технікумі (середній професійній школі) на Хортиці. 15 жовтня 1936 року його арештувало НКВД. Тоді Адольфові Клосу був 41 рік. Вдома залишились дружина Мальвіна, дочки Догмара і Сильва.

У незалежній Україні ми поцікавилися долею Клоса. Служба безпеки відповіла, що 28 серпня 1938 року військовий трибунал Київського військового округу засудив Адольфа Клоса до розстрілу за зраду Батьківщини, участь у контрреволюційній діяльності, терор і диверсії.

У 1959 році Верховний суд СССР реабілітував Клоса „за відсутністю злочину". Але людину вже не повернеш... Так розправлялися з людьми із національних меншин в країні, яка проголошувала себе вільною від національних і расових нерівностей.

Дмитро Яременко
Сомервіль, Н. Дж.

* * *

Від редакції. 20 липня 1937 року НКВД за постановою Політичного бюра Комуністичної партії на чолі зі Сталіним почав акцію ліквідації німецьких контингентів з числа працівників підприємств народної оборони.

30 липня 1937 року за наказом ч. 00447 почалась ліквідація національних меншин, які Сталін вважав „диверсійно-шпигунськими", передовсім німців, поляків, японців, румунів, фінів, литовців, естонців, латвійців, греків і турків. Від серпня 1937 року до листопада 1938-го було арештовано кількасот тисяч осіб, більшість з яких розстріляно.

ХОЧ ЛИСТ І ПРИВАТНИЙ

Щонеділі цікаві події

Останні два місяці у Львові були дуже багаті на різні концерти. Щонеділі – цікаві події до свята Матері, свята Героїв та ін. Відбулися відправи на могилах Січових Стрільців на Янівському і Личаківському цвинтарях, 5 червня Товариство „Надсяння" організувало поїздку до Перемишля. Спершу, як звичайно, ми відвідали могилу Вербицького у Млинах. Учні з Вишгорода, з-під Києва, виконали багато стрілецьких і патріотичних пісень на сопілках, трубах, бубнах. У неділю мені довелося пройти не менше 15 кілометрів пішки, але я зуміла побувати на цвинтарі, де поховані мій брат, дідусь, вуйко і тета, була присутньою на відправі у церкві та взяла участь у поході на Пикуличі. Процесія була велелюдною. Лунали патріотичні пісні, виконувані окремими групами учасників походу. 20 червня були Молебень і концерт біля пам'ятника жертвам комуністичних злочинів, а наступного дня я їздила з Мартою до Перемишля показати їй нашу хату, гімназію, церкву та місце, де поховані її вуйко і прадіди.

Ірина Шуль,
м. Львів

Листа переслав до „Свободи" Олег Волянський зі словами:

„У пресі публікують багато негативного про Україну, а цей лист розповідає про те, що 'український дух' живе".

ЗВІДУСІЛЬ

Катедру врятовано

Після семирічних інженерських намагань, мехіканський уряд повідомив, що вдалося успішно вирівняти 300-річну катедру у Мехіко-Ситі. Згадана катедра почала швидко западати в болотисту землю, що загрожувало її цілковитому розвалові. Одна частина катедри опиралася на руїнах ацтецької піраміди, знищеної еспанцями в 1521 році, що дало солідний фундамент одній частині катедри, а інші частини святині почали западатися майже по 3 інчі кожного року.

Смерть гокеїста

У Канаді загинув 22-річний російський гокеїст Дмитро Тертишний, який грав у команді „Філядельфія Флаєрс". До США він приїхав минулого року з Челябінську. Плаваючи на човні по озері Оканаґан, він впав у воду і був смертельно поранений ґвинтом мотору.

Президент Б. Клінтон мусить платити грошову кару

Федеральний суддя Сузан Веббер-Райт у Літтл Рок, Аркенсо присудила Президентові Биллові Клінтонові заплатити кару в сумі 90,000 дол. адвокатам Поли Джовнс, яка оскаржувала його в непристойній поведінці, коли він був губернатором Аркенсо. Гроші мають покрити витрати адвокатів П. Джовнс за додаткову працю, пов'язану з його фальшивими свідченнями про стосунки з Монікою Левінською.

Переліт через Ля-Манш

У наш час переліт через протоку Ляманш нікого не здивував би, якби швед Майкл Карлсон не здійснив його на копії літака, на якому вперше зробив такий переліт Блеріо 90 літ тому. Політ М. Карлсона тривав 30 хвилин. Він є професійним летуном, а машину склав сам з решток старих літаків.

Акторка плянує більш реальну ролю

Відома британська акторка Ґленда Джонс, яка двічі здобула нагороду „Оскара" Американської академії фільмового мистецтва, відмовилась від посади молодшого міністра у лейбористському уряді прем'єр-міністра Тоні Блейра. Причиною її відмови, згідно з інформацією кореспондента Ройтерс, є її пляни – наступного року кандидувати на посадника Лондону.

Покарання білоруської газети

Редакція „ Білоруської ділової газети" має заплатити 4,000 дол. Раді суддів республіки за те, що поставила під сумнів незалежність судді Надії Чмари, яка на одному з процесів за позовом самого президента Лукашенка читала вирок, надрукований на комп'ютері, тоді як в суді жодного комп'ютера не було. Суддя не змогла показати, як працювати на комп'ютері.

ЦЕРКВА 2000

Наша Церква в Австралії

Першу офіційну українську Святу Літургію в Австралії відслужив о. Павло Смаль 13 серпня 1949 року в каплиці біля катедри св. Патрика в Мельбурні. Відомо, що о. П. Смаль відправляв Служби Божі в таборі Бонегілла перед тим, як приїхав до Мельбурна. В південній Австралії о. Дмитро Качмар відслужив першу Службу Божу 25 вересня 1949 року. Тепер, в 1999 році, коли ми святкуємо 50-ліття Української Католицької Церкви в Австралії, час віддати честь минулому, тішитися теперішнім і впевнено крокувати у майбутнє.

Перші дні і роки

Українці почали еміґрувати до Австралії у 1948 році. До того часу у цій країні не було організованого українства, яке могло допомогти їм. Ті іміґранти були різного віку і походження. Багато з них не думали залишатися довго в Австралії, хотіли тільки відбудувати своє життя і повернутися до Европи. Конфесійно були вони переважно греко-католиками, тим часом до їхнього прибуття Українська Католицька Церква в Австралії не діяла як цілісність, хоч окремі українські священики обслуговували цю молоду громаду. Всі вони були під юрисдикцією Римо-Католицької Церкви.

Тільки від 1958 року, коли о. І. Прашка було висвячено на Єпископа і в Сиднеї створено Екзархат, Українська Католицька Церква стала чіткою структурою в Австралії. Невдовзі Єпископ Іван Прашко з дозволу Ватикану переніс Екзархат до Мельбурну, де він є і сьогодні. В жовтні того року Церква мала перший соборчик.

Це був час, коли більшість українських еміґрантів усвідомила, що вже не вернеться в Европу і Австралія мусить стати їхнім домом – слід будувати нормальне родинне і громадське життя, яке допомагало б їм затримати свої традиції і мову, але водночас брати участь в політичному, суспільному і культурному житті Австралії.

Розбудова

В 50-их і 70-их роках – це був час енергійного будування української спільноти. Під надхненним керівництвом Єпископа Івана Українська Католицька Церква втримала людей разом і дала їм спільну ціль. Церква була генезисом вироблення ідентичности українського суспільства в Австралії.

Єпископ Іван Прашко був надзвичайною людиною. Він об'єднав українців-католиків в Австралії і Новій Зеляндії. Зі заснуванням Екзархату виникли парафії, братства, монастирі, молодечі організації, хори, різні громадські і допомогові організації. В 1960 році єпископ заснував перший церковний журнал, який пізніше став часописом „Церква і Життя". Духовна енергія владики Івана збудувала Церкву, якою вона є сьогодні.

Під його проводом збільшувалося число парафій в Австралії. Сьогодні Українська Католицька Церква є майже в кожній столиці штату і в більших містах країни. Взявши до уваги любов українців до музики і важливість співу в Службах Божих, не дивно, що кожна церква має дяка, а більшість парафій мають церковні хори, включно з відомим сьогодні молодіжним Катедральним хором в Мельбурні.

На початку 60-их років троє молодих українців поїхали з Австралії вчитися в українській семінарії у Римі. Двоє були еміґрантами з Югославії, а один народився в Україні. В 1967 році вони були висвячені на священиків – перших, спеціяльно призначених для тутешньої Церкви. Це був наріжний камінь в розвитку Української Католицької Церкви в Австралії.

Того самого 1967 року приїхали з Арґентини Сестри Василіянки для помочі в Церкві. Перший монастир Сестер Василіянок був у Сіднеї. Їх приїзд допоміг Церкві розвинути інші ділянки праці, як догляд за дітьми і старшими, релігійна преса і парафіяльна праця.

Великий вплив на молоду Церкву в Австралії мали відвідини Патріярха Йосифа Сліпого у 1965 році, коли він був Первоієрархом-митрополитом, і ще раз в 1973 році, як уже став Кардиналом. Неможливо переоцінити значення Патріярха Йосифа для українців-католиків в цілому світі. І в Австралії він допоміг остаточно зформувати Українську Католицьку Церкву, заохотив поважати своє минуле, зберігати свою релігію, культуру і мову.

Блискучий вчений-богослов, Йосиф Сліпий служив своїй Церкві і народові від часу його висвячення в 1917 році аж до смерти в Римі в 1984 році. У 1945 році безбожний совєтський режим кинув його до сибірської в'язниці на довгих 18 років, однак він залишився вірний своїй католицькій вірі і своїм людям, не спокусившись обіцянками високого становища в Російській Православній Церкві.

Заступництво Папи Івана XXIII в 1963 році змусило комуністів звільнити ісповідника віри (тоді він був митрополитом). З того часу аж до смерти жив у Римі. Невтомно працював для своєї пригнобленої нації, зокрема твердо обстоював релігійну свободу. Він заснував Український Католицький Університет і збудував церкву св. Софії в Римі – два символи великої ваги для розкиданих по всьому світі українців.

Патріярх Йосиф відновив Українську Католицьку Церкву в світі і став її головою. Його страждання, все його життя, чар його особистости, його потужний християнський дух і разом з тим християнське смирення дали Українській Католицькій Церкві свою власну сутність в лоні всесвітньої Католицької Церкви.

Зрілість

Екзархат (тимчасова установа) на чолі з Єпископом Іваном Прашком у 1982 році став Епархією. Це означало, що Українська Католицька Церква в Австралії посіла місце самостійної частини Католицької Церкви в Австралії.

У 1988 році весь культурний світ святкував Тисячоліття Християнства в Україні. Урочистості відбулися і в Римі, де була велика делеґація парафіян з Австралії. Кожна австралійська парафія відзначала цей ювілей. Церква друкувала книжки, брошури. Через пресу поширювала знання про історію Української Католицької Церкви поміж австралійцями, знайомила їх з українським обрядом.

Українська Католицька Церква стала частиною загальної релігійної структури Австралії, але незалежною від неї. Приїзд у 1985 році глави УКЦ Кардинала Мирослава Івана Любачівського був ще одним важливим кроком в розвитку нашої Церкви в Австралії. Він об'єднав Церкву в Австралії з Українською Церквою цілого світу. Також великий вплив на нашу Церкву зробили відвідини у 1991 році єпископа з України Павла Василика. Він був першим підпільним єпископом, який сюди приїхав і представив воскресіння Української Церкви після довгого переслідування.

У 1993 році призначили Петра Стасюка єпископом Австралії, Нової Зеляндії і Океанії. До цього призначення він був ректором Малої Семінарії св. Володимира в Робліні, Канада. Єпископ П. Стасюк

(Закінчення на стор. 22)

Не шукайте ворога у Ватикані

21 травня ц.р. у „Свободі" вийшла стаття А. Зеліско „Об'єднано зустрічаймо великий ювілей", у якій виразно говориться, що Варшава і Рим мають певний плян ліквідації Української Католицької Церкви. Це твердження далеке від правди, що й змушує мене дещо з цієї теми написати.

А. Зеліско правильно підкреслює особливе значення 2000-річчя з дня народження Ісуса Христа, яке потребує особливої уваги і належного відзначення. Автор наголошує, що з приводу такої великої різниці всі християнські Церкви повинні об'єднатись. На думку А. Зеліско, коли б Папа відмовився від нового і прийняв старий календар, коли б ліквідував обов'язковість целібату, то це привело б до об'єднання Церков. Можна мати сумнів, що зазначені проблеми є вирішальними і що розв'язання їх принесе бажану єдність.

В іншому місці автор заявляє: „Тому і наші історичні вороги, Москва і Польща, при кожній нагоді старалися руйнувати і роз'єднувати нашу рідну Церкву, щоб цілковито поневолити нас, не тільки фізично, але і духово". **Найлегше всі наші негаразди і роз'єднання приписати „нашим воріженькам" і при тому не бачити самих себе.** Звичайно, ми знаємо, що наші сусіди багато нам причинили кривд, але візьмімо сучасну ситуацію українських Церков в Україні. Хто їх поділив? Хто поділив їх у діяспорі? Тут я маю на увазі українські православні Церкви. Чи справді це виключно діло Москви і Варшави?

До речі, коли вже йдеться про Польщу, то вона нашої Церкви не ділила. Вона мала свої пляни, збираючись нашу Церкву „поглинути", але їй це не вдалося. Унію нашої Церкви з Римом підписували наші владики не у Варшаві, але у Апостольській столиці Католицької Церкви у Римі, з Папою. На жаль, на цьому тлі наша Київська Церква поділилась. До речі, слід відзначити, що львівський митрополит Гедеон Балабан був перший, не згадуючи князя К. Острозького, який висловлювався за поєднання Київської Церкви з латинською Католицькою Церквою, за визнання верховенства Папи Римського. Владика Балабан брав активну участь у підготовці унії Київської Церкви з Римом, підписав заключний документ приєднання, і лише в останній хвилині відмовився від свого підпису.

Подобається нам це чи ні, але треба ствердити незаперечний факт, що наші владики, підписуючи унію з Римом, не відмовились від київського обряду, і такої вимоги навіть не висувала друга сторона. **Київська Церква, що прийняла унію з Римом, не уподібнювалась до латинського обряду.** Хоч в історичному процесі такі намагання були з різних сторін, наша Церква зберегла київський обряд до сьогодні. Українська Католицька Церква східнього обряду впродовж своєї понад 400-річної історії пройшла тяжкі випробування. Московська Православна Церква (і взагалі Москва) вогнем і мечем знищувала униятську Церкву. Польща, а зокрема польський католицький клір, не подав їй дружньої руки. В останньому часі Сталін зі своїм НКВД та при допомозі відновленої ним Московської Православної Церкви ліквідував Українську Греко-Католицьку Церкву на т. зв. львівському „соборі" у 1946 році. Але УКЦерква не переставала діяти в підпіллі, розвивалась у діяспорі, а у 90-их роках воскресла до творчого життя.

Незаперечною правдою є, що тодішню униятську Церкву знищувала також і козаччина, але ні тоді, ні тепер не сказано, що в унії з Римом було злого? Наша Церква не відреклась своєї ідентичности, зберегла свій київський обряд, тільки визнала верховенство Папи. Звичайно, сам факт поділу є неґативним явищем. Але чи подумали ми про те, що було б, коли б наша Київська Церква, не поділившись, залишилася при православ'ї? Чи це на той час не було б ще більшою трагедією? Було б легше її „проковтнути". До речі, до 1990 року в Україні не було ніякої Української Православної

(Закінчення на стор. 20)

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Дивосвіт Якова Гніздовського

В Гарвардському університеті організовано виставку-продаж дереворитів Я. Гніздовського

Стефані Гнізд 'вська розпаковує дереворити до виставки в Гарварді.

15 липня в Гарвардському інституті українських досліджень в Кембриджі, МА, відкрилася виставка-продаж дереворитів Якова Гніздовського із особистої колекції його дружини Стефані Гніздовської. Протягом тривалого часу Гніздовський був особисто пов'язаний із українським інститутом у Гарварді. Він створив і емблему інституту, яка стала його графічною візитівкою для решти світу. Підреслюючи тяглість традицій української наукової думки й освіти, мистець зробив символом осередку українських досліджень в Гарварді конґреґаційну залю Києво-Могилянської Академії.

У відкритті експозиції творів художника взяли участь директор, вчені інституту, викладачі школи українознавства та гості. Почесною гостею імпрези була Стефані Гніздовська, дружина мистця, яка, після його смерти (8 листопада 1985 р.), стала куратором і активним популяризатором його спадщини в Америці, а незабаром і в Україні.

Для українців у Північній Америці Гніздовський вже давно став виразником їхньої національної і культурної тотожности. Його графіку чи не найчастіше зустрічаємо в приватних колекціях американських і канадських українців. Однак творчість Гніздовського здобула визнання і далеко поза нашою громадою. Він як справжній талант належить усьому світові. Українськість художника проте не лежить на поверхні його творів, вона відрафінована і тонко переломлена через високоабстрактну, іконографічну творчу манеру. Його картини насправді є знаками, іконами, ієрогліфами речей, ситуацій і понять, які оточували його самого і які оточують нас у щоденному житті. У його творах, у графічних і живописних метафорах, впізнають себе не лише українці, але люди інших культур, люди взагалі. Можливо, саме в цьому таємниця постійної популярности Гніздовського як і в українській громаді тут у США, так і в Україні, так і у широкому світі. Твори українського мистця сьогодні є в збірках таких музеїв і установ, як Клівлендський музей красного мистецтва, музей в Новому Орлеані, Луїзіяна, Національний музей американського мистецтва у Вашінґтоні, Бібліотека Конґресу США, Ньюйоркська публічна бібліотека, Філядельфійський музей мистецтв і резиденція американських президентів – Білий Дім.

Образи Гніздовського просякнуті тонким гумором, самоіронією, в них ховається легка посмішка. І в цьому Гніздовський є виразником цілої епохи української історії, великого повоєнного Виходу-Екзоди з батьківщини на Захід, еміґрантського досвіду вигнання, яке ціною тяжкої праці, віри в свої сили і в свою правду стало для третьої хвилі тріюмфом над долею, моральною перемогою над історичними обставинами. Ця здатність до самоіронії, сміху над собою, як свідчення здорового духу нації, яку Гніздовський задокументував з такою силою, лишається для українців моральним орієнтиром в час обманутих сподівань і всепоглинаючого цинізму.

З ім'ям Гніздовського пов'язані не лише заснування українського наукового осередку у Гарварді, але й інші наукові і громадські справи американських українців, в тому числі літературні часописи "Арка" у перші повоєнні десятиліття і "Сучасність" тепер, для якої він спроєктував обкладинку. "В останні роки життя, пригадує в інтерв'ю з кореспондентом "Свободи" його дружина Стефані, художник працював на дереворитами мушель і морських раковин, а також над дереворитом "Обеліск Вашінґтонові", останньою своєю працею, яка часто трактується як художня данина мистця своїй прибраній батьківщині – Сполученим Штатам, країні, де розквітнув його талант.

Популяризуючи творчість Гніздовського в Україні, С. Гніздовська подарувала цілі колекції його робіт різним збіркам мистецтва, зокрема Національному музею українського мистецтва у Києві, а також музеям Львова, Тернополя, Чернівців, Одеси та Івано-Франківського, музеєві Гніздовського у селі Пилипці, де він народився. За свідченням С. Гніздовської, мистець не дуже вірив в те, що він коли-небудь зможе повернутися в Україну. Тепер же він повертається у своїх образах. В межах першої експозиції його робіт в Україні, яка тривала півроку і подорожувала кількома містами, в тім до Києва, Львова та Тернополя, виставлялося 52 дереворити і вісім афіш. Трохи згодом стараннями Амбасади США та Американського Дому в Києві було організовано іншу виставу Гніздовського, тим разом для східніх і південних міст, зокрема Одеси.

С. Гніздовська на сьогодні володіє повною колекцією дереворитів Гніздовського, це близько трьохста п'ятдесяти робіт. Ще за життя чоловіка вона неодмінно відкладала для родини один із кожної нової серії графічних відбитків. Їй особливо дорогий один невеликий лінорит "Яблуко", який так і не було видруковано на папері, і який лишається не підписаний автором. С. Гніздовська не виключає можливости коли-небудь видрукувати цей лінорит.

Як свідчить С. Гніздовська, графіка і насамперед поєднання ахроматичних кольорів, – чорного і білого, – були для Гніздовського виявом його глибинної українськости. Він це сам пояснював тим, що одне із найсильніших вражень дитинства, проведеного в селах Пилипці та Борщів, на Тернопільщині, стала чорна по білому вишивка на українських сорочках. Пізніше кілька таких сорочок йому передала з України до Америки племінниця. Він дуже любив розглядати і вивчати вишивку на них. Після смерти художника сорочки-натхенниці було подаровано Українському музеєві у Нью-Йорку, де вони зберігаються і дотепер.

Іншим враженням, яке на все життя закарбувалося в пам'яті мистця, були борщівські вівці. "Для Жака, каже Стефанія Гніздовська, – вони стали уособленням українців." Можливо, ця деталь і пояснює те тепло, гумор і симпатію, які так явно проступають із дереворитів цієї тематичної групи творів Гніздовського. Адже саме його "вівці" тішилися і далі тішаться чи не найбільшою популярністю серед шанувальників. До виявів українськости Гніздовського дружина художника також зараховує і знаний дереворит "Соняшник".

Виставка-продаж дереворитів Гніздовського триватиме в Гарвардському інституті українських досліджень до 14 серпня. На ній представлено вісімдесят п'ять графічних робіт. Докладнішу інформацію можна отримати за телефоном адміністратора інституту Патриції Коутсверт: **(617) 496-56-51.**

Спеціяльно для "Свободи"
Юрій Шевчук

КОЛОНКА ПОЕЗІЇ

З нових віршів про Україну

Олеся Омельченко

Доля моя

Доле моя, Україно моя,
з прадіда-діда велична собою,
ось уже й я, пелюстинка твоя,
в зорі пливу золотою журбою.
З болем плету візерунки сумні,
ночі і дні заплітаючи в косу,
і стугонять у бурхливій крові
з прадіда-діда пісні стоголосі.
Ох, ті пісні – у дзвенінні мечів,
ох, ті пісні – із бездонної муки.
У віковім нездоланнім плачі
я засріблюся
струминкою-звуком.
І полечу Україною я,
і полечу з Україною в серці.
Сонячна крапля веселого дня,
співом озвуся у чистій веселці.

Віра Артамонова

Рідне слово

Зникає все, а рідне слово вічне,
Його я, як молитву, прокажу,
Скликаю свої спогади на віче –
Стаю босоніж на стару межу.

Земля мені проміниться, як завше,
Трава мені з любові пророста,
Я, „Слава Україні" проказавши,
Кладу печать задуми на уста.

Дивлюсь на діток,
що біжать лугами,
дивлюсь на церкву – бідна,
як вдова...
І спогади постали берегами,
А може, вже не спогади – трава.

А за травою видно осокори,
Берізка, як дівчатко постає.
І я вже вірю, що минеться горе
І України-матері, й моє.

І сонце мені дивиться у вічі,
І десь далеко заясніла путь,
Стою під сонцем, і триває віче,
І так промінно проліски цвітуть...

Леонід Закордонець

Молитва

Боже, зглянься на наші муки,
Дай свяченої води.
Одведи од збройної руки,
В душу злагоду вклади.

Мізки вивільни з туману,
Влий у серце доброти.
Простели шляхи світанні
До великої мети.

Дай нам зрячої одваги,
Дум жаданих, як вода.
Дай могутньої наснаги
До справдешнього труда.

Збережи народ вродливий
на розгнузданих вітрах.
І пошли дітей кмітливих
З сяйвом віри ув очах.

НОВІ ВИДАННЯ

„Колеса крутяться..."

До 60-ліття з дня народження та 40-ліття наукової діяльности академіка Миколи Мушинки в 1998 році появилася в Пряшеві праця в двох томах під поданою вище назвою. Поруч цього двотомника, в тому ж році появився під редакцією д-ра Миколи Зимомрі „фестріфт"– ювілейний збірник праць на пошану М. Мушинки, під назвою „Благовісник праці". Обидва видання уклав син М. Мушинки, Олесь.

Основний зміст першої книги складається з життєпису-споминів М. Мушинки, ілюстрований фотографіями з його життя та важливішими документами.

М. Мушинка захистив кандидатську дисертацію з українського фолкльору в 1967 році у Карловому університеті в Празі, а наступного року здобув ступінь доктора філософії в ділянці української літератури в університеті ім. Шафарика в Пряшеві, а другий докторат – в Інституті мистецтвознавства, фолкльору та етнографії ім. Рильського Академії наук України в 1992 році, в ділянці філологічних наук. 1997 року Українська Національна Академія Наук обрала М. Мушинку своїм закордонним членом зі спеціяльности „фолкльористика".

Результати наукової праці М. Мушинки подані в другій книзі двотомника (124 сторінки), яка містить бібліографію його друкованих книг, статтей, рецензій, а також статтей про М. Мушинку та рецензій на його праці. Бібліографія охоплює період від 1957 до 1997 року і містить 1,756 бібліографічних позицій.

М. Мушинка не є типом вченого, замкненого в келії чи бібліотеці, він – людина інтенсивної наукової, але й культурної праці серед народу і з народом. Тому не дивно, що понад сорок авторів – учених, видатних культурних і громадських діячів, колишніх студентів М. Мушинки, надіслали свої праці для поміщення в збірнику на його пошану.

Ті, хто хотів би придбати твори М. Мушинки, можуть письмово звертатися до автора на адресу: **Mykola Musóinka, 08001, Presóov, Gorkeho 21, Slovakia.**

Осип Данко

РЕЦЕНЗІЯ І СПОГАД

З Карпенком – по Америці

Віталій Карпенко, „Час каміння збирати". "Вечірній Київ", 1999, 252 стор.

Блискавичний темп: зустрічі в жовтні-листопаді 1998 р., репортажі у "Вечірньому Києві" в грудні, і містка, чималого розміру книга на початку весни 1999! Та ще й з документальними екскурсами в складну історію Української Православної Церкви в Україні й за кордоном. Перш за все, це рідкісний тревелог, написаний письменником з України, що виконував складну роботу звітодавця і свідка місії Київського Патріярха Філарета. Для такого завдання міг бути вибраним тільки редактор "Вечірнього Києва", відважний Віталій Карпенко, людина з несхибно спостережливим оком, міцними нервами і залізною витримкою. Чому саме його вибрав святійший Патріярх? Бо це лицар єдиної незалежної й глибоко патріотичної газети, якому, як і Патріярхові, залежить на єдності в Батьківщині і в тім українським світі, що опинився й утвердився поза межами України. Книга відкривається розкладом мандрів і зустрічей Патріярха та його почоту: його секретаря, ігумена Димитрія, редактора Карпенка, керівника радіо "Україна" Олександра Дикого та комерційного директора газети "Україна і світ сьогодні" Ніни Бай.

За яких три тижні стільки зустрічей, мандрівок, промов та проблем! Карпенко свідомий своїх відповідальних завдань: "Для української громади, яка зібралася на зустріч, ми були повноважними посланцями України і відповідальними за все, що діється на нашій землі". Карпенко досить повно подає біографію Патріярха Філарета, зі складними перипетіями, пов'язаними із державними подіями в Україні. Не приховуються протиріччя духовного шляху Патріярха, що підніс ідею незалежної Церкви в Україні ще до проголошення незалежности. Наш Патріярх – невтомний, енергійний, так що за ним ледве встигали багато молодші його співмандрівники. Кредо Патріярха співзвучне з кредом "Вечірнього Києва" – ЄДНІСТЬ. "Це – справді духовний лідер, мудрий і далекоглядний, врівноважений і впевнений у собі". В нього "дивовижна здатність перемагнічувати людей, мирно перетворювати опонентів на прибічників" (ст. 99).

Мандруючи з Нью-Йорку у Фльориду, тоді в – Чикаґо, Бавнд-Брук, Огайо, Дітройт, Глен Спей – Карпенко встигає схопити основні риси Америки та українців-діяспорників. Захоплення шляхами, велетенськими будовами, автоматизацією цілком зрозуміле, коли порівняти з труднощами нашої молодої держави, але, треба зауважити, не скрізь в Америці такі порядки. Багато й непорядків, але гостей туди не возять. Це знане тільки нам, тутешнім.

Скрізь дорогих гостей з України приймали тепло й щедро. Дорогою до осередку ім. св. Андрія Карпенко й Дикий зазирнули і в мою хату, лише на півгодини – Карпенко згадав у книжці, що хата завішана вишитими рушниками. Ні одного вишитого рушника немає, хоч є трохи інших вишивок. Та не те для мене головне, а те, що в авті дорогою Карпенко читав мої вірші і подав у "Вечірці", а потім і в книжці незрівнянно добру й теплу "рецензію". Крім приємности для мене, цей розділ урізноманітив репортаж. У хаті В.Кохна зібралася чимала громадка і обидва "посланники" мусили промовляти й відповідати на безліч питань, найчастіше, як вони вважають потрібним змінити стан в Україні. Патріярх, хоч і дуже симпатичний та людяний, під час зустрічей стояв ніби на п'єдесталі, і ніхто не наважився звертатись до нього із запитаннями про стан в Україні та про різні злободенні справи.

У Фльориді одна людина, не зважившись взяти голос, написала привітальну записку. Інша уклінно запрошувала зайти до неї в хату, що була якраз на тій самій вулиці. Карпенко пішов, посидів з ним кілька хвилин, і щасливий господар подякував: "Як добре, що ви зайшли до мене. Тепер я буду всім розказувати, що ви були в моїй хаті". Карпенко був зворушений не менше, ніж господар... З інших відвідин Карпенко з пієтизмом описує зустріч із 90-літнім Василем Баркою у Глен-Спеї та з "тринадцятою редакторкою "Свободи" Раїсою Галешко. Е ні, не так: з тринадцятим редактором, але з першою редакторкою, до того ж, колишньою співробітницею "Вечірнього Києва".

Карпенко уважно вислуховував розповіді діяспорників про їхнє громадське життя. Вони утримують свої церкви та осередки "виключно ентузіязмом старшого покоління" – біда в тім, що молодь, в силу асиміляції і трудних умов боротьби за заmožне життя, не може так, як батьки, цілковито присвятитися українській справі. А взагалі, як і багато інших патріотів – відвідувачів з України, Карпенко зізнається, що "в далекому заокеанському Чикаго чи не більше українського, ніж у самій Україні". Сумно, але правда...

Ця книга побудована мозаїчно, але струнко. Жваві описи зустрічей переплітаються з історичними екскурсами й документальними описами відносин і суперечок між владиками українських православних церков. Саме з метою злагідення і єдности сюди й прибув Патріярх Філарет. Як уже всім відомо, і серед ієрархів точиться боротьба за владу, за вплив і за посади. Парафії роздвоєні: одні – за Київський Патріярхат, інші – за Вартоломія. Молодші парафіяни підтримують митрополита Константина й архиєпископа Антонія ще й тому, що ті дедалі більше вводять у Богослужения англійську мову. Бавнд-Брук, як звітує В.Карпенко, насторожено й неприхильно поставився до візити Філарета. За законами християнського братолюбія вони не могли цілковито зігнорувати Київського Патріярха, але всякими способами намагались уникнути одвертої дискусії чи ділових зустрічей.

Поки чекали на зустріч у Бавнд-Бруку, делеґація відвідала пишне кладовище, дивуючись розкішним пам'ятникам, що їх ще за життя поставили собі богобоязні християни. Такого в Україні ще нема, – каже Карпенко. 8 листопада в катедрі св. Патрика в Нью-Йорку відбулася Панахида по жертвах голодомору 1932-33 років – діяспора влаштовує щороку тризну і робить зусилля, щоб увесь світ про це дізнався. Ані владики Бавнд-Бруку, ані діяспорні православні священики не з'явилися. 13 листопада у Клифтоні, Нью-Джерзі, відбувся прощальний бенкет для Патріярха, на який, як і в інших містах, з'явилася маса людей, як православних, так і греко-католиків. Промова Патріярха запалювала кожного розумним ентузіязмом і бажанням єдности. Візита в Бавнд-Брук була умовлена, а коли дійшло до справи, господарі-владики сказали, що їх нема вдома. Потім задзвонив Владика Антоній і зголосився відвідати Патріярха. Далі йде історична розвідка про канони, а потім розповідь про лихої слави одеську злуку з Вартоломієм.

Відзначивши прекрасний стиль, динамічність і документальність цієї книжки, дозволю собі звернути увагу на деякі, на мою думку, огріхи. Бажаючи висловити вдячність за гостину, Карпенко часом перебирає міру. Він перебільшено вживає епітет "легендарний". Багатство ще не означає легендарність. Наводячи уривки з поезій Ніни Бай, подано такі рядки: "Я українка, я українка, Я народилась українкою на світі". Крім нехудожности, не можна забути про давно створену гарну пісню "Українкою я народилася"...

Трапляються в книжці русизми, що їх можна виправити в наступній редакції (а вона безсумнівно буде): "хлопали вухами", "жонатий на американці" (ст. 206, пряма мова – а все ж... "здраствує" (ст.15), "крити" – незвичний вжиток слова (ст.16), "пеняти", "трефік – час пік" (можна: час найбільшого руху), "паня Олена" (ст.183), "столова" (їдальня), "прихожа" (вітальня), "виливають з останніх сил ховрашка" (що це значить?), "Манхеттен" (Мангаттан), а вже найдивніше – "Нью-Варк" (звідки те "в"?), "башта" (вежа). На ст. 223 цитується Шевченка: "великих прадідів правнуки погані" (треба "Славних прадідів великих правнуки погані". Зате багато в книжці і перлинних висловів: "Дипломати, як відомо, плетуть слова не для того, щоб оголити суть, а щоб приховати її". А термін для збитого руху авт: "закоркування". Саме воно! Вперше читаю "другодні" – варто вживати! А таке екзотичне порівняння: "Небо синє, як океан"!

Ганна Черінь

Не шукайте ворога...

(Закінчення зі стор. 16)

Церкви. Була тільки „Руська Православна Церква".

Під кінець статті А. Зеліско пише: „... Ще й тепер Варшава і Рим ні в чому не змінили своєї політики супроти нас. Бо УГ-КЦеркві загрожує знову велика небезпека поступової, але повної ліквідації, запланованої ватиканськими і польськими католицькими колами".

А. Зеліско стверджує це, не подаючи жодних фактів, чи джерел, на які він спирається. Читач мав би йому повірити, що так воно є. На щастя, ми маємо незаперечні факти протилежного.Сьогодні, коли існує українська незалежна держава, мені здається, **немає жодної потреби ні Ватиканові, завдяки якому ми вистояли у діяспорі, ні Варшаві, яка сьогодні повертає громадам українські церкви у Польщі, плянувати ліквідацію УКЦеркви.** Варто пригадати факт, що УКЦерква відзначала тисячоліття хрещення Руси-України у Вічному Місті – Римі. З нами разом відзначав цю велику дату Папа Іван Павло II. Своїм листом-посланням повідомив про відзначення тисячоліття хрещення Руси-України весь католицький світ. Під час наших святкувань у Римі Папа Іван Павло II був з нами і у соборі УКЦ св. Софії у Римі, і під час величавого концерту у Римі, де виступали українські хори діяспори перед 6-тисячною авдиторією. Іван Павло II, коли вітав хористів й учасників, говорив про переслідування нашої Церкви.

Тисячоліття хрещення Руси-України УКЦерква відзначала також у чудотворному польському місті Ченстохові. Тут українських мирян вітав примас Польщі Кардинал Юзеф Ґлемп. Наші владики на чолі з Патріярхом Мирославом-Іваном відслужили св. Літургію при стотисячній участі прочан. Ці факти не говорять, що сьогодні Ватикан і Польща мають плян ліквідувати нашу УКЦеркву. Без сумніву, ми маємо деякі претенсії і до Ватикану, і до Варшави, але не як до наших ворогів. **Біда в тому, що ми не хочемо, чи не вміємо, здобувати собі приятелів, а навіть коли такі з'являються, то ми їх відштовхуємо.** Не раз можна прочитати у нашій пресі, що українці належать до тих, що не вміють за добре діло подякувати. На жаль, це іноді відповідає правді.

На закінчення хочу підкреслити, що Ватикан не був і не є нашим ворогом, як і сучасна Католицька Церква у Польщі не є нашим ворогом. Шукаймо приятелів, то, напевно, буде нам легше.

Микола Галів,
м. Нью-Йорк

Український Музей...

(Закінчення зі стор. 1)

надійшли.З цих причин Управа розпочала розглядати альтернативні варіянти придбання нового приміщення меншим коштом. Проаналізовано п'ять можливостей, дві з них – імовірні. Це купівля будинку на розі 3-ої авеню і 7-ої вулиці, а друга – будівництво музею і приватних помешкань на 6-ій вулиці в спілці з будівельним підприємством.

Директор УМ Марія Шуст у своєму звіті ствердила, що цей рік праці був надзвичайно активний. Організовано вісім нових виставок, конференцію про сокальську спадщину, спеціяльну доповідь проф. Івана Лучечка про його подорож на Соловецькі острови, влаштовано вечір гумору „У кривому дзеркалі" у виконанні Студії мистецького слова Лідії Крушельницької, діяли курси народного мистецтва, діти мали веселу Різдвяну програму. Музей відвідували різні групові екскурсії зі шкіл, молодечих організацій, церков, туристичних осередків.

Спеціяльні імпрези приносять музеєві значний дохід, уможливлюють придбання нових експонатів. Значну працю для музею виконували добровольці, яким вона висловила подяку, як також меценати, які своїми пожертвами підтримували діяльність УМ.

Скарбник музею Олег Савків звітував про фінансові справи до кінця 1998 року. Всі фінанси музею були перевірені професійною контролею. Загальний прихід перевищив 700,000 дол., датки надійшли в сумі 427,511 дол., з яких 141,900 дол. були призначені на щоденну діяльність музею, 226,607 дол. – на Будівельний фонд, а 58,995 дол. – на Тривалий фонд. Це було показником позитивної підтримки нашої громади. Додатково, дохід з інвестицій становив 172,222 дол. з чого 129,975 дол. було з Будівельного фонду. Загальні видатки на працю Музею становили 281,534 дол., з яких 228,257 дол. видано на діяльність і програми музею, 46,709 дол. – на загальні адміністративні потреби, а 6,568 дол. – на видатки для збирання фондів.

На 31 грудня 1998 року Будівельний фонд мав 3,283,054 дол., з яких 2,751,506 дол. було в готівці та інвестиціях, 269,211 дол. – ще в не здійснених деклараціях, 175,000 дол. в „trust"-фондах, а решта в інших активах. Тривалий фонд, котрий можна вживати тільки на діяльність музею, становив на кінець 1998 року 818,063 дол.

Голова Будівельного комітету Роман Гавриляк звітував про п'ять можливостей придбання нового приміщення для УМ, які Управа розглядала у звітовому році.

Перша: починати будову вже з тим, що маємо, а решту грошей позичити. Розглядалися такі можливості позички: у приватних людей (Promisory notes); в банку; забезпечити Line of credit в банку; видати Municipal bonds.

Однак, амортизація позички на щонайменше 2.5 млн. дол. коштувала б 250,000 дол. річно протягом наступних 25 літ! При тому треба брати до уваги і кошти утримання будинку – близько півмільйона дол. забрали б щорічні видатки, пов'язані із самим будинком!

Друга: починати будову, але будувати стадіями – довести будову до ступеня, доки вистачить фондів; продовжувати збирання фондів; здійснювати будову в міру фінансових спроможностей в дальших стадіях.

Архітект Юрій Савицький разом з контрактором опрацювали кошторис будови у двох стадіях. Але будівництво у стадіях коштуватиме більше, ніж безперервне.

І ще одна проблема: якщо перерва між стадіями стала б довшою, то є загроза, що цей самий субконтрактор відмовиться продовжувати роботу, бо може бути затруднений де-інде. Нова фірма мусила б взяти леґальну відповідальність за цілість роботи, і тут можуть бути комплікації і збільшені кошти.

У липні 1998 року, після дев'яти місяців від часу отримання першої пропозиції будови, розглянуто зростання ціни будови. Вже тоді вона збільшилась на 5.72 відс. Будівничий випрацював кошторис будови на дві фази – кошт збільшився на 1.5 мільйона долярів в порівнянні з безперервним будівництвом.

Третій варіянт – будувати музей в меншому і скромнішому маштабі. Цю можливість ще не вивчено, бо саме вивчення вимагає великих коштів. Управа мусіла б вирішити, що ми вибираємо цей шлях, бо архітект і контрактор мали б ґрунтовно змінити пляни, за що ми мусіли б платити.

Четверта можливість – увійти в спілку з підприємцями, які хотіли б збудувати над музеєм кілька поверхів приватних помешкань. Ця можливість перебуває у стані вивчення. Тривають переговори з фірмою, в якій між головними партнерами є два українці.

П'ята можливість – купити будинок української євангелістської церкви на розі 3-ої авеню і 7-ої вулиці. Якщо музей купив би цей будинок, тоді можна продати будинок на 6-ій вулиці і за одержані гроші зробити потрібні зміни в закупленому будинку.

Звітував також голова Контрольної комісії Василь Сосяк. Комісія перевела контролю діловодства та ствердила, що все є в найкращому порядку. На його пропозицію схвалено абсолюторію уступаючій Управі.

Голова Номінаційної комісії Яр Моцюк оприлюднив список нових кандидатів до Управи і Екзекутиви. На голову Управи переобрано Ольгу Гнатейко. До Управи увійшли: Ірина Куровицька, Марія Томоруг, Татяна Тершаковець, Варка Бачинська, Олег Савків, Віра Скоп, Роман Гавриляк, Орест Глют, Яр Моцюк, Ольга Тритяк, Анна Алиськевич, Катря Червоняк, Андрій Ганкевич, Софія Геврик, Богдан Кобзар, Лідія Крушельницька, Володимир Курило, Ольга Левицька, Зенон Масний, Марія Пазуняк, Марія Полянська, Рома Шуган, Христина Жарська-Шох, Іриней Юрчук.

Контрольну комісію обрано в складі: Василь Сосяк – голова, Надя Цвях, Ігор Гайда, Віра Шумейко і Мирослав Троян.

У своєму прикінцевому слові Ольга Гнатейко запевнила, що Управа докладе усіх старань, щоб придбати нове приміщення для музею.

Роман Гавриляк

СПОРТ

В УКРАЇНІ

Київські динамівці успішно розпочали виступи в Лізі чемпіонів Европи

"Динамо", Київ – „Жальгіріс", Вільнюс, Литва – 2:0

Йдучи на цей матч, кияни були зацікавлені, як покаже себе в своїй стартовій грі «узбецька» заміна Андрія Шевченка – Максим Шацьких. Дебютувавши в грі внутрішньої першости із львівськими «Карпатами», Максим провів першу гру за свій новий клюб на високому рівні. І став головним її героєм. Безумовно, перемогла вся команда. Але ж запам'ятовуються, передусім, голі. Їх у цьому матчі було два. Забиті вони були майстерно, дуже ефектно, і обидва голі на рахунку — Максима Шацьких. Чи стане він «другим Шевченком»? Звичайно, із кількох матчів судити про це ще рано, тим паче, що в грі з «Карпатами» Максим явно губився серед своїх нових партнерів. Стартовий же матч у Лізі вдався. Що ж до гри команди загалом, то вона залишила приємне враження. Як зрілі майстри, динамівці не кинулися з перших же секунд на штурм воріт суперника, вони «повільно, але впевнено» розхитували оборону гостей і, як зізнався на післяматчевій прес-конференції тренер литовського клюбу Кестітус Латожа, тиск на ворота «Жальгіріса» був дуже сильним. Незважаючи на скромний рахунок, перемога господарів виглядала заслуженою. Принаймні той факт, що саме «Динамо» за сумою двох матчів пройде в друге коло, у фахівців сумніву не викликав. Це підтвердив і тренер литовського чемпіона, зазначивши, що кияни просто вище клясом за його підопічних. Друга гра з цією командою – 4 серпня.

Олександер Гончарук,
Кирило Стадниченко
фото **Володимира Раснера**
„День"

Суперники українських футболістів

Відбулося жеребкування Европейських клюбових турнірів сезону 1999-2000 рр. В цих турнірах гратимуть команди з України.

В іграх Ліґи европейських чемпіонів братиме участь чемпіон України „Динамо", Київ. В складі київського „Динамо" грають – В. Кернозенко, О. Шовковський (воротарі), В. Ващук, О. Головко, Ю. Дмитрулін, В. Єзерський, К. Каладзе, О. Радченко, С.Федоров (захисники), В. Белькевич, О. Герасименко, А, Гусін, В. Кардаш, С. Коновалов, В. Косовський, Д. Михайленко, О. Хацкевич, А. Яшкін (півзахисники), О. Венглинський, С. Ребров, С. Серебренников (нападники). Головний тренер – Валерій Лобановський.

В іграх за Чашу УЕФА (Футбольна федерація Европи) донецький „Шахтар" зустрінеться 12 і 26 серпня ц.р. з клюбом „Сілекс" з м. Кратова, Македонія, а „Кривбас" з Кривого Рога в цьому ж дні з клюбом „Шамкір" з Азербайджану.

Львівські „Карпати" розпочнуть змагання за Чашу УЕФА з першого кола – їх суперник визначиться після кваліфікаційного кола.

Футбольний клюб „Карпати" пережив ще одну зміну в керівництві і тепер виглядає стабільно, але втратив кількох провідних футболістів, які перейшли до інших українських клюбів. В сучасному складі команди „Карпати" грають Б. Стронцицький, А. Тлумак (воротарі), В. Вільчинський, О. Євтушок, М. Закотюк, М. Луцишин, О. Тимчишин, С. Танасюк (захисники), Л. Вовчук, С. Євглевський, Р. Зуб, С. Ковалець, І. Лучкевич, С. Мізін, Є. Назаров, Р. Толочко (півзахисники), І. Гецько, П. Онисько, А. Покладок, Я. Хома (нападники). Головний тренер – Лев Броварський.

Медалі юних легкоатлетів

В м. Есберзі, Бельгія, відбулися Европейські молодіжні олімпійські змагання, в яких взяла участь збірна України. Українські легкоатлети повернулися на батьківщину з трьома срібними нагородами. Олександра Кузьминська зі Львова здобула друге місце в бігу на 800 м (2:08,77 хв.), Вікторія Рибалко із Запоріжжя в стрибку в довжину теж була другою (6,10 м.), Артем Матвієнко з Донеччини здобув срібну медалю в стрибку з жердиною (4,90 м.).

Шаховий чемпіонат світу в Лас-Веґасі

30 липня в м. Лас-Веґасі почалися ігри Другого чемпіонату світу ФІДЕ за так званого „нокавт системою", в яких беруть участь 100 шахістів. В першому колі гратиме Руслан Пономарьов, якого в минулому фінансово підтримував УСЦАК. Його першим суперником буде Могамад Аль-Модіахі (Катар). В цьому ж колі виступить молодий український шахіст Олександер Зубарєв. Його суперником буде Ганнес Стефансон (Ісляндія). Від другого кола братиме участь в цьому турнірі Василь Іванчук зі Львова.

Яна Клочкова здобула золоту медалю

26 липня в Стамбулі, Туреччина, почався чемпіонат Европи з плавання, в якому бере участь плавацька команда України. Українка Яна Клочкова, багатократна чемпіонка міжнародних змагань, вже здобула золоту медалю на 400-метрівці змінним стилем.

Матеріяли про події спорту подав ***Омелян Твардовський***

Календарець тенісових змагань –1999

4–6 вересня – Першості УСЦАК, Союзівка
18–19 вересня – КЛК, Союзівка
2–3 жовтня – „Тризубівка"

Церква в Австралії

(Закінчення зі стор. 16)

далі розвиває духовний спадок Івана Прашка, підносить значення Української Церкви в Австралії. Владика Петро започаткував молодечу християнську організацію „Українська Молодь – Христові“, впровадив катехитичну навчальну програму „З нами Бог“, створив Освітньо-катехитичний центр для обслуги катехитів епархії, запросив до Австралії Сестер Служебниць, які у навчанні і парафіяльних обов'язках долучилися до Сестер Василіянок. Діє також програма для навчання дияконів, харитативна організація „Карітас“.

З метою поширення знання про УКЦ Єпископ Петро їде у 1995 році з делегацією австралійців-католиків, включно з Кардиналом Кленсу і п'ятьма єпископами, в Україну. Австралійське духовенство побачило і оцінило унікальний характер Церкви в Україні.

Ця візита допомогла Українській Католицькій Церкві бути більш знаною в Австралії. В результаті Австралійська Католицька Церква допомогла нам у вишколі працівників українського „Карітасу“ в Індії.

В резолюції читаємо: „Австралійська Католицька Єпископська Конференція вітає розвиток Української, Маронітської і Мелхітської епархій в Австралії. “. Конференція запевнила, що немає застережень до епархів у висвяченні одружених чоловіків на дияконів і священиків в Австралії.

Майбутнє

Майбутність нашої Церкви в Австралії залежить від нашої здатности жити в культурі іншій ніж та, в якій ми народилися. Йдеться про феномен подвійної ідентичности – про збереження своєї і засвоєння чужої культури. І тут неминуче виникає проблема мови.

Церква усвідомлює, що багато молодих українців воліють говорити англійською мовою і багато неукраїнців не можуть брати повної участи у Службі Божій українською мовою. Церква шукає розв'язки. Вирішено також частину тижневика „Церква і Життя“ друкувати англійською мовою.

Півсторічний досвід дозволяє створити міцний фундамент на наступні п'ятдесят років. Наприклад, шляхом консультацій з парафіянами, які почалися в 1994 році, виготовляється епархіяльний статут для Церкви в Австралії. На початку нового тисячоліття, коли епархія подасть його на затвердження, Церква в Австралії вже урядуватиме за своїм власним статутом.

Різні програми епархії, потрібні для життя і сили Церкви, також переглядаються. Наприклад, одно-тижневі соборчики з їхніми зосередженнями на порадах і плянуванні, будуть включати елементи духовного відновлення для священиків і пасторального плянування, парафіяльного життя.

Об'єднання Українських Католицьких Організацій в Австралії також переходить зміни. Дорадча роля об'єднання переглядається і поширюється, з тим, щоб через його структуру миряни мали вплив на майбутній розвиток Церкви.

Через ці та інші ініціятиви Українська Католицька Церква в Австралії сподівається перейти від Церкви емігрантів, до тієї, що створює свої власні парафії і сприяє загальному австралійському життю.

В матеріялістичній мирській землі Австралії Українська Католицька Церква є рослиною, яку треба уважно вирощувати, щоб вона родила і притягала людей – красою нашої Літургії і нашими звичаями та обрядами.

Святкування

П'ятдесята річниця Української Католицької Церкви в Австралії буде відзначатися протягом року по цілій країні. Субота, 10 липня, була спеціяльним днем в українській католицькій парафії свв. Петра і Павла в Мельбурні, де епархія офіційно проголосила заснування „Карітасу“, „Сентакеру“ і Релігійно-освітнього центру. В той самий день була відкрита двомісячна виставка українського релігійного мистецтва і старовинних експонатів в співпраці з Українським Музеєм, в залі Патріярха Йосифа. Головною частиною святкування була пам'ятна Свята Літургія 11 липня в катедрі св. Патрика. Цим ми вернулися до історичного початку в цій країні.

о. прот. Олександер Кенез,
Мельбурн, Австралія

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Їжа як ліки

Дуже часто ми вживаємо алькогольні напої, щоб зняти напруження. Куримо, бо від цього маємо приємність. Їмо часник чи цибулю, бо кажуть, що вони запобігають атеросклерозі. Що ж робити, аби запахом цих продуктів не відштовхнути людей? Цікаву відповідь на це запитання знайшли німецькі медики, а саме: всі неприємні запахи з рота здатна невтралізувати звичайна... петрушка. Як саме? А так. Щоб, наприклад, від неприємного запаху після вживання спиртного не залишилося й сліду, досить покласти у рот кілька листочків цієї травички, тобто петрушки, і хвилинку її старанно пожувати. Досліди показали, що такий ефект петрушки зумовлений високим вмістом у ній хлорофілу та специфічних ефірних олій.

З оптимізмом про старість

Під таким заголовком читаємо статтю професора епідеміології Київської медичної академії післядипломної освіти Костя Синяка в журналі „Будьмо здорові". Автор пише, що філософська аксіома стверджує, ніби в народженні життя вже закладено його згасання, тобто старіння. В цьому закладено велику суперечність: всі ми хочемо дожити до старости, але боїмося її наближення.

ГІСТЬ: *„Подайте мені таку саму салату як цій пані".*
КЕЛЬНЕРКА: *„Це не салата, а капелюх тієї пані".*

Кожному біологічному виду, пише автор, природа визначила певну тривалість життя. Одні організми живуть години, інші дні, місяці, роки, десятиліття, а окремі – століття. Тривалість життя людини коливається у межах від 60 до 90 років, хоча може бути відхилення в один або інший бік. У літературі описано окремі випадки довголіття (150 і більше років). Ілля Мечников, великий вчений, народжений на Слобожанщині, лавреат Нобелівської премії, у своїй книзі „Етюди оптимізму" вважає, що в XIX і на початку XX століття випадки тривалости життя 105, 110 і навіть 120 років не такі вже й рідкісні. Багато людей не проживають визначену їм кількість часу на Землі через різні хвороби.

Запобігти їм людина може, якщо вестиме нормальний і здоровий спосіб життя, своєчасно і кваліфіковано лікуватиметься та не допускатиме травматизму. І все ж життєвий шлях усього живого невідворотно завершується смертю. Французький філософ Ренув'є в свої останні дні записав у щоденнику : „Знаю, що я помру, але не можу переконати себе в тому, що я помру. В мені протестує не філософ, бо філософ у смерть не вірить, а протестує стара людина. У старих немає сили для примирення із смертю. І все ж таки треба примиритися з невідворотністю її". У цьому контексті йдеться про смерть природну, як наслідок старіння, зношености організму. У своїй книжці „Етюди оптимізму" Ілля Мечников поряд із порадами, як продовжити життя, писав: „Під природною смертю я розумію явища, які залежать від самого організму, а не від будь-яких випадковостей". Французький лікар Демандж дає характерний опис розвитку старости і проявів природної смерти. А саме (цитовано за І. Мечниковим): „Досягнувши глибокої старости і зберігаючи ще останні відблиски згасаючої думки, людина відчуває, як слабне з дня на день. Людина потихеньку згасає, наче засинає останнім сном. Ось яка природна смерть у строгому розумінні слова".

І. Мечников наводить низку прикладів, коли природна смерть сприймається як необхідний і бажаний сон. Ось два з них. Бабуся 93-ох років, котра зберегла свої розумові здібності, у передсмертні години попросила племінника, що доглядав за нею, дати їй трохи вина. Зробивши кілька ковтків, вона, дещо пожвавівши, сказала, що коли він доживе до її років, то збагне, що смерть стає такою потребою, як і сон. В іншому випадку молода жінка виразно усвідомлювала, що помирає. Але, прокинувшись, промовила: „О, як здалеку я повертаюся, і як мені було добре". Є ряд інших повідомлень, у яких описується „почуття блаженства" у випадках природної смерти. Закінчує проф. К. Синяк свою статтю такими словами: „Оскільки буття на цьому світі дарується нам лише один раз, людина зобов'язана зробити все від себе залежне, аби прожити його довго і щасливо.".

В КІНЦІ ГАЗЕТИ

Виявляється, кохання рани гоїть

Американські вчені, спостерігаючи за закоханими, дійшли такого висновку: в організмі закоханих збільшується кількість захисних клітин, тобто, підвищується імунітет. Відтак у них швидше гояться рани, вони рідше хворіють. Позитивні емоції активізують творчі процеси. Фіяско ж на любовному фронті призводить до загального ослаблення організму, творчої кризи, емоційних зривів. А тому – кохайте. І хай ваше кохання буде взаємним!

Не щастить у коханні? Їжте часник...

В арабській народній медицині часник вважається головним овочем, який у свіжому вигляді повинні вживати в їжу всі закохані: сприяючи зміцненню здоров'я, він підвищує також статеву активність. Цілителі рекомендують вживати часник і тим людям, яким не пощастило у коханні. Часник активізує імунну систему, яка у пригніченому стані не може забезпечувати захист організму від інфекцій. Зміцнюючи імунітет, він допомагає організму виходити з періоду невдач у коханні.

Д-р Юліян Мовчан

ФІЛАТЕЛІЯ

Марки України 1999 року

Нинішнього року видавництво „Марка України" плянує видати такі знаки поштової оплати: поштові марки на честь річниць від дня народження Панаса Мирного, Оноре де Бальзака, Олександра Пушкіна, Сергія Параджанова, Володимира Івасюка.

Історичні події і постаті передбачається відтворити на марках на честь Андрія Первозваного, Ярослава Мудрого, Павла Полуботка, Івана Виговського, Гальшки Ґулевічівни, Марусі Чурай, 825-річчя Полтави, 800-річчя Галицько-Волинського князівства.

Архітекура України буде представлена зображеннями Михайлівського собору в Києві, театрів опери в Києві, Харкові, Львові, Одесі. Марки відтворять мистецтво Марії Примаченко, скитські скарби, картини Національного музею в Києві, малюнки дітей. Готується поштовий бльок із зображенням Чудотворного образу Пресвятої Богородиці зі Святогорського монастиря. Дві марки увічнять спільну угоду України і Польщі про охорону довкілля, серії марок присвячуються також бджільництву, грибам, національним паркам, а малий аркуш – заповідникам природи.

Дві серії зарезервовано для авт і морського транспорту, а поштовий бльок – для мостів. Готуються марки на честь Різдва, народних пісень, Свята Валентина. Буде випущено також 12 стандартних марок. Три випуски (Андрій Первозваний, С. Параджанов, музейні зібрання) матимуть купони. Деякі з переліченних мініатюр вже надійшли в обіг.

Нові поштові марки України

XXV Конвенція СУА

(Закінчення зі стор. 8)

вим завданням є зацікавити молодих жінок спадщиною і програмою СУА та заохочувати їх вступати у наші ряди. Також поширюватимемо інформацію про СУА на Інтернеті з метою організації нових відділів, в тому числі новоприбулих з України. Треба знайти з ними спільну мову, з'єднати їхні зацікавлення і потреби з нашими". До мікрофону одна за одною підходять гості бенкету.

Голова СФУЖО Оксана Бризгун-Соколик сказала: „Схилім свої голови перед засновниками СУА та набираймося сили і витривалости для України, яка нас об'єднує". Високошанована громадою Чикаґо консул України Л. Протасова вважає, що знайомство з працею СУА стимулює її до все вищого професіоналізму. „Ваш досвід необхідно передати жінкам України, вони того потребують сьогодні більше навіть, як матеріяльної допомоги", – сказала консул.

Від Національної Ради Жінок Конвенцію привітала її голова Сорош Рошан. Зачитано привіти від Президента України Леоніда Кучми, ієрархів українських церков, СКУ, губернатора Чикаго, Союзу Українок України, Союзу Українок Польщі та ін.

Другий день нарад почався Святою Літургією у намірення СУА. Зранку відбулася прогулянка по Чикаґо. Делеґатки відвідали Український Національний Музей та оглянули виставку „Жінка на сторожі рідної культури", присвячену XXV Конвенції СУА. Цього дня відбулося дев'ять семінарів, призначених для звітування референтур Головної Управи СУА.

Учасниками мистецько-музейного семінару, модератором якого були Софія Геврик і Марія Пазуняк, були три директори музеїв: Олег Коверко – Український Інститут Модерного Мистецтва, д-р Грициляк – Український Національний Музей в Чикаго, і Марія Шуст – Український Музей в Нью-Йорку, а також відомі колекціонери. Важко перечислити усі семінари, „круглі столи" і майстерні. Інформативні і докладні звіти викликали активний інтерес слухачів, а численні запитання і зауваження, доповнення і пропозиції значною мірою віддзеркалювали обсяг праці і обов'язків членів Екзекутиви.

Пресовий семінар (модератор Ярослава Рубель) відзначався емоційністю і несподіваним результатом. Після цікавих і змістовних виступів д-ра Мирона Куропася про ролю української преси в Америці, Іванни Т. Горчинської про жіночу пресу минулого і майбутнього, та Катерини Марценюк про працю з Інтернетом до слова запрошена головний редактор журналу „Наше Життя" Ірена Чабан. Коли стало відомо, що редакція працює без комп'ютера, до мікрофону підійшла молода союзянка Одарка Фіглюс, до речі, дочка довголітньої голови Відділу в Денвері, і висловила щире сподівання, що першочерговим завданням нової управи буде модернізація редакції. Її виступ був настільки щирий і переконливий, що під час спільного полуденку почалася спонтанна збірка на закуп комп'ютера. Анна Максимович у пам'ять своєї матері склала 1,000 дол., Лідія Фіцалович також 1,000 дол. а далі підходили делеґатки Марія Наваринська, Володимира Теслюк, Леся Гой, Лідія Колодчин, голова 56-го Відділу СУА, і додавали свої пожертви нововибраній голові І. Куровицькій на добро, на користь, на продовження традицій СУА. Разом було зложено 3,150 дол. Присутні зворушено оплесками вітали жертводавців і стоячи співали „Многая літа...".

Змістовний, насичений працею день закінчився спільною вечерею – подарунком Округи Чикаґо учасникам конвенції, та талановито підготовленою Конвенційним комітетом розважальною програмою.

Третій день нарад був призначений для підсумків семінарів і висновків. На останньому пленумі виникло ще багато запитань і пропозицій, зокрема розгорнулася дискусія про будівництво піклувального дому для союзянок.

Під час Конвенції були представлені виставки референтур: виховної (конкурс „Природа і ми"), стипендійної акції і суспільної опіки. Працювала крамничка зі сувенірами. Однак трапився і недогляд – не було оголошено про те, що Наталія Даниленко – довголітній член Екзекутиви СУА, заступниця голови СФУЖО, знаний і щедрий меценат української культури, і на цей раз прийшла із княжим даром. Подружжя Іван і Наталія Даниленки склали 8 тисяч дол. на видавничий Фонд СУА для фінансування підручника історії етнографії України для вищих і середніх шкіл.

Відійшла в історію XXV Конвенція СУА, що відбулася на зламі століть. І знову можна використати її заклик. Усвдковуючи і осмислюючи минуле українського жіночого руху, продовжуючи шляхетні ідеали і витривалу працю, заручившись активністю молодого покоління, членство прийняло конкретні завдання на порозі нового тисячоліття.

Ірена Чабан

Одна з невтомних українок

В благословенному Донбасі, який пригортав та переховував покривджених режимом селян, з якого вийшло багато славних письменників, відданих синів і дочок України, народилася 25 травня 1918 року, в родині Архипа і Катерини, Єфросинія.

Росла кмітливою, жвавою, у школі була одна з найкращих учениць. Згодом закінчила Харківський педагогічний інститут, стала викладати рідну українську мову та літературу в середніх школах.

Ще в інституті познайомилася з Іваном Бережним, юнаком, повним сміливих задумів і надій, з яким і одружилася.

Але настали для рідної України важкі часи. Зла доля прирекла покинути батьківщину. Вони з чоловіком спочатку жили в Німеччині, в таборі, де Єфросинія працювала в таборовій українській школі, була активною в житті православної церкви. Потім декілька літ родина жила у Венесуелі, а в 1954 році переїхала до Америки. У Філядельфії Єфросинія зразу ж включилася в життя православної церкви св. Покрови, виховувала молодь в ОДУМі, а також 15 років викладала в 10-11-12 клясах школи українознавства українську мову і літературу. За віддану працю з молоддю нагороджена багатьма грамотами.

В 1973 році переїжджає з родиною до Фльориди. В 1977 році несподівано помер її чоловік Іван Бережний. В цей тяжкий час Єфросинія не стала осторонь громадського життя, а ще з більшою посвятою служить Богові та Українській Православній Церкві. Належить до церкви св. Миколая в Купер-Сіти, і бере активну участь в житті парафії. Протягом багатьох років була культурно-освітнім референтом та секретарем, а з 1984 року – головою Сестрицтва. Багато доклала зусиль під час побудови нової церкви. Їздила в Київ на інтронізацію Святішого Патріярха Київського і всієї Руси-України Мстислава І. Під час освячення новозбудованої Цекви в Купер-Сіти Патріярх Мстислав І нагородив Єфросинію Бережну Благословенною Грамотою. В 1999 році була вибрана, на день Матері, Матір'ю Року парафії.

В день 80-ліття Ефросинії донька Валентина приїхала з Нью-Джерзі і разом з Сестрицтвом, відзначила мамин ювілей. Під час ювілейного бенкету безперервно лунало „Многая Літа". А настоятель парафії протопресвітер о. Степан Біляк у своєму привітанні сказав: „Ви присвятили все своє життя для добра своїх ближніх, для громадсько-суспільного життя, особливо для молоді, яку так любите і цінуєте. Ваш ювілей належить до категорії заслужених, бо великої пошани заслуговує ваше християнське життя.

Парафіяни церкви св. Миколая в Купер-Сіті, Фльорида

Несподівано відійшов бойовий побратим Евген-Клим Шипайло

1 липня 1999 року несподівано і передчасно відійшов у засвіти наш дорогий побратим Евген Шипайло. Нитка життя обірвалася, коли він відпочивав зі своєю родиною над океаном в Кейп-Мей, Н.Дж. Побачивши, що його дві внучки борються з небезпечними хвилями, він витягнув одну з них на берег, поплив за другою, теж врятував і передав синові, однак сильний відплив потягнув його дальше від берега. Він боровся з високою хвилею, однак скоро знемігся. Присутні на березі витягнули його з води ще живого. По дорозі до лікарні в авті швидкої допомоги він помер. Це був тяжкий удар для родини, побратимів дивізійників і цілої громади.

Евген Шипайло народився 7 жовтня 1923 року в Тисьмениці, Західня Україна. Відтак студіював інженерію у Львові. З проголошенням Дивізії „Галичина" вступив у її ряди. Перейшов вишколи – початковий в Гайделяґері, підстаршинський – в Бресляв-Лісса, старшинський – в Кіншляґу і вишкіл модерної зброї в Берліні. Одержав ступінь хорунжого та провадив чоту тяжких піхотних гарматок (IG) в 13-ій сотні 30-го полку під час боїв дивізії в Австрії. Був ранений в боях під Фельдбахом.

Після війни перебував в американському полоні в різних місцевостях в Німеччині, а після звільнення продовжував студії інженерії в Мюнхені. По приїзді до США одружився з Володимирою Дереш, заклав родину, мав трьох синів, працював в інженерній професії.

Через трагічну смерть він залишив нам ряд недокінчених завдань, котрі Братство Дивізійників зобов'язалося виконати, в пам'ять полеглих друзів-дивізійників. Покійний Евген протягом довгих років був головою Крайової Управи Братства тут, в Америці, а також першим заступником голови Головної Управи Братства. Праці було багато: допомога побратимам-дивізійникам в Україні котрі уціліли, переживши страхіття совєтських ҐУЛаґів; гідне перепоховання вояків полеглих у битві під Бродами, на меморіяльному цвинтарі в Червоному на Золочівщині; відсіч нашим недругам і оборона доброго імені Дивізії; передання пам'яток Дивізії в музеї та архіви у діяспорі і в Україні. У всіх цих починах управи Братства покійний Евген був ініціятором або його вклад праці у вирішальній мірі допомагав успішно здійснити ці завдання. З хвилиною відновлення української державности відкрилися нові можливості і обов'язки Братства. Передусім це контакти в Україні з ветеранами і зі Збройними Силами України, допомога в розбудові українського війська.

Я буду все згадувати Ґенка як доброго і дорогого друга, з яким вперше запізнався в таборі нелеґального Пласту на Гуцульщині коло Космача в 1938 році. Відтак ми разом відбували рекрутський вишкіл в Гайделяґері, а опісля були разом у старшинській школі в Чехії. Після війни наші дороги схрещувалися багато разів. Він був членом-основоположником Братства в Німеччині, продовжував його розбудову і був активним у тому часі в інших організаціях, в студентському житті в Німеччині, а також в Карпатському Лещетарському Клюбі. Довгі роки він був теж головою кредитового комітету в кредитівці Пассейку, Нью-Джерзі. Він залишив по собі багато тривалих слідів і його відхід ми будемо дуже відчувати.

Бл. п. Евген К. Шипайло

Роман Гавриляк

Пам'яті подруги і громадянки

По тяжкій недузі в Балтиморі відійшла у вічність, 11 червня 1999 року, наша довголітня подруга св. п. Валя Снігур, уроджена Савчин. Народилась Валя 1923 року в Задвір'ї, біля Львова. Освіту здобула у гімназії Сестер Василіянок у Львові. Під час воєнного лихоліття залишила рідну землю і, після довгих скитань по Европі, родина Валі та Євгена Снігурів прибула до США й осіла у Балтиморі, штат Мериленд, де обоє відразу включились у громадське життя. Упродовж 48 років Валя була активною членкою 59 Відділу Союзу Українок. Маючи освіту книговода, безперебійно виконувала у відділі обов'язки фінансової референтки. На цьому пості була організованою, завжди врівноваженою, принциповою і товариською. Була також учасницею багатьох конвенцій Союзу Українок. Членки нашого відділу і балтиморська громада будуть пам'ятати покійну як працьовиту, співчутливу до ближнього і все громадськи наставлену.

Тлінні останки покійної спочили на українському католицькому цвинтарі в Балтиморі. З глибоким смутком прощали її союзянки і численна балтиморська громада.

Хай Всемилостивий Господь прийме душу нашої подруги Валі у свої небесні оселі. Пам'ять про неї будемо зберігати назавжди.

Ганна Самутин

15 травня 1999 р. припадала
ВІСІМНАДЦЯТА РІЧНИЦЯ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

сл.п.
генерала-хорунжого
ТАРАСА БУЛЬБИ-БОРОВЦЯ

одного з основників Української Повстанської Армії

ПАНАХИДА була відправлена
7 червня 1999 р.
в українській православній церкві св. Покрови у Милвокі, Висконсин.

ПЕТРО ЄВЧИК

35-ЛІТТЯ ОСІДУ РУНВіри

15 серпня 1999 року о год. 11:30 ранку

відбудеться Врочиста Священна Година у Святині Матері України „Оріяна", після якої на цвинтарі при Святині буде віддано шану побратимам і посестрам, які відійшли від нас до Духа Предків Рідних. На закінчення Святковий обід. На Свято запрошено сповідників Рідної Української Національної Віри Канади

Запрошуємо всіх українців взяти участь у цій події!

Spring Glen, NY (Rt.209) "Orina"
Tel.: (908) 647-1215 • (203) 929-6040

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого МУЖА, БАТЬКА і ДІДУСЯ

бл. п.
ІВАНА БЛИЗНАКА

буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА
11 серпня 1999 р. о год. 8:30 ранку
в церкві св. Юра в Нью-Йорку.

Просимо молитися приятелів, знайомих і його учнів.

РОДИНА

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ СЕНЬЙОРІВ В МАЯМІ, ФЛЬОРИДА
ділиться з українською громадою сумною вісткою, що 20 липня 1999 р. відійшов у вічність наш член

бл. п.
ОЛЕКСА ЗУТИНСЬКИЙ

народжений 10 травня 1923 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 23 липня 1999 р., в українській католицькій церкві в Маямі, а відтак в мавзолеї в Маямі.

Вічна Йому пам'ять!

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого дорогого, незабутнього МУЖА

сл. п.
ІВАНА ДМИТРИКА

буде відправлена поминальна співана
СЛУЖБА БОЖА
у Свято Преображення Господнього
в четвер, 19 серпня 1999 р. о год. 10-ій ранку
в церкві св. Юра в Нью-Йорку.

Друзів та знайомих просимо в цей день згадати Його в своїх молитвах.

Вічна Йому пам'ять!

Дружина ВАСИЛИНА з ріднею.

За мову, зміст посмертних оголошень і подяк, редакція не відповідає.

Ділимося сумною вісткою, що 24 квітня 1999 р. відійшов у вічність
в м. Миколаєві, Львівська обл.

бл. п.

РОМАН ІЖАК

Педагог, професор-емерит німецької мови і літератури, син паніматки
і о. Миколи Іжака, головного польового капеляна УССів, який
став жертвою у трикутнику смерти.

У глибокому смутку залишилися:

дружина	– МАРІЯ зі сином та невісткою
двоюрідні брати	– АНДРІЙ, ЗЕНОВІЙ і МИКОЛА з родинами
двоюрідні сестри	– ЛЮБА і ГАЛЯ з родинами
родини	– ШУЛЕВСЬКИХ, РОМАНІВИХ, ОЛЕНЯКІВ та КОВАЛЬСЬКИХ

Вічна йому пам'ять!

П О Д Я К А

в пам'ять

інж. ІВАНА ПАНЧАКА

Віддалюється час від відходу у засвіти бл. п. Івана Панчака. Хочу подякувати всім тим особам, організаціям, які висловили свої глибокі співчуття. Дякую за молитви, поради і щедрі пожертви в його пам'ять.

Найперше щиро дякую о. деканові В. Салковському, парохові церви св. Йосафата у Воррен за відправлення Служби Божої і Панахиди в день похорону 15 квітня 1999р.

Щиро дякую Ярославові Дужому за зорганізування хору під час Служби Божої і приспівів на Панахиді.

Дякую Українському Культурному Центрові за приготування перекуски, під час якої прощали бл. п. Івана і згадували його 50-літній життєвий побут в українській громаді в Дітройті, як громадського діяча, жертвенного і щи-рого патріота.

Ярослав Дужий прочитав пересланий з Гарварду життєпис і подяку, як мецената українських студій при Гарвардському Університеті.

Щиро дякую інж. В. Колодчинові за його красномовність в пам'ять бл. Івана – за добрі, щирі слова. І. Федорів розповів про життя покійного в Дітройтській громаді, за той довгий час, як колишнього працьовитого громадянина-патріота.

Надійшли листи, картки зі співчуттям з різних сторін світу, де живуть наші дорогі краяни-приятелі: з України – від родини, з м. Львова –від шкільних товаришок, з Німеччини – від бл. п. Івана друзів зі шкільних молодих літ, з Канади, Аргентини і Оману.

Я зібрала всі пожертви по категоріях:

НА СЛУЖБИ БОЖІ:
360 дол. переслано до Канади, Альберта, Мундаре до Чину оо. Василіян.

НА ВИЩУ УКРАЇНСЬКУ ШКОЛУ НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ – 760 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД: – 270 дол.

ОСОБИ, ЯКІ ЖЕРТВУВАЛИ З НАПИСОМ „ПО ВОЛІ РОДИНИ"
розділено на:

В 50-ЛІТТЯ ПЛАСТУ в Дітройті – 200 дол.

НА „СМОЛОСКИП" В КИЄВІ – 275 дол.

НА АКАДЕМІЧНУ ГІМНАЗІЮ У ЛЬВОВІ – 200 дол.

НА УКРАЇНСЬКИХ ГРАДУАНТІВ –180 дол.

НА УККА, Будинок у Вашінгтоні – 200 дол.

Надійшли пожертви від Асоціяції мешканців Діброви – 50 дол.
Від Товариства Українських Інженерів – 25 дол.

Щиро дякую моїм добрим сусідам на Діброві, а головно Лідії і Святославові Добровольським і молодому супружжю Лізи Бліхар Новлінг і Юлії Бліхар-Кайдер, які зайнялися необхідними справами в полагодженні похорону.

Щира подяка Орисі Лончині за переслання на Службу Божу в сороковий день смерти в Римі, Марусі Зарицькій-Червйовській за Служби Божі в місяці жовтні.

Щира подяка за співчуття від голови 96 Відділу СУА – Катрусі Кізимі.

Подяка за співчуття, квіти і пожертви від поодиноких членкинь 50 Відділу СУА в Енн Арбор.

Дякую Дарії Кравець і Тосі Лібрук-Венгринович за Служби Божі в пам'ять бл. п. Івана.

Дякую найближчому другові і сусідові з далекої Бойківщини інж. хемікові Михайлові Дубові, із Ст. Люїз за часті телефони, поради і за щедру пожертву.

На кінець дуже щиро дякую похоронному заведенню Христофора Бугая за перфектне і дбайливе переведення похорону з Діброви аж до Воррен, за поради, потрібні документи і клопотання, за чудовий вінок з червоних рож зі золотим колоссям на домовину.

Тіло сл. п. Івана спочиває в мавзолеї „Oakland Memorial Garden Cemetery".

Прощаю тебе мій найдорожчий життєвий друже, з любов'ю
дружина ОЛЕНА

В СЬОМУ ДУЖЕ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого найдорожчого МУЖА

бл. п.

д-ра ЮРІЯ КИШАКЕВИЧА

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА
і
ПАНАХИДА

10 серпня 1999 р. о год. 7:30 ранку
в церкві св. Івана Хрестителя в Піттсбургу.

Подаю до відома приятелям і знайомим, що мій бл. п. муж похований
на кладовищі в С. Бавнд-Бруку, Н.Дж.

Про молитви за душу Покійного просить
дружина ТЕТЯНА з родиною

Ділимося сумною вісткою, що 3 липня 1999 р. несподівано відійшов
у вічність наш найдорожчий СИН і БРАТ

бл. п.

БОГДАН БІЛИНСЬКИЙ

ПАРАСТАС відбувся в середу, 7 липня 1999 р. в похоронному заведенні Головчаків, Парма, Огайо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 8 липня 1999 р. в церкві Покрови Пресвятої Богородиці, Парма, Огайо, а відтак на парафіяльному цвинтарі.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п.

БОГДАНА БІЛИНСЬКОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ
з ПАНАХИДОЮ

в середу, 11 серпня 1999 р. о год. 9-ій ранку

в церкві Покрови Пресвятої Богородиці, 6812 Broadview Rd., Parma Ohio;
у Львові, Катедра св. Юра;
в Дрогобичі і Делятині, Україна.

Просимо згадати покійного у своїх молитвах.

П О Д Я К А

Ми невимовно вдячні всім, хто брав участь у похоронних відправах та тризні і своєю присутністю вшанував пам'ять покійного, а також усім, хто з'єднався з нами молитвою у цей надзвичайно важкий для нас час.

В першу чергу складаємо щиру подяку всечеснішому о. Миронові Галаваєві за відправу Парастасу у похоронному домі Головчаків, Парма, Огайо та похоронні відправи в місцевій церкві Покрови Пресвятої Богородиці і на парафіяльному цвинтарі.

Рівнож дякуємо за допомогу у цих відправах шановному Романові Турчинові.

Дякуємо Сестрицтву при парафії Покрови Пресвятої Богородиці за підготовку до тризни.

Особлива подяка д-рові Володимирові Боднарові за його теплі слова у пам'ять покійного Богдана, які виголосив під час тризни.

Щиро дякуємо приятелям, друзям і знайомим за вислови розради, за надзвичайно теплі слова потіхи. Хай Господь вас винагородить.

Також дякуємо похоронному заведенню Головчаків за їхню обслугу.

Сердечну подяку висловлюємо усім добрим людям за квіти та велику жертвенність.

У світлу пам'ять покійного Богдана Білинського зложено:

НА НЕЗРЯЧИХ В УКРАЇНІ – „Fight for Sight"	1,420 дол.
НА БОГОСЛОВСЬКУ АКАДЕМІЮ У ЛЬВОВІ	1,085 дол.
НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД	
ПРИ ПАРАФІЇ ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ, Парма, Огайо	120 дол.
НА СЛУЖБИ БОЖІ	100 дол.
Загальна сума	2,725 дол.

Щира вдячність і велике спасибі усім.

У глибокому смутку:

мама	– ЛЮБА
брат	– МИРОН з дружиною ГАЛЕЮ
тета	– НУСЯ ГІРКА в Україні
кузен	– АЛЕКСАНДЕР ЖАРІВСЬКИЙ в Україні

ближча і дальша родина в США, Канаді та Україні

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
ніколи не віджалуваної дорогої нашої МАМИ та БАБУНІ

бл. п.

МАРІЇ ЄВСЕВСЬКОЇ

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ

буде відправлена

21 серпня 1999 р. о год. 11-ій ранку
в Церкві Пам'ятнику в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

ПАНАХИДИ

за спокій душі Покійної будуть відправлені:

21 серпня 1999 р. о год. 9-ій ранку
в церкві св. Андрія Первозваного, в Норт-Порті, Фла.

22 серпня 1999 р. після Служби Божої
в церкві св. Миколая, в Купер-Ситі, Фла.

29 серпня 1999 р. після Служби Божої
в церкві св. Покрови, у Філядельфії, Па.

Молитися за душу покійної просять:
дочка – ГАННУСЯ
син – ЮРА
внуки – МАКСИМ
– АЛЕКСАНДРА
– ВІКТОРІЯ

Вічна їй пам'ять!

Ділимось сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в понеділок, 26 липня 1999 р. відійшов від нас у вічність наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, СИН, БРАТ, ШВАГЕР, ВУЙКО, СЕСТРІНОК і ЗЯТЬ

бл. п.

ВОЛОДИМИР КОРЧИНСЬКИЙ

радний Українського Народного Союзу
народжений в Johnson City, N.Y., 28 червня 1951 р.

ПАРАСТАС відбувся у вівторок, 27 липня 1999 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні James D. Barrett Funeral Home, 1004 Lake Street, Elmira, N.Y., 14901.

ПАНАХИДА – в середу, 28 липня 1999 р. о год. 10:30 ранку в похоронному заведенні.

ПОХОРОН – в середу, 28 липня 1999 р. о год. 11-ій ранку з укаїнської католицької церкви св. Николая Чудотворця в Елмайра Гайтс, Н.Й., на церковний цвинтар.

Покійний залишив у глибокому смутку:
дружину – РОМУ з сином СТЕФАНКОМ
маму – НАТАЛІЮ
брата – СТЕФАНА з дружиною КАЙСІ і дітьми: ТЕРЕСОЮ, ХРИСТИНОЮ і АНДРЕЄЮ
вуйка – Єпископа ІННОКЕНТІЯ ЛОТОЦЬКОГО
кузена – ВОЛОДИМИРА ЛОТОЦЬКОГО з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми ПЕТРОМ і ТАРАСОМ
тещу – БОГДАННУ ЗАЧКЕВИЧ із сином РОСТИСЛАВОМ з дружиною МЕРІ ЕЛЕН
ближчу і дальшу родину в Америці, Україні і Австралії.

П О Д Я К А

З волі Всевишнього відійшов у вічність 15 квітня 1999 р.
наш найдорожчий і невіджалуваний МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

СТЕФАН ЛУЦИШИН

Цією дорогою складаємо найщирішу подяку усім, що взяли участь в похоронних відправах, що усно, листовно чи телефонічно висловили свої глибокі співчуття й старалися потішити нас і облегшити наш біль та горе, і тим, що прислали квіти, щоб прикрасити домовину покійного.

Дякуємо о. монс. Якові Мельникові, парохові церкви Благовіщення П.Д.М., й о. мітр. Іванові Біланичу за похоронні відправи й зворушливі прощальні слова.

Дякуємо о. мітр. Андрієві Микиті з Чикаго та о. Богданові Томашеку з далекої Австралії за відправлення Служб Божих за спокій душі покійного Стефана.

Окрема подяка Андрієві Міджакові та Миколі Касіянові за дяківський спів під час похоронних відправ.

Щира подяка Меліті й Христі Мартинович, Олі Михалюк, Ганусі Крицькій та Орисі Дуді за те, що опікувалися нами в тяжкий час горя і смутку.

Дякуємо п-і Марійці Касіян за теплі слова із спомином на тризні та за поміч у переведенні тризни.

Сердечно дякуємо усім, що зложили пожертви на поминальні Служби Божі та на різні цілі в пам'ять покійного Стефана Луцишина.

Усім Вам складаємо щиру подяку, бо Ваша поміч помогла нам перенести наше тяжке горе. Нехай Всемогучий Бог наділить Вас щедрими ласками за Ваше добре серце!

<u>КВІТИ ПРИСЛАЛИ:</u>
д-р Василь Федорців, товариш покійного зі шкільної лавки, і дружина д-р Теодора, д-р Борис Федорців, хресний син покійного, і дружина д-р Джуді, родина Новаківськіх, родина Дуди.

<u>НА ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ пожертвували:</u>
д-р Василь Федорців, д-р Петро і Анізія Мірчук, Сидір і Евгенія Новаківські, Оксана Колінко, Ольга Строчан, Ярослав і Марійка Тимків, Петро і Ольга Мечник, Андрій Міджак, Стефанія Плоскіна, Марія Данилів.

<u>НА СЕМІНАРІЮ СВ. ДУХА У РУДНОМУ пожертвували:</u>

	105	дол.	Евфрозина Луцишин;
	100		Левко Луцишин;
по	50		Гануся Крицька, Роман і Оля Новаківські, Зенон і Христя Їжак;
по	25		Мирося Новаківська, Марія і Микола Касіян, Сидір і Евгенія Новаківські, Богдан і Стефанія Катамай.

<u>НА ДІТЕЙ-ІНВАЛІДІВ В ДРОГОБИЧІ пожертвували:</u>

	1,000	дол.	д-р Василь і д-р Теодора Федорців;
по	100		Евфрозина Луцишин, Левко Луцишин;
по	50		д-р Дарія і Ігор Лисий, інж. Лев і Ірена Кушнір, Оксана Колінко;
по	25		Зореслава Мисько, Марія і Микола Касіян, Анатолій і Лариса Слюсаренки, Адріян Гаврилів, Степан Гавриш;
по	20		д-р Петро і Анізія Мірчук, Віра і Чарлс Калата;
по	10		Катерина Семен, Теодор Дуда.

<u>НА ПОТРЕБИ ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ пожертвували:</u>

по	50	дол.	Меліта Мартинович, Андрій Міджак, Евфрозина Луцишин.

Всім жертводавцям щире спасибі, а покійному СТЕФАНОВІ
Вічная Пам'ять!

В глибокому смутку залишені
дружина – ЕВФРОЗИНА
і син – ЛЕВКО

Відлітаємо по трохи
У незнаний шлях...

Ділимося сумною вісткою з українським суспільством на чужині і рідних землях України, що 18 червня 1999 р., на 78-му році життя відійшов у вічність

СВ. П.

ІВАН БУЛАТ-СИЧ

член ОУН-УПА від 1944 р., командир боївки СБ (Служба безпеки), тоді псевдо „БАЙКАР", а в 1945 р. навесні перебрав і очолив ПІДПІЛЬНЕ ТЕХНІЧНЕ ЗВЕНО. Вміжчасі 19 серпня 1945 р. одружився з Іриною Слиж. Іван Булат народився 15 лютого 1921 р. в селі Хотинець, тоді Яворівського повіту, де і закінчив середню освіту. По виселенню людей акцією „Вісла", по передачі звена, Булати переїхали через Польщу до Німеччини, а 1949 р. до Америки і осілися в Йонкерс, Н.Й. Тут св. п. Іван був затруднений в повітовій автобусовій фірмі, водієм аж до пенсійного віку. Покійний був активним філятелістом і експертом українських значків, маючи рідкісну, обширну колекцію. Був активним членом Філятелістичної Фундації в Німеччині і членом Української Філятелістичної і Нумізматичної Фундації в Америці. Видав на цю тему одну книжку і приготовлявся до другої, але тяжка недуга і смерть перервала Його мрії... Тому, що я особисто знав покійного, як друга по зброї, прощаю Його від себе.

СПИ ІВАНЕ!

Ти вже вичерпав життя
І заснув навіки! –
Бо така нас доля жде
Й непоможуть ліки!

Ми усі туди підем
У висоти Божі,
Щоби жити вічно там
На всесвітній ложі!

Ти у смутку залишив
Твою всю родину:
Дружину і доньки дві
У тяжку годину.

Бо життя на цій землі,
Лише доривочне:
З землі в землю всі ідем
В життя позаочне.

Але рани згоїть час
Й полекшить їм буття,
Ти здійснив, що Бог поміг:
Спімнуть Твоє ім'я!

Тож спи Іване, спи:
Про рідну землю сни,
Ти ще діждавсь Вільної
І здійснив усе Ти!

Із шістнадцятої збірки „МОЇ ВІРШІ" у пам'ять смерти св. п. Івана Булата, Йонкерс, Н.Й., написав В. Кульчицький.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 21 червня 1999р. о год. 10-ій ранку при участи родини і близьких знайомих. Відправляв о. Петро Ґроньский, помічник пароха церкви св . Михаїла в Йонкерс в дуже гарно пов'язаним способом українсько-американських молитов!

Щирі співчуття

дружині – ІРИНІ
донькам – АННІ і ЯРОСЛАВІ
затеві і внукам.

Нехай чужинна земля буде Тобі легкою, а рідна у снах!

Друг МИРОН ДЕМО

Calls to UKRAINE
$0.33 per/min
Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries (Russia $0.29, Germany $0.12, ...). We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 25 c/min.

For information call Long Distance POST:
1-800-449-0445
www.ldpost.com

Фірма ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 1999 рік!
тел: 1-800-265-9858

НОВІ ВІДЕО-КАСЕТИ з України

АПОН- 7799
Бойківське весілля і Карпатське весілля

АПОН-7801
Тарас Шевченко, поет
Іван Мазепа, Гетьман України
Григорій Орлик, славетний генерал

АПОН -7797
Св. Літургія
править Папа Римський Іван Павло II
в Базиліці св. Петра в Римі

Ціна 25 дол. за кожну касету

Писати:
APON RECORD Co. Inc.
P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599

Ми можемо перегравати ваші приватні відео касети з европейської на американську систему. ***Ціна 25 дол.***

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
26 First Avenue
New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ДАРУНКІВ —
кераміка, різьба, вишивки, карточки.

КОМЕРЦІЙНІ ВАНТАЖІ В УКРАЇНУ
та інші країни світу

Tel.: (732) 805-9664

тільки **$100** за м³
Допомагаєм з розмитненням та складуванням

European Delicatessen, Sea & Air Shipping Service

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
VATRA
I N T E R N A T I O N A L
76 MAIN ST., SOUTH BOUND BROOK
NJ, 08880
Офіційний представник фірми МІСТ

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.
For information send a self-addressed stamped envelope to:
Single Ukrainians
P.O. Box 24733,Phila., Pa. 19111
TEL.: (215) 722-6282

ФІРМА МІСТ
Забираємо посилки з вашого дому
Україна – $ 0.59 lb.
(973) 340-0500 • 1-888-633-7853

Фірма „КАРПАТИ"
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Beeper **(917) 491-6150**

Реконструкція та ремонт приміщень, всі види малярських робіт в середині та назовні. Висока якість, помірковані ціни.
Тел.: (212) 387-0879 або
cell phone 1(917) 539-9445

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, N.Y. 10276

• ДО ВИНАЙМУ •

Молода професор шукає помешкання в околиці Hempstead, NY.
Тел.: (732) 846-4847

Родина розшукує вояків УПА: **ЦИПАНА ГАЛАЯ СЕМЕНОВИЧА**, родом з Рівенської обл., **МОТЧУКА ГРИГОРІЯ ІВАНОВИЧА**, родом зі с. Великий Стидень, Костопільського р-ну, Рівенської обл. Хто знає про них просимо повідомити: Україна, 284000 Івано-Франківськ, вул. Довбуша 12, Ципан Богдан. **Тел.: 03422-42788**

• ПРАЦЯ •

ЛІКАР З УКРАЇНИ
згоден приїхати в Америку на 1-2 роки для догляду за хворими, дітьми та інвалідами. Маю досвід роботи лікарем, медсестрою... Рід занять – практикуючий лікар, фізіотерапевт, акупунктура.
Тел. в Україні: (03252) - 22559
Василь Проць, 51а, вул. Львівська, м. Жовква, Львівська обл., 292310, Ukraine

---

Мужчина, середнього віку, з вищою музичною освітою, за спеціяльністю диригент, з великим і знаним досвідом роботи з хоровими колективами в Україні, пошукує працю. Може виконувати обов'язки дяка при церковних парафіях (є рекомендації). Статус перебування в Америці легальний. **Тел.: (914) 856-4570**

Подружжя середнього віку, пошукує працю по догляду за старшими особами, або ведення домашнього господарства, знання англійської мови на побутовому рівні, статус перебування в Америці легальний.
Тел.: (914) 856-4570

HOUSEKEEPER, LIVE – IN
Single gentleman with Upper East Side Town house seeks flexible, experienced live-in housekeeper with good references. Excellent salary and benefits. Please fax background summary to
212-737-3362 or call **212-472-3392**
10am – 3pm, Monday thru Friday

• РІЗНЕ •

Курси англійської мови для початкуючих і середньо-заавансованих: писання, читання, граматика, правильна вимова. Приготування до іспиту на громадянство. Приступні ціни, різні години – від 8-ої ранку до 10-ої веч., 7 днів в тижні. Початок 1-вересня 1999 р. Реєстрація почалася.
Тел.: GINA (718) 520-0973

• НА ПРОДАЖ •

Продається бандура з подвійними струнами, ключем та інструкцією і також книжка „Kyiv the home coming" автора Тамари Міллер.
Тел.: (901) 759-9543 (Тамара)

ПРОДАЄТЬСЯ
Будинок у с. Бучали Львівської обл. (110 кв. м.), 7 кімнат, газ, усі вигоди, гараж, город, квітник, телефон.
Тел.: (514) 722-7329

KARPATY
Export — СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА — FAST GUARANTEED DELIVERY — Import Ltd.

гроші, речові пачки, харчові пачки, листи та документи
до рук адресата в Україну та інші держави
без мита

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road, Toronto
Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
КВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ
МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗБЕЧЕННЯ
ВІЗИ

Пам'ятайте - як посилати чи літати, то через КАРПАТИ!

Selfreliance UA Federal Credit Union
Самопоміч УА Кредитова Спілка

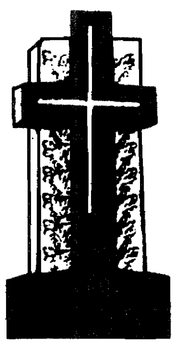
Банкові перекази по Америці та Інтернаціонально

Чудова можливість пересилати гроші на Україну!

Ви і Кредитівка - Яка чудова спілка!

OFFICE HOURS: Tue & Fri - 12:00 Noon to 7:00 PM • Wed & Thurs - 9:00 AM to 3:30 PM • Sat - 9:00 to 12:00 Noon • Mon. -Closed
Main Office: Tel (973) 373-7839 • Branch Office: Tel (973) 451-0200 • Virtual Office: selfreliance.org
734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106 — 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054 — World Wide Web - WWW.

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЇСА ХЕЙЛИК, власник
(908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ГАМПТОНБУРҐУ ТА ІНШИХ

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУЇС НАЙҐРО - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.10009
(212) 674-2568